

**Zpráva o situaci na krajském trhu
práce, o realizaci APZ v roce 2016 a
strategie APZ pro rok 2017**

Obsah

1	Zaměstnanost	3
1.1	Celková situace v zaměstnanosti kraje.....	3
1.2	Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb.....	9
1.3	Stručná charakteristika stavu a vývoje poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle.....	12
2	Nezaměstnanost	16
2.1	Vývoj nezaměstnanosti v kraji v roce 2016.....	17
2.2	Hlavní příčiny nezaměstnanosti v kraji	25
2.3	Územní rozložení registrované nezaměstnanosti	26
3	Charakteristika problémových skupin na krajském trhu práce a problémových regionů kraje z hlediska rozvoje zaměstnanosti	49
3.1	Problémové skupiny	49
3.2	Problémové regiony.....	57
4	Cizinci na trhu práce	58
5	Prognóza vývoje trhu práce na rok 2017	67
6	Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2016	68
6.1	Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2016.....	69
6.2	Rekvalifikace a poradenství.....	81
6.3	Projekty ESF.....	86
6.4	Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2016	92
7	Cíle APZ pro rok 2017	94

1 Zaměstnanost

1.1 Celková situace v zaměstnanosti kraje

Podle údajů Výběrových šetření pracovních sil bylo v roce 2015 (průměrné celoroční stavy; údaj za rok 2016 ještě není k dispozici) v Jihomoravském kraji zaměstnáno celkem 569,1 tis. pracovníků, z toho bylo 316,4 tis. mužů a 252,7 tis. žen. Sektorová skladba zaměstnanosti v kraji je následující: primární sféra ekonomiky se nyní na úhrnné zaměstnanosti v kraji podílí 2,6 %, sekundární sféra 36,1 %, zastoupení terciární sféry v roce 2015 dosahovalo již 61,4 %. Muži se na úhrnné zaměstnanosti podílejí 55,6 %, zatímco ženy 44,4 %. Krajská sektorová skladba zaměstnanosti v zásadě odpovídá celostátnímu průměru s tím, že v kraji je nyní mírně nižší zaměstnanost v sekundární sféře ekonomiky (průměr za ČR je 38,0 %), zatímco v terciární sféře je naopak zaměstnanost vyšší (průměr ČR činí 59,0 %). Zaměstnanost v zemědělství v Jihomoravském kraji se téměř shoduje s celostátním průměrem (tj. 2,9 %).

Tab. 1: Vývoj v sektorové skladbě zaměstnanosti v národním hospodářství Jihomoravského kraje v letech 2008 – 2015

Sektor NH	Počet pracovníků*		Změna počtu (v tis.)	Podíl na celkové zaměstnanosti (%)		Index změny**
	2015	2008		2015	2008	
Počet pracovníků úhrnem (v tis.)						
I. sektor (zemědělství, lesnictví)	14,6	17,3	-2,7	2,6	3,2	84,4
II. sektor (průmysl, stavebnictví)	205,2	221,1	-15,9	36,1	41,2	92,8
III. sektor (ostatní odvětví NH)	349,3	298,6	50,7	61,4	55,6	117,0
Celkem	569,1	537,0	32,1	100,0	100,0	106,0

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2015, ČSÚ Praha, 2016

*...průměrné celoroční stavy

**...bazický index (stav 2008 = 100 %)

Z údajů VŠPS vyplývá, že počet zaměstnaných v Jihomoravském kraji se mezi lety 2008 a 2015 zvýšil o 32,1 tis. osob. Nešlo však o pozvolný mírný nárůst, ale o poměrně dynamický vývoj. V důsledku ekonomické krize nejprve v letech 2008 až 2009 počet zaměstnaných klesl o 13,5 tis. osob. V letech 2010 až 2011 se počet zaměstnaných pohyboval kolem 530 tis. osob, v roce 2012 narostl na 537,7 tis. osob, dále v letech 2013-2014 vzrostl o dalších 20 tis. osob na 557,5 tis. osob a v období 2014-2015 došlo k nárůstu o další téměř 12 tis. osob. Vývoj v jednotlivých sektorech ekonomiky je však rozdílný. Počet pracujících v primární a sekundární sféře ekonomiky se ve sledovaném období snížil, a to o 15,6 % resp. o 7,2 %, zaměstnanost v terciéru naopak vzrostla o 17 %.

Jelikož roční průměry za rok 2016 nejsou ještě (v době zpracování této zprávy) dostupné, jsou v následující tabulce uvedeny průměry za první tři čtvrtletí daného roku a jejich srovnání s hodnotami v roce 2015. Dle těchto údajů meziročně došlo k nárůstu zaměstnaných

v Jihomoravském kraji o 9,2 tis. osob, přičemž lze spatřit odlišný vývoj v jednotlivých odvětvích NH, zatímco v priméru i sekundéru počet pracovníků vzrostl o 9 % resp. o 5 %, v terciérním sektoru došlo k mírnému meziročnímu poklesu a to o 0,7 %.

Tab. 2: Vývoj v sektorové skladbě zaměstnanosti v národním hospodářství Jihomoravského kraje v letech 2015 a 2016 (údaje za 1. – 3. čtvrtletí daného roku)

Sektor NH	Počet pracovníků*		Změna počtu (v tis.)	Podíl na celkové zaměstnanosti (%)		Index změny**
	1. - 3. čtvrtletí 2016	1. - 3. čtvrtletí 2015		1. - 3. čtvrtletí 2016	1. - 3. čtvrtletí 2015	
Počet pracovníků úhrnem (v tis.)						
I. sektor (zemědělství, lesnictví)	15,8	14,5	1,3	2,7	2,6	109,0
II. sektor (průmysl, stavebnictví)	214,6	204,5	10,2	37,2	36,0	105,0
III. sektor (ostatní odvětví NH)	346,6	349,0	-2,4	60,1	61,4	99,3
Celkem	577,2	568,0	9,2	100,0	100,0	101,6

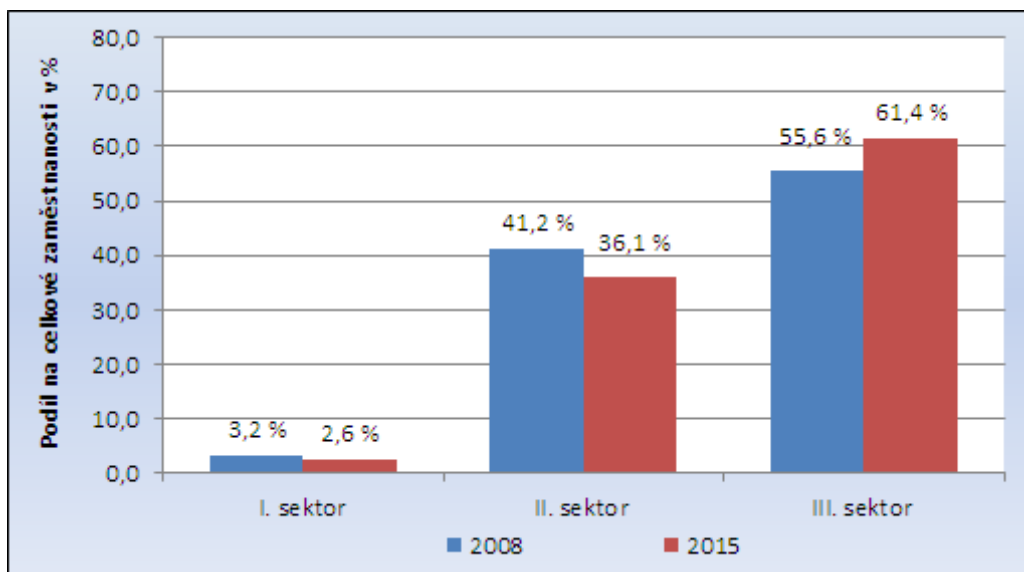
Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil – čtvrtletní údaje (1. – 3. čtvrtletí 2015 a 1. – 3. čtvrtletí 2016), ČSÚ Praha, 2015 a 2016

*...průměrné stavy za 1. – 3. čtvrtletí

**...bazický index (stav 2015 = 100 %)

V sekundárním sektoru se odlišně vyvíjel stav pracovníků v průmyslu a ve stavebnictví. Průmysl zasáhla velmi výrazně ekonomická krize, která zapříčinila mezi lety 2008 a 2009 výrazný pokles počtu zaměstnaných v tomto odvětví o 27,1 tis. (z 164,8 tis. na 138,7 tis. osob). V letech 2010 a 2011 se počet pracovníků v průmyslu zvýšil na zhruba 145 tis. a v roce 2012 už uvádělo VŠPS 152,4 tis. osob zaměstnaných v průmyslu. Následně v roce 2013 počet zaměstnaných v průmyslu mírně poklesl na 149,5 tis. osob, aby v roce 2014 opět vzrostl na 160,7 tis. osob, během roku 2015 tento počet mírně poklesl na 158,9 tis. zaměstnaných osob. Oproti tomu počet pracovníků ve stavebnictví mezi lety 2008 a 2009 ještě mírně rostl, propadl až v roce 2010 (pokles o 4,6 tis. osob) a následně se početní stavy pracovníků ve stavebnictví stabilizovaly na hodnotě kolem 46 tis. osob. Přičemž v roce 2015 dosahoval počet zaměstnaných ve stavebnictví 46,3 tis. osob.

Vývoj zaměstnanosti v sekundéru a konečně i celkové zaměstnanosti v Jihomoravském kraji ovlivnil především zpracovatelský průmysl. Toto odvětví vykázalo mezi lety 2008 a 2009 strmý propad, a to o 23,9 tis. (z 149,9 tis. na 126,0 tis.) osob, tedy více, než průmysl či sekundér celkově. Od roku 2010 se pak počet pracovníků ve zpracovatelském průmyslu opět postupně zvyšoval až na hodnotu 139,6 tis. v roce 2012. V roce 2013 počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu mírně poklesl na 131,4 tis. osob. V nadcházejícím roce 2014 dosahoval počet zaměstnaných v zpracovatelském průmyslu 145,5 tis. osob a v průběhu roku 2015 se počet zaměstnaných ještě mírně zvýšil na 146,4 tis. osob.

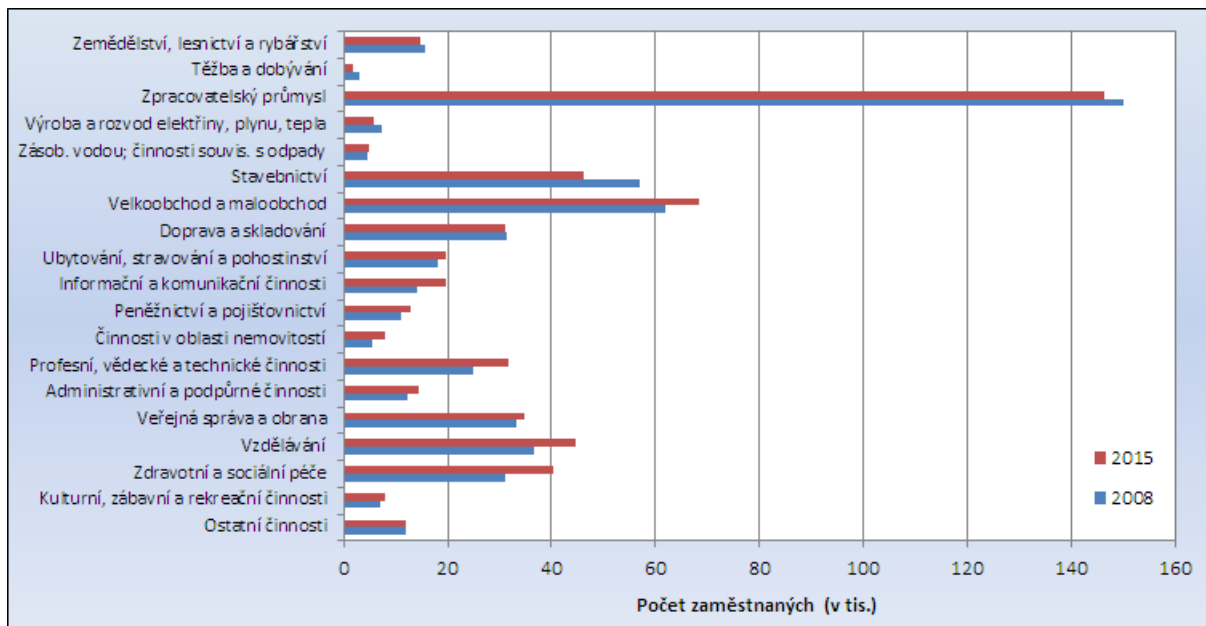

Obr. 1: Struktura zaměstnanosti v Jihomoravském kraji v roce 2018 a 2015 podle hlavních sektorů ekonomiky

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2015, ČSÚ Praha, 2016)

Výslednou úroveň zaměstnanosti v kraji vylepšuje terciární sektor; v tomto odvětví NH se počet zaměstnaných od roku 2008 do roku 2015 naopak zvýšil o více než 50 tis. osob. Z dílčích odvětví terciárního sektoru rostla v období 2008 - 2015 v Jihomoravském kraji zaměstnanost v oborech zdravotní a sociální péče (o 9,1 tis. osob) a vzdělávání (o 7,9 tis. osob), nárůst ale zaznamenala i další odvětví (profesní, vědecké a technické činnosti; informační a komunikační činnosti; velkoobchod a maloobchod; činnosti v oblasti nemovitostí; peněžnictví a pojišťovnictví; administrativní a podpůrné činnosti; veřejná správa a obrana; ubytování, stravování a pohostinství; či kulturní, zábavní a rekreační činnosti). K mírnému snížení počtu zaměstnanců došlo pouze v oblasti doprava a skladování.

Ve struktuře zaměstnanosti Jihomoravského kraje, členěné podle jednotlivých odvětví národního hospodářství, stále dominuje zpracovatelský průmysl, jehož zastoupení na celokrajské zaměstnanosti v roce 2015 dosahovalo 25,9 %. Další v pořadí, avšak s výrazně nižším podílem je odvětví obchodu (12,1 %), vysoké je stále také zastoupení stavebnictví (8,2 %). Na dalších významných pozicích se v kraji umísťují již výhradně jen odvětví terciární sféry: vzdělávání (7,9 %) zdravotnictví (7,1 %), veřejná správa a obrana (6,1 %), profesní, vědecké a technické činnosti (5,6 %) a doprava a skladování (5,5 %).

Obr. 2: Struktura zaměstnanosti v Jihomoravském kraji v letech 2008 a 2015 podle odvětví

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2015, ČSÚ Praha, 2016

Rozdíly v sektorové skladbě zaměstnanosti mužů a žen jsou v kraji výrazné. Téměř 77 % žen je nyní zaměstnáno v odvětvích terciární sféry, necelá 2 % žen pracuje v primární sféře a zhruba 21 % v sekundárním sektoru ekonomiky. Mužů je v terciární sféře zaměstnána téměř polovina (48,9 %), v sekundéru pak pracuje 47,8 % mužů. V průběhu hospodářské recese ztratila sekundární sféra v souboru mužů pozici nejdůležitějšího zaměstnavatele. Primární sektor ekonomiky ani v souboru mužů není z hlediska zaměstnanosti významný; poskytuje zaměstnání pouze 3,2 % mužů.

Tab. 3: Zaměstnanost v národním hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky podle stupně vzdělání (KKOV) v roce 2015

Stupeň vzdělání	Jihomoravský kraj		ČR	
	počet (v tis.)	%	počet (v tis.)	%
Základní (včetně nedokončeného)	17,1	3,0	200,0	4,0
Střední bez maturity	178,5	31,4	1 775,6	35,2
Střední s maturitou	211,4	37,1	1 891,0	37,5
Vysokoškolské	161,9	28,4	1 174,4	23,3
Celkem	569,1	100,0	5 041,9	100,0

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2015, ČSÚ Praha, 2016

V hospodářské struktuře Jihomoravského kraje bylo v roce 2015 zaměstnáno 161,9 tis. pracovníků s vysokoškolskou kvalifikací (tj. 28,4 % z celkového úhrnu), dále 211,4 tis. pracovníků se vzděláním úplným středním s maturitou (37,5 %), 178,5 tis. zaměstnanců (tj. 31,4 %) má výuční list a 17,1 tis. pracovníků (3,0 %) vykazuje pouze základní vzdělání. Maturitní a vyšší vzdělání má tak v současné době více než 65 % z celkového úhrnu pracovních sil kraje a tento podíl stále roste.

Oproti celostátnímu průměru je v kraji zaměstnáno podstatně více vysokoškoláků, podíl pracovníků se vzděláním středním s maturitou je v Jihomoravském kraji mírně nižší než v ČR jako celku, stejně tak je nižší i podíl vyučenců. Celkovou úroveň vzdělání pracovní síly v Jihomoravském kraji pozitivním způsobem formuje krajské město Brno, jehož pracovní síla je v České republice úrovní kvalifikace po Praze druhá nejlepší.

Podobně jako kvalifikační struktura i zaměstnanecká skladba pracovních sil v Jihomoravském kraji je oproti celostátnímu průměru příznivější. Podstatné je především to, že hospodářská základna kraje využívá více než je tomu na ostatním území státu práci vysoce kvalifikovaných specialistů. Kategorie „vědečtí a odborní duševní pracovníci“ se na úhrnné zaměstnanosti v kraji podílejí celou jednou šestinou, zatímco v celostátním průměru se jedná o zhruba jednu sedminu. Nadprůměrné je v kraji i zastoupení pracovníků v kategorii „zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci“ a také v kategorii „techničtí a odborní pracovníci“.

Tab. 4: Zaměstnanost v národním hospodářství Jihomoravského kraje a České republiky podle hlavních tříd kategorie zaměstnání v roce 2015

Kategorie zaměstnání	Hlavní třída CZ-ISCO	Jihomoravský kraj		ČR	
		počet	%	počet	%
Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	1	36,3	6,4	274,3	5,4
Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2	102,4	18,0	763,6	15,1
Techn., zdravot. a pedagog. pracovníci	3	107,4	18,9	856,7	17,0
Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	4	53,5	9,4	464,5	9,2
Provozní pracovníci ve službách a obchodě	5	80,2	14,1	774,6	15,4
Kvalifikovaní dělníci v zemědělství a lesnictví	6	6,5	1,1	62,0	1,2
Řemeslníci a kvalifikovaní výrobci	7	92,8	16,3	866,2	17,2
Obsluha strojů a zařízení	8	58,9	10,4	684,2	13,6
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	9	29,6	5,2	280,5	5,6
Příslušníci armády	0	1,3	0,2	14,4	0,3
Celkem		569,1	100,0	5 041,9	100,0

Pramen: Zaměstnanost a nezaměstnanost v České republice podle výsledků výběrových šetření pracovních sil - roční průměry 2015, ČSÚ Praha, 2016

V oblasti dělnických profesí je situace v Jihomoravském kraji v zásadě obdobná jako na ostatním území státu. V kategorii „řemeslníci a kvalifikovaní výrobci“ je v kraji zaměstnáno 92,8 tis. osob, což představuje 16,3 % z celkového počtu zaměstnaných (pro srovnání: podíl řemeslníků v celé ČR je mírně vyšší; v roce 2015 dosahoval 17,2 %). V méně kvalifikačně náročné hlavní třídě 8 CZ-ISCO tj. „obsluha strojů a zařízení“ je v Jihomoravském kraji zaměstnáno 58,9 tis. osob, což představuje 10,4 % z celokrajského úhrnu zaměstnanosti (v ČR to je ale 13,6 %).

V důsledku vývoje v posledních deseti letech se podíl kvalifikovaných dělníků v zemědělství a lesnictví snížil o polovinu a jejich zastoupení v zaměstnanecké skladbě Jihomoravského kraje (1,1 %) bylo v roce 2015 téměř na stejné úrovni jako v ČR jakožto celku (1,2 %).

Podíl pracovníků nekvalifikovaných (třída CZ-ISCO 9) se v kraji v devadesátých letech 20. století prudce snižoval, po roce 2000 ale už spíše jen stagnuje na velmi nízké úrovni. V souboru mužů přitom počet nekvalifikovaných v posledních deseti letech ubývá pomaleji, než v souboru žen. Na celokrajském úhrnu zaměstnanosti se dnes tato nejnižší kvalifikační skupina podílí pouze 5,2 % (v ČR 5,6 %).

1.2 Zaměstnanost u nejvýznamnějších zaměstnavatelů a u zaměstnavatelů, kteří zaznamenali nejvýraznější personální pohyb

Tab. 5: TOP 20 největších zaměstnavatelů (nevýrobní sféra) v Jihomoravském kraji (stav k 31. 12. 2016)

Pořadí	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti CZ-NACE	Kategorie počtu zaměstnanců	Hlavní provoz v okrese
1	Fakultní nemocnice Brno	86 zdravotní péče	5000 - 5999	Brno-město
2	Masarykova univerzita	85 vzdělávání	5000 - 5999	Brno-město
3	IBM Global Services Delivery Center Czech Republic, s.r.o.	62 IT	4000 - 4999	Brno-město
4	Vysoké učení technické v Brně	85 vzdělávání	3000 - 3999	Brno-město
5	Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně	86 zdravotní péče	2500 - 2999	Brno-město
6	Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje	84 veřejná správa	2500 - 2999	Brno-město
7	Dopravní podnik města Brna, a.s.	49 osobní přeprava	2000 - 2499	Brno-město
8	AHOLD Czech Republic, a.s.	47 maloobchod	1500 - 1999	Brno-město
9	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace	68 provoz železniční dopravní cesty	1000 - 1499	Brno-město
10	Tesco Stores ČR a.s.	47 maloobchod	1000 - 1499	Brno-město
11	Mendelova univerzita v Brně	85 vzdělávání	1000 - 1499	Brno-město
12	Finanční ředitelství v Brně	84 veřejná správa	1000 - 1499	Brno-město
13	Úřad práce České republiky	84 veřejná správa	1000 - 1499	Brno-město
14	Kaufland ČR v.o.s.	47 maloobchod	1000 - 1499	Brno-město
15	Nemocnice Znojmo	86 zdravotní péče	1000 - 1499	Znojmo
16	Nemocnice Kyjov	86 zdravotní péče	1000 - 1499	Hodonín
17	Red Hat Czech, s.r.o.	62 IT	500 - 999	Brno-město
18	Hasičský záchranný sbor Jihomoravského kraje	84 veřejná správa a ochrana obyvatelstva	500 - 999	Brno-město
19	Masarykův onkologický ústav	86 zdravotní péče	500 - 999	Brno-město
20	Nemocnice Břeclav	86 zdravotní péče	500 - 999	Břeclav

Tab. 6: TOP 20 největších zaměstnavatelů (výrobní sféra) v Jihomoravském kraji (stav k 31. 12. 2016)

Pořadí	Název zaměstnavatele	Předmět činnosti CZ-NACE	Kategorie počtu zaměstnanců	Hlavní provoz v okrese
1	Tyco Electronics Czech s.r.o.	27 výroba elektrosoučástek	2500 - 2999	Brno-venkov
2	Honeywell, spol. s r. o. - celkem	27 výroba a vývoj elektrických zařízení	2000 - 2499	Brno-město
3	ABB s.r.o.	27 výroba elektrických zařízení	1500 - 1999	Brno-město
4	Gebauer a Griller Kabeltechnik, spol. s r.o.	27 výroba kabelů, elektrosoučástek	1000 - 1499	Břeclav
5	European Data Project s.r.o.	27 výroba elektronických zařízení	1000 - 1499	Vyškov
6	GUMOTEX, akciová společnost	22 výroba z plastu a pryže	1000 - 1499	Břeclav
7	OHL ŽS	42 stavebnictví	1000 - 1499	Brno-město
8	Nová Mosilana, a.s.	13 výroba textilií	500 - 999	Brno-město
9	IFE - CR, a.s.	25 kovoobrábění	500 - 999	Brno-venkov
10	Vodňanská drůběž a.s. - provozovna Modřice	10 výroba potravin	500 - 999	Brno-venkov
11	HARTMANN – RICO, a.s.	21 výroba zdravot. a hygienic. výrobků	500 - 999	Brno-venkov
12	IMI International, s.r.o. - IMI Norgren CZ, Modřice	28 výroba strojů a zařízení	500 - 999	Brno-venkov
13	Lohmann & Rauscher, s.r.o.	21 výroba textil.výrobků pro zdrav. účely	500 - 999	Vyškov
14	MINERVA BOSKOVICE	14 Výroba průmyslových šicích strojů	500 - 999	Blansko
15	ZETOR TRACTORS a.s.	28 výroba strojů a zařízení	500 - 999	Brno-město
16	Siemens Electric Machines s.r.o.	27 výroba elektrosoučástek	500 - 999	Brno-venkov
17	Bioveta a.s.	21 výroba a prodej veterin. preparátů	500 - 999	Vyškov
18	AVX Czech Republic s.r.o.	26 výroba elektronických součástek	500 - 999	Hodonín
19	KORDÁRNA Plus, a.s.	13 výroba výtuzných technických tkanin	500 - 999	Hodonín
20	FEI Czech Republic	27 výroba elektronických a optických přístrojů	500 - 999	Brno-město

Tab. 7: TOP 5 největších zaměstnavatelů v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje (stav k 31. 12. 2016)

Název zaměstnavatele		Předmět činnosti CZ-NACE	Kategorie počtu zaměstnanců
okres Blansko			
MINERVA BOSKOVICE, a.s.	14	výroba šicích strojů	500 - 999
Novibra Boskovice s.r.o.	28	strojírenská výroba	500 - 999
Nemocnice Boskovice s.r.o.	86	zdravotní péče	500 - 999
Nemocnice Blansko	86	zdravotní péče	250 - 499
ČKD Blansko Holding, a.s.	28	strojírenská výroba	250 - 499
okres Brno-město			
Fakultní nemocnice Brno	86	zdravotní péče	5000 - 5999
Masarykova univerzita	85	vzdělávání	5000 - 5999
IBM Global Services	62	IT	4000 - 4999
Vysoké učení technické	85	vzdělávání	3000 - 3999
Fakultní nemocnice u sv. Anny	86	zdravotní péče	2500 - 2999
okres Brno-venkov			
Tyco Electronics Czech, s.r.o.	27	výroba elektrosoučástek	2500 - 2999
IFE – CR, a.s.	25	kovoobrábění	500 - 999
DHL Supply Chain, s.r.o.	52	skladování, distribuce, přeprava	500 - 999
Vodňánská drůbež, a.s. – PROVOZOVNA Modřice	10	výroba potravin	500 - 999
HARTMANN – RICO, a.s.	21	výroba zdravot. a hygienic. výrobků	500 - 999
okres Břeclav			
Gebauer a Griller Kabeltechnik, spol. s r.o.	27	výroba kabelů, elektrosoučástek	1000 - 1499
GUMOTEX, akciová společnost	22	výroba z plastu a pryže	1000 - 1499
Nemocnice Břeclav, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	500 - 999
Jednota, spotřební družstvo v Mikulově	47	maloobchod	500 - 999
MOSS logistics s.r.o.	49	pozemní nákladní doprava	250 - 499
okres Hodonín			
Nemocnice Kyjov, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	1000 - 1499
AVX Czech Republic s.r.o.	26	výroba elektronických součástek	500 - 999
KORDÁRNA Plus, a.s.	13	výroba výtuzných tech. tkanin	500 - 999
Jihomoravská armaturka, spol. s r.o.	28	výroba vodáren. a průmysl. armatur	500 - 999
Jednota, spotřební družstvo Hodonín	47	maloobchod	500 - 999
okres Vyškov			
European Data Project s.r.o.	26	výroba elektronických zařízení	1000 - 1499
Nemocnice Vyškov, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	500 - 999
Lohmann & Rauscher, s.r.o.	21	výroba textil. výrobků pro zdravotnictví	500 - 999
Bioveta a.s.	21	výroba a prodej veterin. preparátů	500 - 999
Lear Corporation Czech Republic s.r.o.	29	kovoobráběčství	500 - 999
okres Znojmo			
Nemocnice Znojmo, příspěvková organizace	86	zdravotní péče	1000 - 1499
SAINT-GOBAIN ADFORS CZ, s.r.o	23	výroba skelného vlákna	500 - 999
EGSTON SYSTEM ELECTRONIC, spol. s r.o.	26	výroba elektronických součástek	500 - 999
TAMURA-EUROPE-LIMITED, organizační složka	27	výroba transformátorů	250 - 499
LAUFEN CZ s.r.o.	23	výroba sanitární keramiky	250 - 499

Zbývající část této kapitoly obsahuje individuální data a nemůže být zveřejněna.

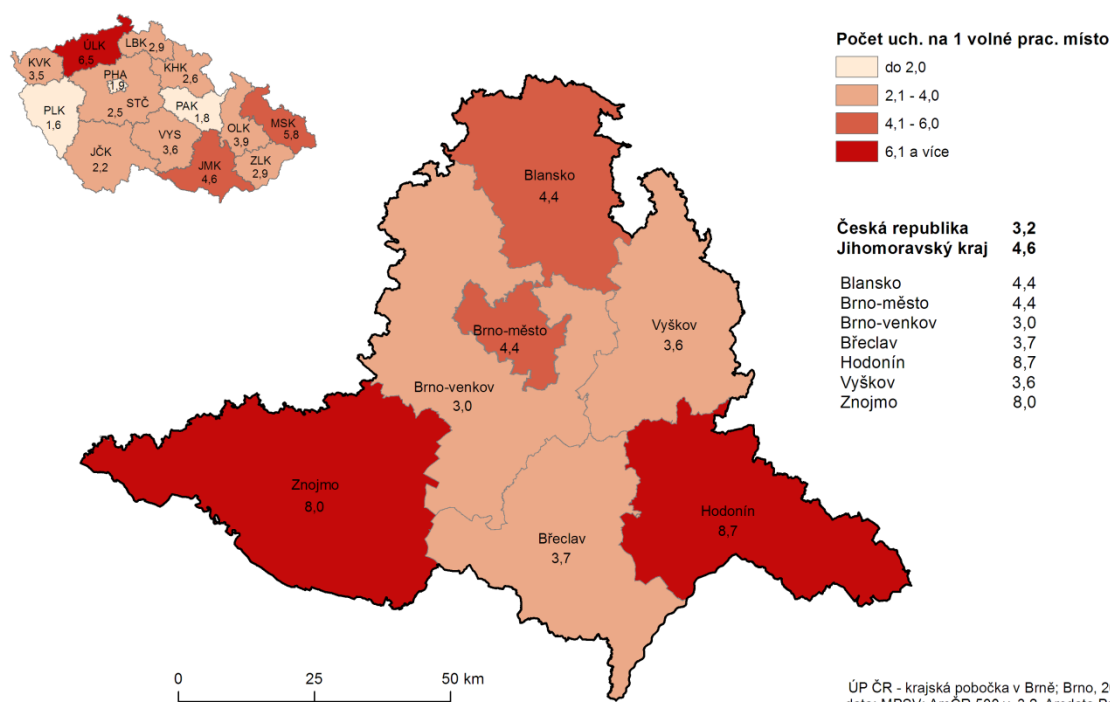
1.3 Stručná charakteristika stavu a vývoje poptávky zaměstnavatelů po pracovní síle

Počet volných pracovních míst nabízených v Jihomoravském kraji se v roce 2016 pohyboval v průměru okolo 11,2 tis. Proti loňskému průměrnému měsíčnímu stavu počet nabízených míst výrazně vzrostl (o 2 906 míst, z 8 250 v roce 2015 na 11 156 v roce 2016). Největší počet volných míst byl nabízen v září a to 12 042, nejméně naopak v únoru – 9 489 míst. Z regionálního hlediska bylo v roce 2016 nejvíce míst evidováno v Brně-městě, a to v měsíčním průměru 4 212 (tj. 37,8 %). Nejméně v absolutních hodnotách bylo uchazečům nabízeno volných míst v okresech Vyškov (758, tj. 6,8 %) a Znojmo (787, tj. 7,1 %).

V roce 2016 na jedno volné pracovní místo připadlo v kraji v měsíčním průměru 4,6 nezaměstnaných, což je hodnota převyšující celorepublikový průměr (3,2). Nejnižší disproporce mezi nabídkou a poptávkou je evidována v okrese Brno-venkov, kde o každé z nabízených míst se aritmeticky uchází 3 nezaměstnaní, naopak nejvyšší je tato disproporce v okrese Hodonín (na každé z nabízených míst připadá 8,7 nezaměstnaných).

POČET UCHAZEČŮ NA 1 VOLNÉ PRACOVNÍ MÍSTO

v Jihomoravském kraji v roce 2016 (roční průměr)

Obr. 3: Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo v Jihomoravském kraji v roce 2016 (roční průměr)

Ve struktuře volných pracovních míst podle požadovaného stupně vzdělání došlo v průběhu roku 2016 k nárůstu počtu hlášených volných pracovních míst ve všech kategoriích vzdělání. Nejvyšší počet volných míst byl zaznamenán v kategorii základní vzdělání a bez vzdělání, a to 5 281 míst. Tato kategorie zaznamenala ve srovnání s rokem 2015 nárůst o 1 999 míst. Ostatní kategorie vzdělání nezaznamenaly takto výrazný nárůst. Počet volných míst pro

osoby s výučním listem v meziročním srovnání vzrostl o 551 míst (v roce 2016 nabízeno v průměru 3 810 míst měsíčně). Osobám se středoškolským vzděláním s maturitou bylo průměrně v roce 2016 nabízeno 1 523 volných pracovních míst (nárůst o 302 míst). Nejméně míst je stále evidováno pro osoby s vysokoškolským a vyšším odborným vzděláním (průměrně měsíčně v letošním roce pouze 470 míst pro VŠ a 72 pro VOŠ). Skutečná nabídka těchto míst na trhu práce je výrazně vyšší, zaměstnavatelé však často nemají zájem vysoce kvalifikovaná místa zveřejňovat prostřednictvím úřadů práce.

Porovnání uchazečů a volných míst není ve struktuře dle vzdělání úplně přesné. Zaměstnavatelé ve volných místech udávají nejnižší požadované vzdělání, takže např. pokud je na volné místo požadováno vzdělání s maturitou, pravděpodobně se zaměstnavatelé nebudou bránit ani uchazečům s vyšším odborným či vysokoškolským vzděláním.

Tab. 8: Struktura volných míst v Jihomoravském kraji podle stupně vzdělání

Stupeň vzdělání	Rok 2016		Rok 2015	
	Počet a podíl volných pracovních míst		Počet a podíl volných pracovních míst	
	celkem	%	celkem	%
základní a bez vzdělání (A -E)	5 281	47,3	3 282	39,8
učňovské a střední bez maturity (H, J)	3 810	34,1	3 258	39,5
střední s maturitou (K, L, M)	1 523	13,7	1 221	14,8
vyšší a vysokoškolské (N, R, T, V)	542	4,9	488	5,9
Celkem	11 156	100,0	8 250	100,0

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

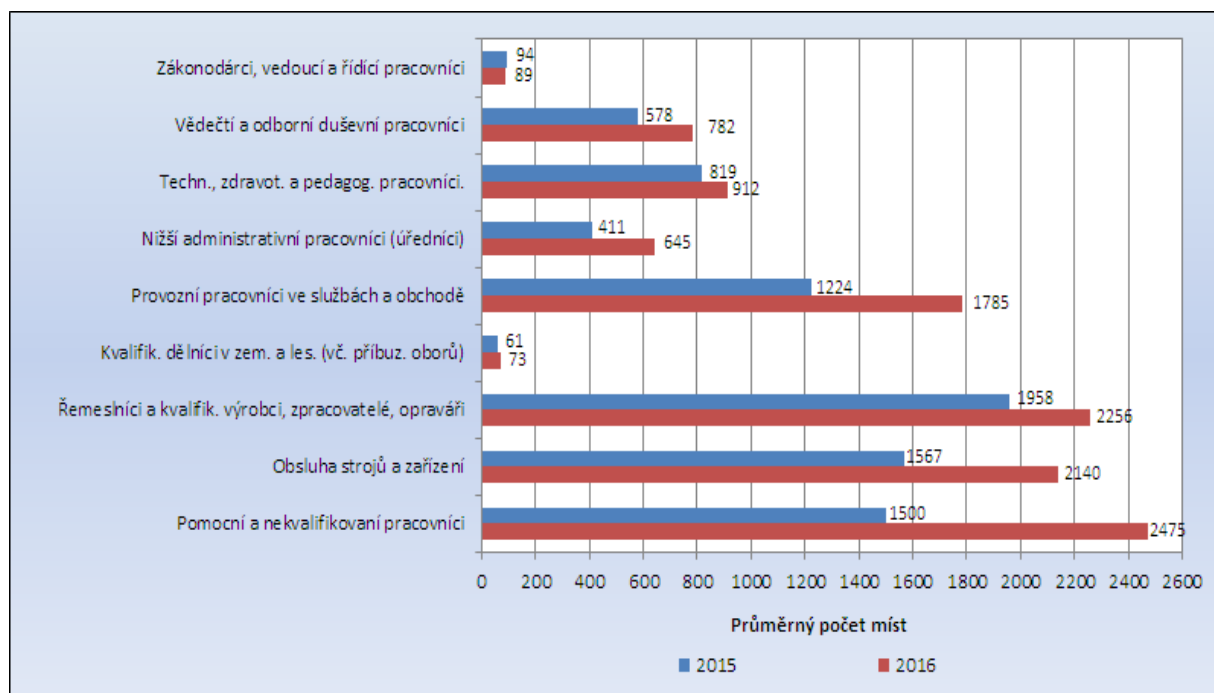
V průběhu roku 2016, stejně jako v předchozím období, se úřadům práce nedařilo dlouhodobě obsazovat některá volná pracovní místa. Důvodem je zčásti struktura nabízených volných pracovních míst, která je odlišná od skladby uchazečů a jejich profesního zaměření, u míst s nízkou požadovanou kvalifikací pak nezájem ze strany uchazečů, většinou z důvodu nízké nabízené mzdy (často v kombinaci s fyzicky namáhavou prací).

V evidenci volných míst převažují z hlediska kategorií zaměstnání především místa vhodná pro profese manuální. V hlavních třídách 5 - 9 CZ-ISCO bylo v roce 2016 průměrně měsíčně evidováno 8 728 pracovních míst, tj. přibližně tři čtvrtiny všech nabízených míst. Z toho kvalifikovaným profesím v 5. – 7. hlavní třídě CZ-ISCO bylo nabízeno 4 113 volných pracovních míst, tj. zhruba polovina. Vůbec nejžádanější třídou CZ-ISCO s průměrným počtem 2 475 nabízených pracovních míst se stala tř. 9 CZ-ISCO – Pomocníci a nekvalifikovaní pracovníci, kde byl také zaznamenán nejvýraznější nárůst nabídky volných pracovních míst (nárůst o 974 míst). Nárůst poptávky po pracovní síle jsme však v uplynulém roce zaznamenali téměř ve všech třídách (viz Obr. 4) vyjma tř. 1 – Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci, kde počet volných míst osciluje v průměrné měsíční nabídce kolem 90 míst.

Tab. 9: Struktura volných míst v Jihomoravském kraji podle hlavních tříd kategorie zaměstnání (CZ-ISCO)

Kategorie zaměstnání	Hlavní třída CZ-ISCO	Průměrný počet volných pracovních míst v roce 2016	
		celkem	v %
Zákonodárci, vedoucí a řídicí pracovníci	1	89	0,8
Vědečtí a odborní duševní pracovníci	2	782	7,0
Techn., zdravot. a pedagog. pracovníci	3	912	8,2
Nižší administrativní pracovníci (úředníci)	4	645	5,8
Provozní pracovníci ve službách a obchodě	5	1 785	16,0
Kvalifik. dělníci v zem. a les. (vč. příbuz. oborů)	6	73	0,7
Řemeslníci a kvalifik. výrobci, zpracovatelé, opraváři	7	2 256	20,2
Obsluha strojů a zařízení	8	2 140	19,2
Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	9	2 475	22,2
Pracovníci armády	0	0	0,0
Celkem		11 156	100,0

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

Obr. 4: Změna průměrného počtu hlášených volných míst v Jihomoravském kraji podle hlavních tříd kategorie zaměstnání (CZ-ISCO) v letech 2015 a 2016

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

Dle jednotlivých profesí byli v uplynulém roce nejčastěji žádáni zejména pracovníci ve výrobě, řidiči nákladních automobilů a tahačů, uklízeči, dělníci v oblasti výstavby budov, seřizovači a obsluha strojírenských strojů, svářeči, montážní dělníci, zedníci, kuchaři, číšníci a servírky, pracovníci ostrahy a vrátní, obchodní zástupci, prodavači v prodejnách všeobecní administrativní pracovníci, realitní makléři, programátoři počítačových aplikací, skladníci a obsluha manipulačních vozíků či pracovníci v zákaznických centrech.

U řady z těchto profesí však dochází k velké fluktuaci pracovníků – jako např. prodavači, kuchaři, číšníci, uklízeči, obchodní zástupci, pracovníci ostrahy, pracovníci call center apod., kde je sice na jedné straně velká nabídka pracovních míst, ale na druhé straně i vysoká nabídka pracovní síly.

Dlouhodobě žádané a zároveň nedostatkové jsou technické profese – zejména ve strojírenství (např. obráběči kovů, svářeči a řezači plamenem, seřizovači a obsluha CNC, ale i technici) a také řidiči nákladních automobilů. Trvalá nabídka pracovních míst je i pro specialisty v oblasti IT technologií (programátoři, vývojáři softwaru apod.)

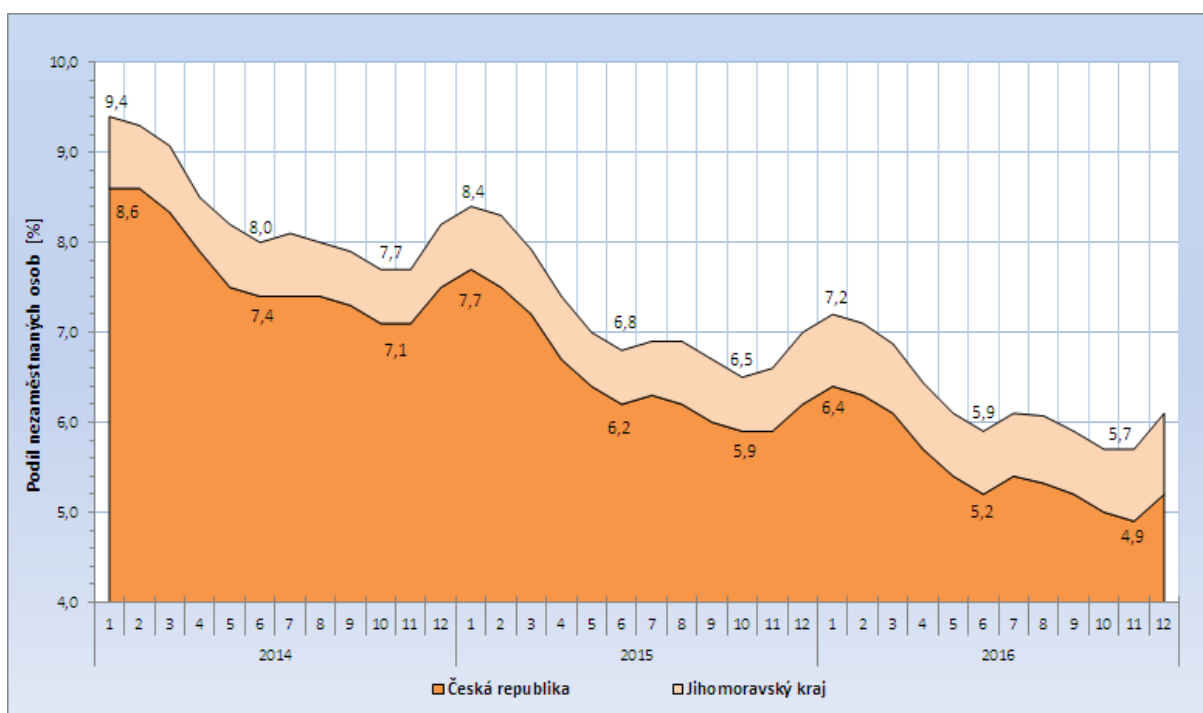
Stále roste poptávka po zahraniční pracovní síle, především v dělnických profesích. Důvodem je zejména neochota domácí pracovní síly přijmout hůře placená pracovní místa, či fyzicky namáhavou práci.

2 Nezaměstnanost

K 31. 12. 2016 bylo v Jihomoravském kraji evidováno 49 032 uchazečů o zaměstnání. Počet uchazečů na konci roku 2016 byl o 7 tis. osob nižší než na konci roku 2015 a o více než 18,5 tis. nižší než v lednu 2015.

Po stagnaci v roce 2012 a výrazném nárůstu nezaměstnanosti v roce 2013 a na počátku roku 2014 se v roce 2014 projevilo oživení ekonomiky a nezaměstnanost poprvé od roku 2011 začala klesat. Tento trend zrychleným tempem pokračoval i v roce 2015 a následně také v roce 2016. **Průměrný počet evidovaných uchazečů v roce 2016 klesl oproti roku 2015 o 7,4 tis. osob.** V absolutních i relativních hodnotách je tento vývoj srovnatelný s obdobím růstu ekonomiky v letech 2007-2008.

Ve srovnání s Českou republikou ovšem situace v kraji stále není příznivá; podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let je zde dlouhodobě oproti celostátnímu průměru o 0,6 až 0,8 procentního bodu vyšší. K 31. 12. 2016 dosáhl tento podíl v Jihomoravském kraji hodnoty 6,1 %, zatímco v rámci celé ČR byla průměrná hodnota 5,2 %.

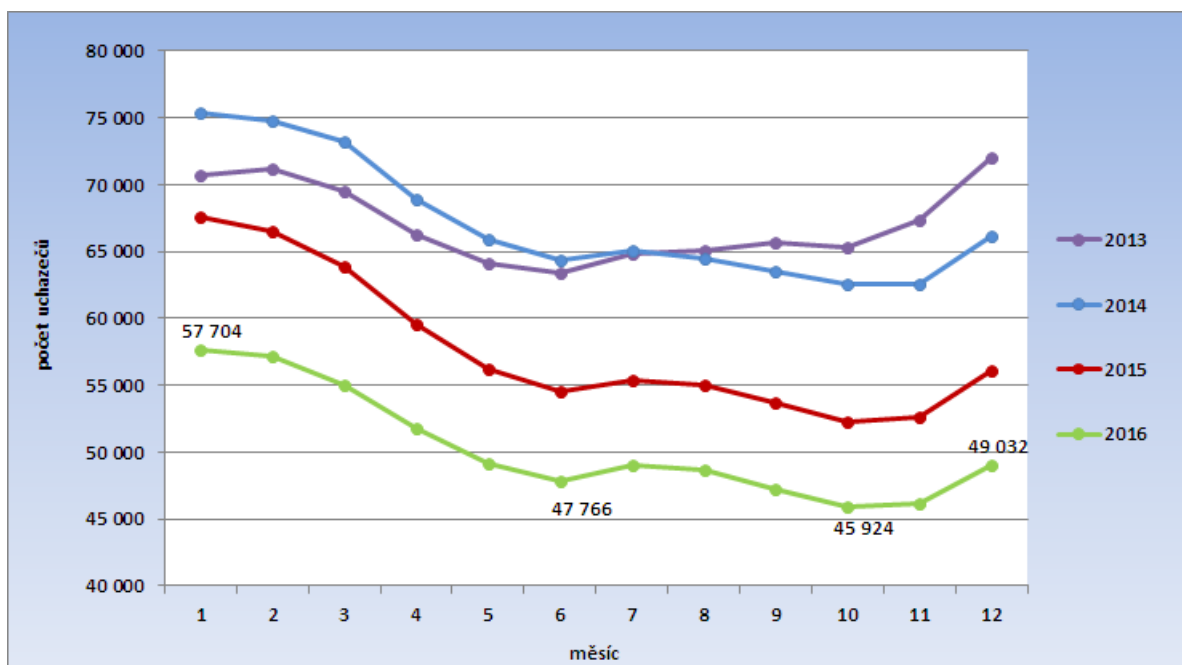
Obr. 5: Srovnání vývoje podílu nezaměstnaných v Jihomoravském kraji a v České republice v letech 2014 - 2016

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2016

2.1 Vývoj nezaměstnanosti v kraji v roce 2016

Vývoj nezaměstnanosti v roce 2016 měl obdobný průběh jako v roce 2015, kdy nezaměstnanost po většinu roku klesala a výraznější sezónní nárůst se projevil až v posledním měsíci roku.

Po mírném nárůstu počtu nezaměstnaných v lednu 2016 (ve srovnání s prosincem 2015) kdy do evidence vstoupilo 7,5 tis. nových uchazečů a počet nezaměstnaných na počátku roku činil 57,7 tis. osob, docházelo v následujících měsících k jejich poklesu a ke konci června bylo v evidenci o 10 tis. osob méně než na začátku roku. V souladu s obvyklým sezónním vývojem došlo k mírnému nárůstu nezaměstnanosti během letních měsíců, ale již v září byl počet nezaměstnaných nižší než v červnu a během října jejich počet klesl pod 46 tis. osob. Od listopadu docházelo opět k mírnému nárůstu nezaměstnaných, kdy v prosinci 2016 bylo evidováno 49 tis. osob, což bylo o celých 7 tis. méně než ve stejném období předchozího roku.

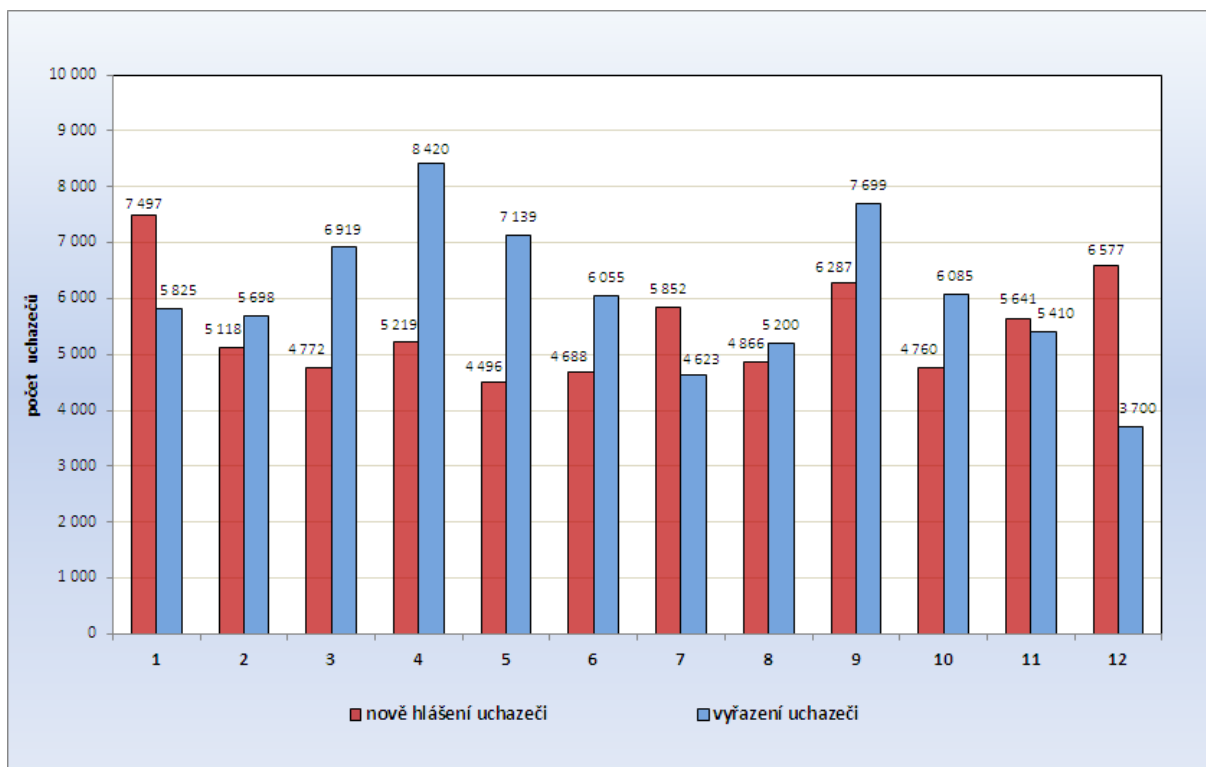

Obr. 6: Roční vývoj počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v letech 2013 - 2016

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2016

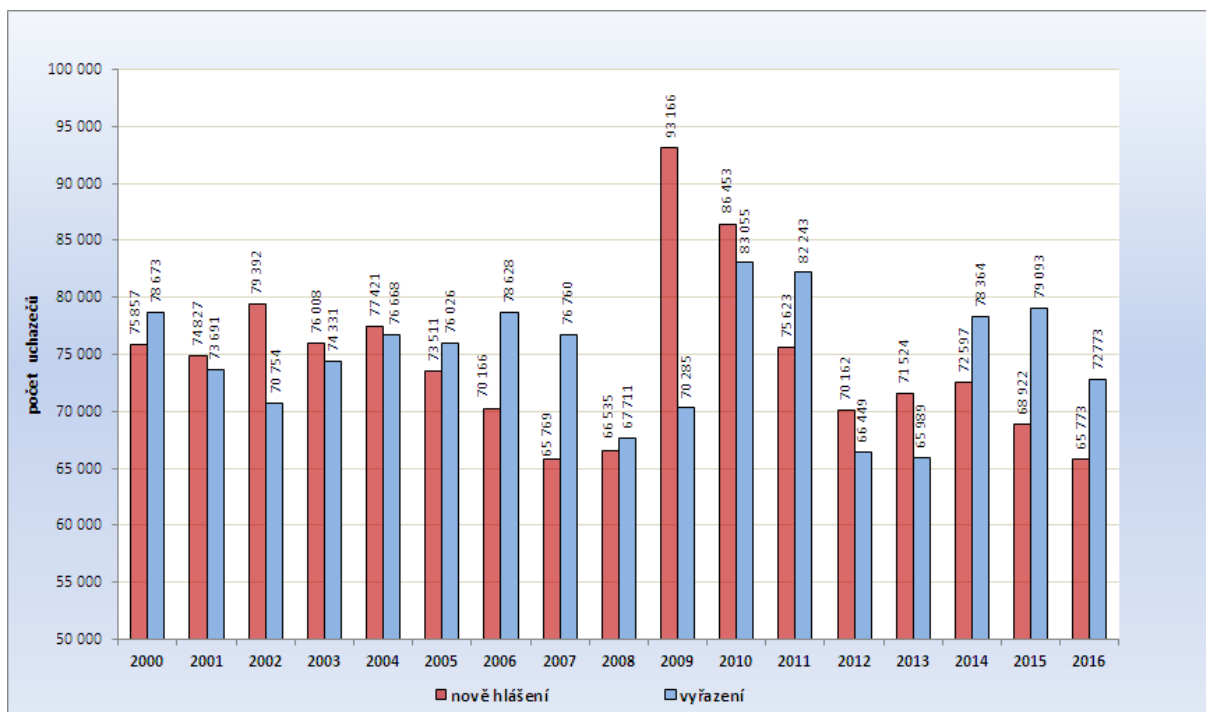
Významný pokles nezaměstnaných v jarních měsících byl způsoben kombinací vysokého počtu ukončených evidencí a zároveň nízkými počty nově přichozích uchazečů do evidence.

Výše zmíněný prázdninový nárůst počtu uchazečů je spojen částečně se vstupem absolventů na trh práce, částečně s ukončováním pracovních poměrů na dobu určitou ve školství, ale také s jistým útlumem aktivit a „odkládáním“ hledání pracovního místa po dobu prázdnin a dovolených na straně uchazečů i zaměstnavatelů. Tento nárůst však byl jen mírný (meziměsíční nárůst v červenci oproti červnu činil 1,2 tis. uchazečů), což je důsledkem jak příznivé situace na trhu práce, tak i nástupem slabších populačních ročníků. Již v srpnu začalo opět uchazečů ubývat.

Obr. 7: Vývoj počtu nově hlášených a vyřazených uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v průběhu roku 2016

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2016

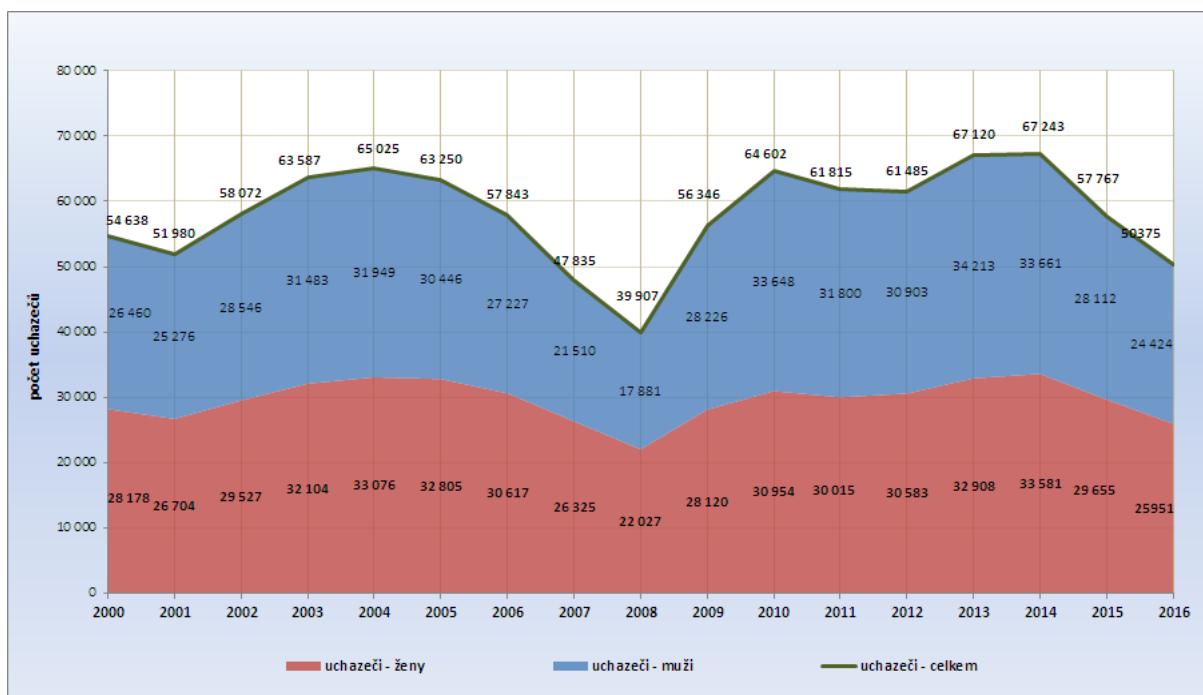
Obr. 8: Tok nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v letech 2000 - 2016

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2016

V září se jako obvykle zvýšil tok uchazečů spojený se vstupem absolventů na trh práce a oživením pracovního trhu po období prázdnin. Do evidence ÚP vstoupilo přes 6 tis. nových uchazečů, ale zároveň uchazeči poměrně rychle evidenci opouštěli a nezaměstnanost, podobně jako v roce 2015, dále klesala. Ročního minima 45 924 evidovaných uchazečů bylo dosaženo v říjnu (k 31. 10. 2016). V závěru roku 2016 již nezaměstnanost v kraji rostla, avšak nejméně od roku 2007. Z velké části byl tento vývoj dán příznivým počasím v listopadu a prosinci, které umožnilo pokračování řady sezonních prací, avšak nesporně je také důsledkem celkového oživení ekonomiky. V průběhu roku 2016 se na úřadech práce Jihomoravského kraje nově zaregistrovalo 65,8 tis. uchazečů, naopak vyřazeno z evidence bylo 72,8 tis. osob.

V souvislosti s poklesem počtu evidovaných uchazečů poklesl v kraji i **podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 - 64 let**, který se ze 7,0 % na konci roku 2015 snížil na **6,1 % v prosinci 2016**. V celoročním průměru pak podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15 - 64 let meziročně klesl o 0,9 p. b. (v celé ČR tento podíl klesl o 1,0 p. b.). Pokles nezaměstnanosti v jednotlivých okresech kraje byl velmi vyrovnaný, nejméně poklesla v okrese Brno-město (o 0,8 p. b.), nejvíce pak v okresech Břeclav, Hodonín a Vyškov (shodný pokles o 1,0 p. b.).

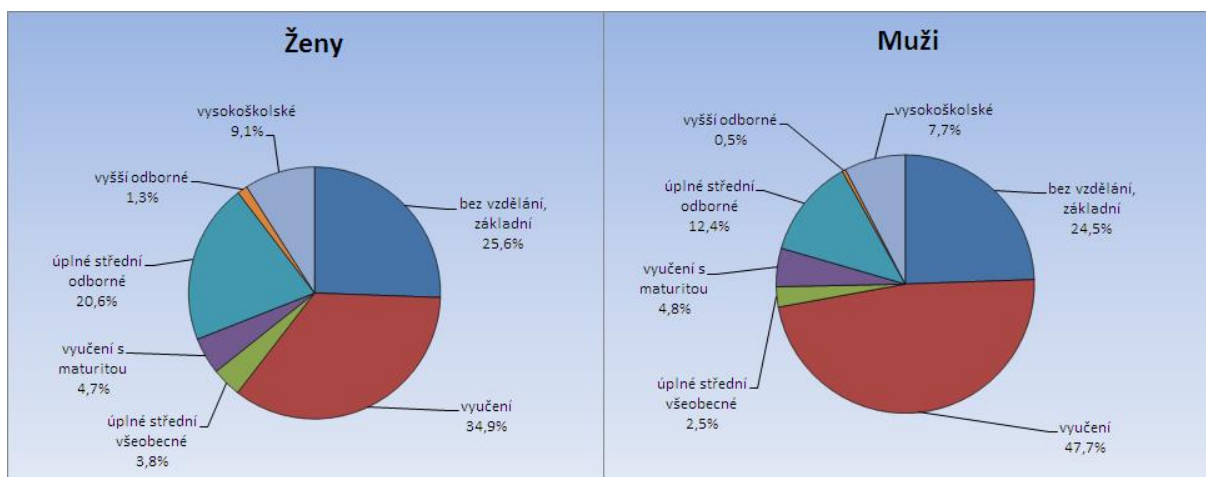
Z hlediska pohlaví klesala nezaměstnanost žen i mužů v roce 2016 stejně, u obou pohlaví se **v meziročním průměru snížila o 0,9 p. b.** – u mužů z 6,9 % na 6,0 %, u žen z 7,5 % na 6,6 %. Podíl žen na celkovém počtu uchazečů se meziročně mírně zvýšil z 51,3 % na 51,5 % a vrací se pomalu k obvyklým hodnotám z období před hospodářskou recesí. K 31. 12. 2016 bylo na úřadech práce v Jihomoravském kraji evidováno 24 342 mužů a 24 690 žen.

Obr. 9: Vývoj průměrného počtu uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji podle pohlaví v letech 2000 – 2016 (roční průměry)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2016

Z hlediska **kvalifikační struktury** jsou v Jihomoravském kraji nejpočetnější skupinou uchazečů o zaměstnání osoby s výučním listem (celkem 41,3 %), následují je uchazeči se základním vzděláním (25,0 %) a osoby se středním odborným vzděláním s maturitou (16,5 %). Zastoupení jednotlivých kategorií je však u mužů a u žen rozdílné, jak je patrné z následujícího obrázku.

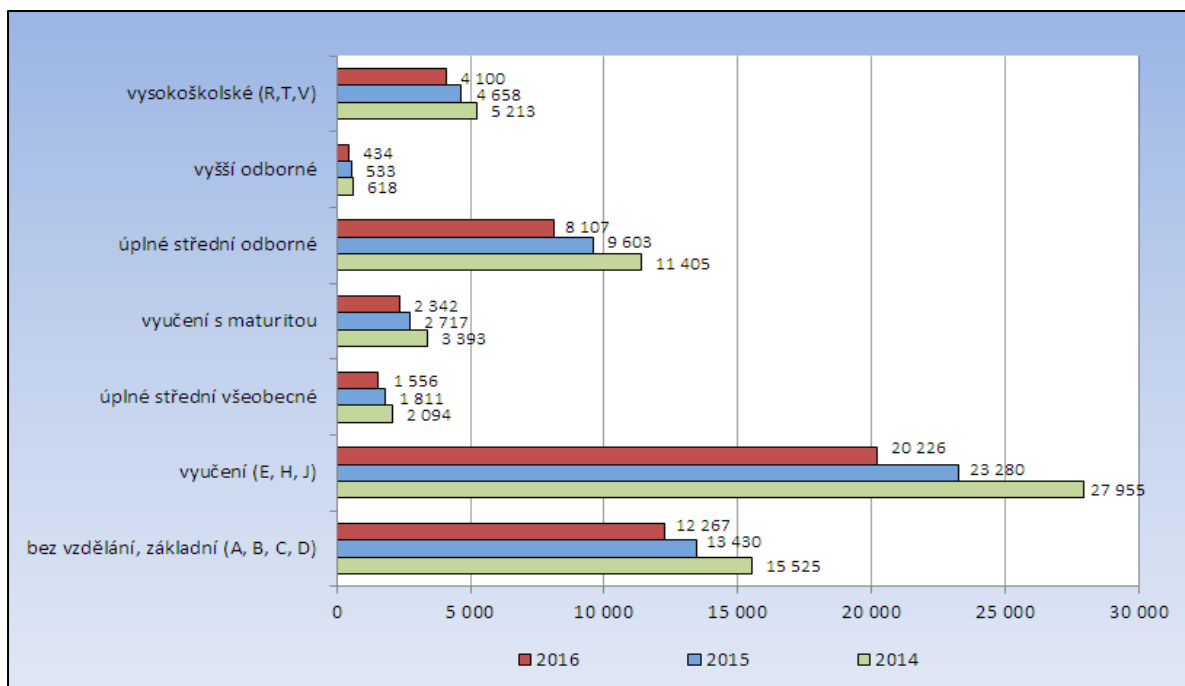

Obr. 10: Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2016

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2016

Zatímco mezi muži výrazně převažují vyučení, kteří tvoří téměř polovinu (47,7 %) všech uchazečů, kvalifikační struktura u žen je vyrovnanější a také celkově vyšší než u mužů. Střední vzdělání s maturitou má 29,1 % uchazeček-žen (u uchazečů-mužů jen 19,7 %) a také podíl uchazečů s vyšším odborným a vysokoškolským vzděláním je mezi ženami vyšší (10,4 %) než mezi muži (8,1 %).

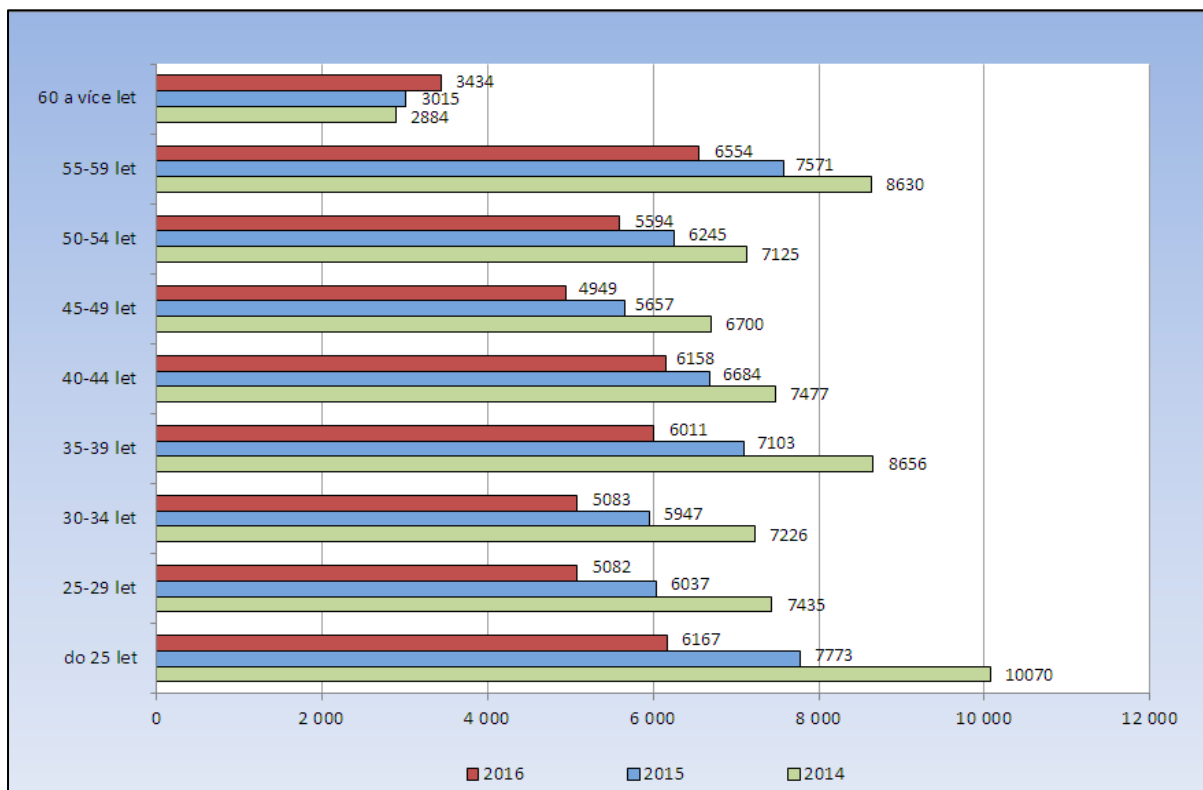
Meziročně v kraji poklesl počet evidovaných uchazečů o zaměstnání ve všech sledovaných vzdělanostních kategoriích. Absolutně nejvíce ubylo uchazečů **v nejpočetněji zastoupené kategorii „vyučení“**, v níž se počet uchazečů snížil o 3 054 osob, tj. o 13,1 % původního stavu (z 23 280 osob na konci roku 2015 na 20 226 osob k 31. 12. 2016). Relativně nejvíce se však snížil počet uchazečů s vyšším odborným vzděláním, a to o 18,6 %. Počty uchazečů s úplným středním odborným vzděláním se meziročně snížily o 15,6 %, počty osob s úplným středním všeobecným vzděláním klesly o 14,1 %, u osob vyučených s maturitou došlo k meziročnímu poklesu o 13,8 %, u vysokoškoláků tento pokles činil 12 % a počty uchazečů se základním vzděláním klesly o 8,7 %.

Obr. 11: Kvalifikační struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji v letech 2014 – 2016 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

Z hlediska **věkové struktury** jsou nezaměstnaností nejvíce postiženou kategorií osoby ve věku nad 50 let, tito uchazeči představují aktuálně 31,8 % uchazečů o zaměstnání.

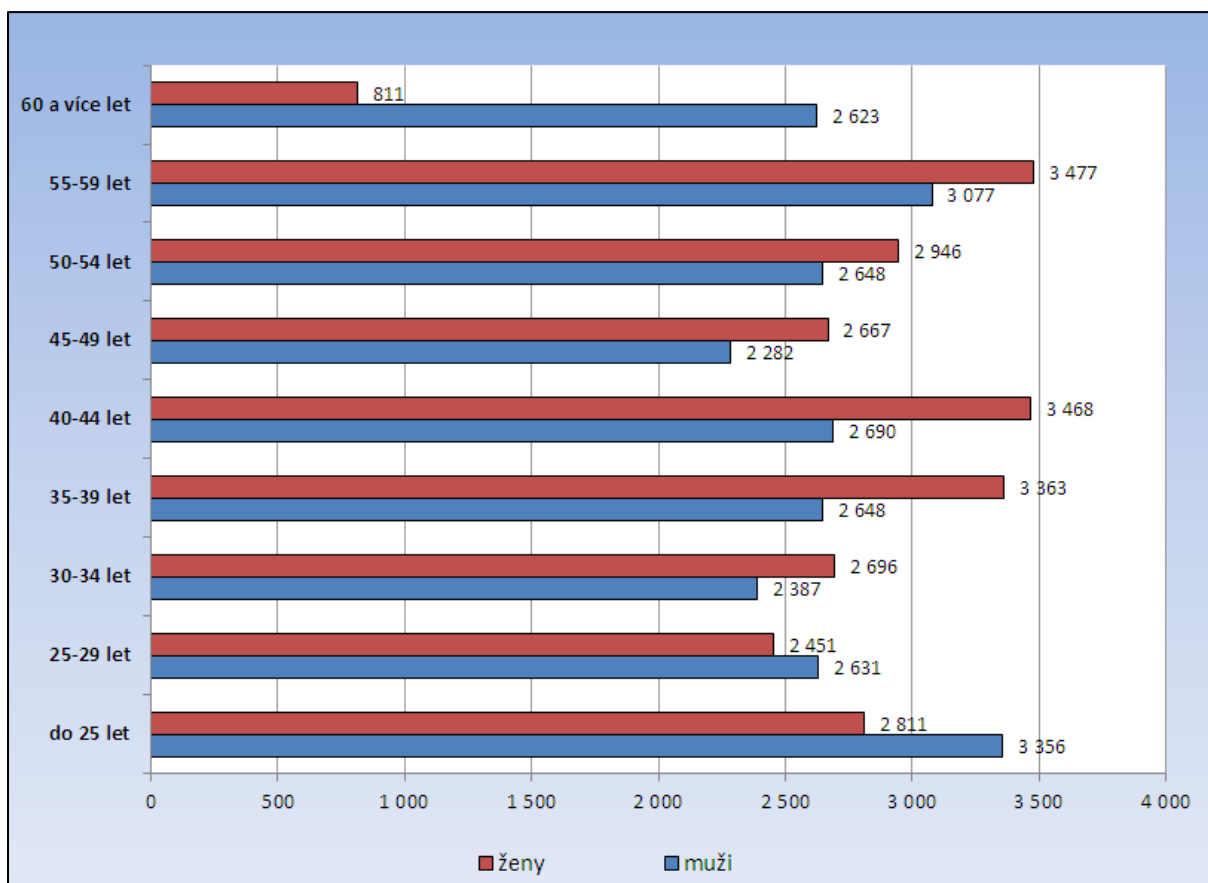

Obr. 12: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji v letech 2014 – 2016 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

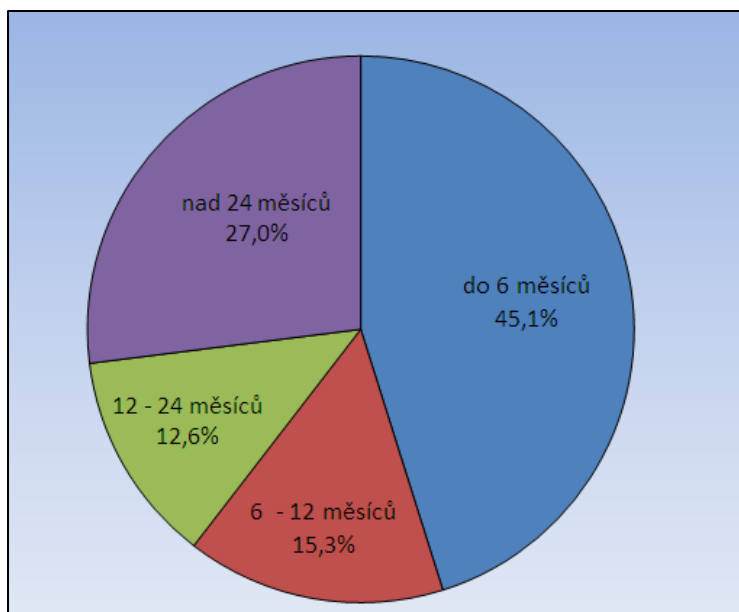
Meziročně se v kraji snížil počet nezaměstnaných ve všech věkových kategoriích s výjimkou kategorie nad 60 let. Nejvýznamněji v roce 2016 poklesl počet evidovaných uchazečů ve věkové kategorii do 25 let, kde se jejich počet oproti roku 2015 snížil o 21 % a ve srovnání s rokem 2014 dokonce o 39 %. Nejmenší meziroční pokles byl zaznamenán ve skupině osob 40 - 44 let, pouze necelých 8 %. U vyšších věkových kategorií došlo k poklesu maximálně do 13,5 % a v kategorii nad 60 let uchazečů dokonce přibýlo (a to o téměř 14 %). Dominantní postavení tak získala skupina osob starších 50 let, jejíž podíl na úhrnné nezaměstnanosti k 31. 12. 2016 dosáhl 31,8 %. Na druhém místě se ocitla věková kategorie 40 - 49 let, kterou tvoří 22,7 % všech UoZ a je velikostně téměř totožná se skupinou 30 – 39 let (ta se podílí na celkovém počtu uchazečů 22,6 %). Věková kategorie 20 – 29 let tvoří jednu pětinu uchazečů a necelá 3 % připadají na uchazeče do 20 let. Meziročně se průměrný věk nezaměstnaných v Jihomoravském kraji zvýšil o 0,7 roku, k datu 31. 12. 2016 dosáhl hodnoty 41,7 let.

Ve struktuře nezaměstnaných dle věku jsou přitom zjevné genderové rozdíly, dané jak rozdílným věkem odchodu do důchodu pro jednotlivá pohlaví, tak omezeními žen na trhu práce v období péče o děti a rodinu. Zatímco v kategoriích do 25 let a nad 60 let převažují muži, ve věkové kategorii 25 – 29 let se počty uchazečů jednotlivých pohlaví začínají vyrovnávat (stále však ještě převažují muži) a v ostatních věkových kategoriích již převažují ženy, nejvýrazněji ve věku mezi 35 a 45 lety.

Obr. 13: Věková struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji dle pohlaví (stav k 31. 12. 2016)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

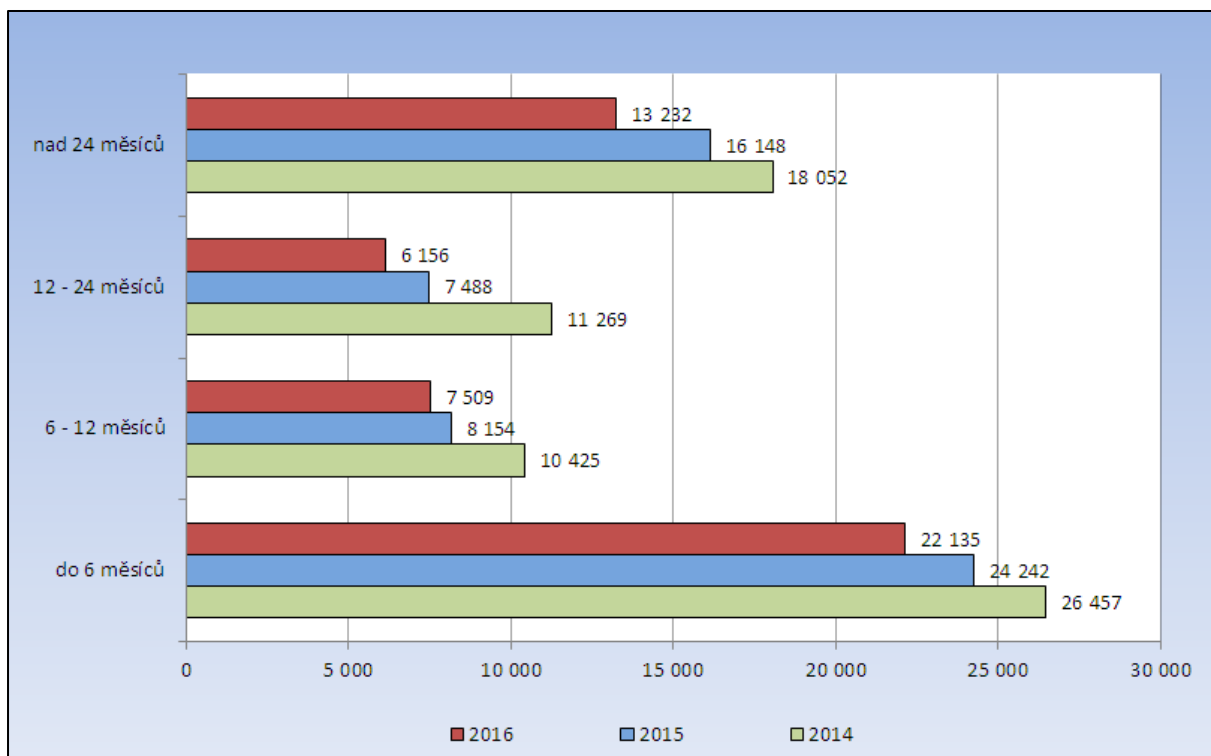
Obr. 14: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji podle délky evidence (stav k 31. 12. 2016)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

Kromě celkového poklesu nezaměstnanosti se v roce 2016 zlepšila v kraji jako celku i **struktura evidovaných uchazečů dle délky evidence**. Počet dlouhodobě evidovaných uchazečů (nad 12 měsíců) klesl o 18 % (o 4 248 osob), a to zejména díky intenzivnímu uplatňování nástrojů APZ. Podíl dlouhodobě evidovaných uchazečů (nad 12 měsíců) se tak v kraji snížil ze 42,2 % na 39,5 %, což v kontextu s celkovým poklesem úrovně nezaměstnanosti lze hodnotit jako výsledek pozitivní, neboť v obdobích ekonomického růstu a poklesu celkové úrovně nezaměstnanosti podíl těchto skupin uchazečů v evidenci zpravidla narůstá.

Za uplynulý rok došlo k poklesu dlouhodobé nezaměstnanosti také v krajském městě. Brno-město má stále nejvyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných ze všech okresů v Jihomoravském kraji, avšak meziročně zde došlo k poklesu tohoto podílu o 1,4 p. b. (ze 49,5 % na 48,1 %). Stále je však tento meziroční pokles podprůměrný (jak v krajském, tak celorepublikovém srovnání). Zatímco v ostatních okresech Jihomoravského kraje meziročně klesl počet dlouhodobě nezaměstnaných o pětinu (v okrese Břeclav dokonce téměř o třetinu), v Brně-městě tento pokles činil necelých 13 %. Důvodem jsou především podmínky velkoměsta (zejména větší možnosti čerpání sociálních dávek a nelegální práce), které umožňují setrvávat uchazečům ve „chtěné“ nezaměstnanosti.

Celokrajský ukazatel průměrné délky evidence meziročně vzrostl o 15 na současnou hodnotu 695 dní a pohybuje se mírně nad průměrem ČR (685 dnů).

Obr. 15: Struktura uchazečů o zaměstnání evidovaných v Jihomoravském kraji dle délky evidence v letech 2014 – 2016 (stav k 31. 12. daného roku)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistika struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

2.2 Hlavní příčiny nezaměstnanosti v kraji

Úroveň nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji je v současné době výrazně regionálně diferencovaná. Ke 31. 12. 2016 byl rozdíl mezi okresem s nejnižší (Vyškov 3,6 %) a nejvyšší nezaměstnaností (Znojmo, 8,5 %) téměř 5 p. b.

Okres Vyškov patří k okresům s nejnižší nezaměstnaností v rámci celé ČR, a úroveň nezaměstnanosti se zde již blíží přirozené míře. Také v okresech Blansko, Brno-venkov a Břeclav je nezaměstnanost silně pod celorepublikovým průměrem. Naopak výrazně nadprůměrná úroveň nezaměstnanosti je v příhraničních okresech Znojmo a Hodonín, a také v krajském městě.

Důvody vysoké nezaměstnanosti v okresech Znojmo a Hodonín jsou jednak geografické (vzdálenost od center, horší dopravní dostupnost a tudíž malá atraktivita pro investory), jednak historicko-ekonomické (tradičně vyšší podíl zemědělské výroby, rozpad navazujícího zpracovatelského průmyslu po r. 1989, absence významných zaměstnavatelů). U okresu Hodonín navíc hraje roli geografická blízkost Slovenska umožňující denní pracovní dojíždku, což dále zvyšuje konkurenci na místním pracovním trhu.

Pro oba okresy je charakteristický výrazný sezónní vývoj zaměstnanosti, který je v případě okresu Znojmo umocňován i sezónním pracovním uplatněním v sousedním Rakousku. Avšak i v těchto okresech jsou již zaměstnavatelé nuceni řešit potřebu sezónních pracovníků importem zahraniční pracovní síly, která - na rozdíl od domácích uchazečů - je ochotna akceptovat minimální mzdu a často fyzicky náročné pracovní podmínky.

V případě krajského města pak úroveň nezaměstnanosti ovlivňuje faktorů více.

- Významně je propojený trh práce mezi městem a jeho zázemím, v důsledku čehož pracovní síla dojíždějící do města zdařile konkuruje místní pracovní síle.
- Relativně vysoký je podíl cizinců na trhu práce. Geografická blízkost Slovenska přitahuje tamější pracovní sílu. Absolventi VŠ pak často po studiu zůstávají pracovat v Brně.
- Velký počet studentů studujících na zdejších vysokých školách již při studiu pracuje formou brigád, zejména v obchodě a ve službách, a opět tak konkurují místní pracovní síle.
- Je zde výrazná koncentrace osob sociálně vyloučených, které ztratily nebo ani nikdy neměly pracovní návyky.
- Specifické podmínky a anonymita velkoměsta, umožňují setrávat ve „chtěné“ nezaměstnanosti (možnosti nelegální práce, vysoký podíl nájemního bydlení podporující snadný přístup k sociálním dávkám)

Lze říci, že **nezaměstnanost je v současné době** vedle objektivních důvodů v příhraničních regionech **podmíněna především poměrem nabízených, resp. dosažitelných legálních pracovních příjmů k úrovni sociálních dávek.**

2.3 Územní rozložení registrované nezaměstnanosti

Vzhledem k velikosti sídel, geografické poloze, dopravní obslužnosti a s tím spojené odlišně atraktivitě pro zaměstnavatele (rozložení průmyslu a zemědělství) vykazují okresy rozdílnou nezaměstnanost.

Dle administrativního členění se území Jihomoravského kraje člení na 7 okresů, na 21 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a na 35 obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Celkem se v kraji nachází 673 obcí, z nichž 49 má statut města. Jediné z nich - krajské město Brno - je statutárním městem. Z hlediska vnitřní struktury ÚP zahrnuje krajská pobočka v Brně celkem 20 tzv. kontaktních pracovišť.

Tab. 10: Charakteristika okresů Jihomoravského kraje k 31. 12. 2016

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Volná pracovní místa	Počet uchazečů na 1 volné místo	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	muži	ženy				
Blansko	3 467	1 676	1 791	185	796	4,4	4,6
Brno-město	17 516	8 325	9 191	617	3809	4,6	6,7
Brno-venkov	6 300	3 048	3 252	328	3344	1,9	4,5
Břeclav	4 420	2 308	2 112	245	897	4,9	5,5
Hodonín	8 524	4 579	3 945	387	816	10,4	8,0
Vyškov	2 375	1 177	1 198	150	910	2,6	3,6
Znojmo	6430	3 229	3 201	276	656	9,8	8,5
Jihomoravský kraj	49 032	24 342	24 690	2 188	11 228	4,4	6,1
Česká republika	381 373	189 377	191 996	16 976	132 496	2,9	5,2

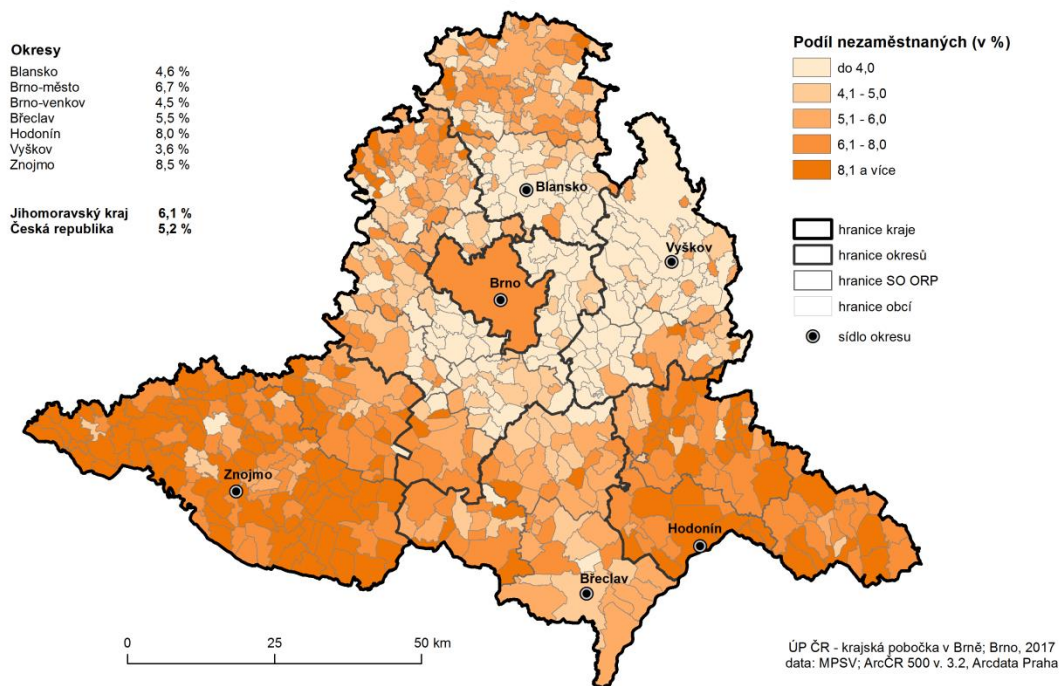
Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2016

Úroveň nezaměstnanosti ve venkovských okresech kraje je významně ovlivňována průběhem sezónních prací v zemědělství, stavebnictví a cestovním ruchu, což se promítá do celkového vývoje nezaměstnanosti v průběhu roku na úrovni celého kraje. Nejvyšší nezaměstnanost je zaznamenávána v zimních měsících, v roce 2016 v lednu (7,2 %). Naopak nejnižší hodnota byla v letošním roce v říjnu (5,7 %). Nejvýrazněji se tyto sezónní výkyvy projevují v okrese Znojmo, kde vedle významného podílu zaměstnanosti v místní zemědělské výrobě hraje roli i příhraniční sezónní zaměstnanost v sousedním Rakousku.

Dále v textu uváděné údaje se (pokud není uvedeno jinak) vztahují k 31. 12. 2016.

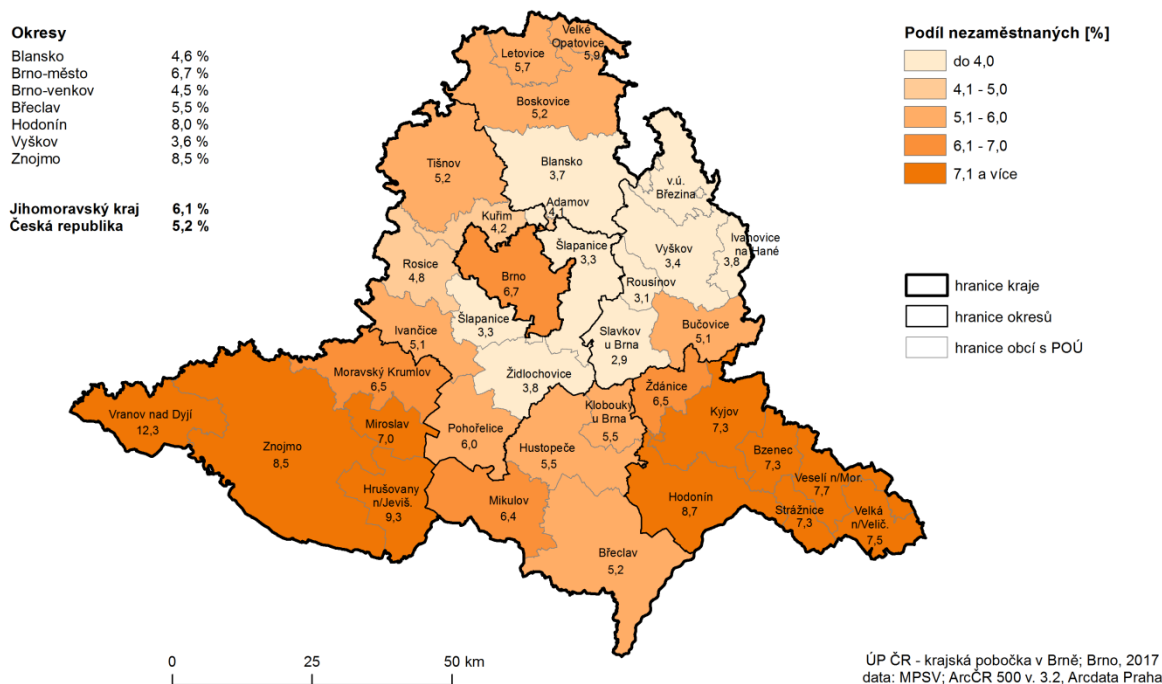
Vzhledem ke konstrukci ukazatele úrovně nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu ve věku 15-64 let) není jeho vypovídací hodnota zejména na úrovni malých obcí vždy objektivní, přesto však jistý obraz o územním rozložení nezaměstnanosti podává (viz obr. 16). Na úrovni vyšších územních celků (pověřené obce) je již srovnání objektivnější (viz obr. 17)., bohužel však v některých případech je administrativní členění POÚ až příliš „hrubé“ (např. POÚ Znojmo).

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET
v Jihomoravském kraji k 31.12. 2016

Obr. 16: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 v obcích Jihomoravského kraje (stav k 31. 12. 2016)

PODÍL NEZAMĚŠTNANÝCH OSOB NA OBYVATELSTVU VE VĚKU 15 - 64 LET
v obcích s pověřených obecním úřadem Jihomoravského kraje k 31.12.2016

Obr. 17: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu ve věku 15-64 v obcích s pověřeným obecním úřadem Jihomoravského kraje (stav k 31. 12. 2016)

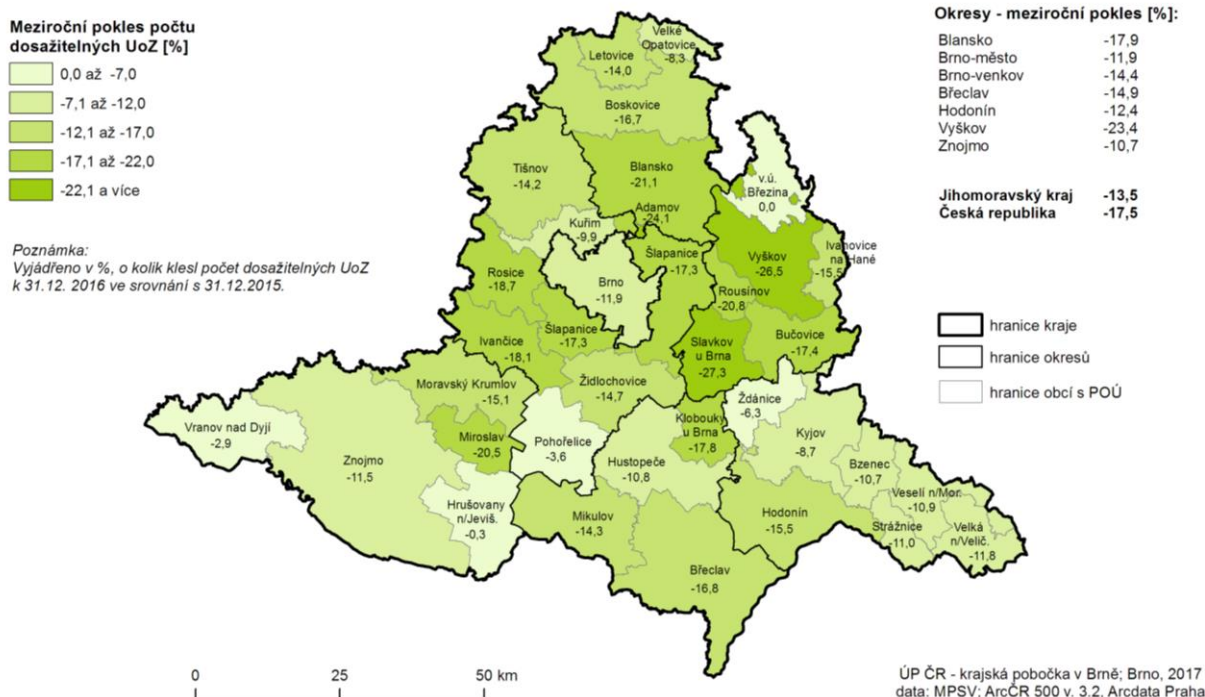
Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2016 byl zaznamenán v obci Rudlice na Znojemsku (22,4 %), Louka (21,5 %) ležící na Boskovicku a v obci Stálky (20,8 %) nacházející se na Vranovsku. Naopak nulová nezaměstnanost byla zaznamenána ve vojenském újezdu Březina na Vyškovsku (0,0 %) a v obci Řikonín (0,0 %) na Tišnovsku.

Následující mapa vyjadřuje meziroční změnu (2015 – 2016) v počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v jednotlivých mikroregionech Jihomoravského kraje, kdy došlo ve všech správních obvodech obcí s pověřeným obecním úřadem k poklesu evidovaných uchazečů (vyjma vojenského újezdu Březina na Vyškovsku, kde je změna nulová, neboť zde nebyli a nejsou evidováni žádní uchazeči). K nejmenšímu poklesu (uváděnému v %) počtu uchazečů došlo na Hrušovansku (-0,3 %), Vranovsku (-2,9 %), Pohořelicku (-3,6 %) a Žďánicku (-6,3 %). Naopak nejvýraznější úbytek uchazečů v evidenci (o více než čtvrtinu) zaznamenalo Slavkovsko (-27,3 %) a Vyškovsko (-26,5 %). Proto není překvapením, že i v okresním srovnání nejvíce uchazečů ubylo v okrese Vyškov (-23,4 %), nejméně pak v okrese Znojmo (-10,7 %). Z hlediska úrovně celého kraje došlo k meziročnímu poklesu dosažitelných UoZ o 13,5 % (v rámci celé ČR o 17,5 %).

MEZIROČNÍ ZMĚNA POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

v obcích s pověřených obecním úřadem Jihomoravského kraje

(změna mezi 2015 a 2016 - údaje k 31.12.)

Obr. 18: Meziroční změna počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v letech 2015 – 2016 (stav k 31. 12.) - vyjádřeno v %

Okres Blansko

Okres Blansko je okresem s dlouhodobě třetí nejnižší úrovní nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji. Podíl nezaměstnaných osob se trvale pohybuje nejen pod celokrajským, ale i pod celorepublikovým průměrem. V roce 2016 dosáhl průměrné roční hodnoty 4,9 % (krajský průměr byl 6,3 %, celorepublikový 5,5 %).

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena dvěma kontaktními pracovišti: v Blansku a Boskovicích.

Obr. 19: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Blansko k 31.12.2015

Silné stránky okresu

- staletá tradice strojírenské výroby
- existence nově vybudovaných průmyslových zón
- kvalifikovaná pracovní síla
- dobrá vzdělanostní úroveň
- dobrá silniční i železniční dostupnost regionu
- atraktivní oblast z hlediska rozvoje cestovního a turistického ruchu

Slabé stránky okresu

- omezená nabídka volných pracovních míst
- podprůměrná úroveň mezd
- přetíženost silnice 1. tř. č. 43
- špatná silniční dostupnost mikroregionu Adamov, Kunštát a Olešnice

Tab. 11: Charakteristika mikroregionů v okrese Blansko k 31. 12. 2015

Území	Počet nezaměstnaných		Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]	
	celkem	v tom					
		muži					ženy
Adamov	137	70	67	11	34	37	4,1
Blansko	1 385	667	718	73	273	250	3,7
Boskovice	1 288	617	671	63	252	355	5,2
Letovice	400	186	214	24	94	92	5,7
Velké Opatovice	238	123	115	13	48	8	5,9
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	<i>19</i>	<i>13</i>	<i>6</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>54</i>	<i>-</i>
Okres Blansko	3 467	1 676	1 791	185	703	796	4,6

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2016

Adamovsko

Kdysi průmyslové centrum Jihomoravského kraje. ADAST zaměstnával přes 5 tisíc zaměstnanců. Tiskařské stroje se značkou vyvážel podnik do 30 zemí. Po pádu komunismu nebyly schopny kvalitou konkurovat nejmodernějším polygrafickým strojům, což znamenalo konec výroby. Stejně dopadla i rozsáhlá přísně utajovaná vojenská výroba protitankových střel Tandem. K 31. 12. 2016 bylo v celém mikroregionu evidováno 137 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 4,1 %. Nejvýznamnější zaměstnavatel je společnost Adast Systems, a.s. a společnost Tenza cast, a.s.

Blanensko

Mikroregion Blansko má průmyslový charakter. Svou polohou je součástí brněnské průmyslové aglomerace. Převažujícím odvětvím se staletou tradicí je zde strojírenství, následováno textilní výrobou, elektrotechnickým, potravinářským a dřevozpracujícím průmyslem. Nejvýznamnější průmyslové podniky regionu jsou rozmístěny převážně ve význačných sídlech, v těsné blízkosti železniční tratě Bmo - Česká Třebová. V Blansku jsou to například firmy ČKD Blansko Holding, a.s., ERNST LEOPOLD s.r.o. a PYROTEK CZ, s.r.o. V Ráječku sídlí výrobce elektrických rozvodných a kontrolních zařízení společnost Tyco Fire & Security Czech Republic s.r.o. K 31. 12. 2016 bylo v celém mikroregionu evidováno 1 385 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 3,7 %, což je v rámci kraje jedna z nejnižších hodnot.

Boskovicko

Jedná se o mikroregion, v němž se vzájemně výrazně ovlivňuje průmyslové centrum regionu (Boskovice) a jeho venkovské zázemí, a v jehož zaměstnanecké struktuře je výrazně zastoupeno zemědělství. V mikroregionu je mnohem více rozvinuto živnostenské podnikání než v jiných částech okresu. Specifickou částí mikroregionu je oblast Olešnicka. Hlavním důvodem je omezené množství pracovních příležitostí (sezónní práce zejména v zemědělství), chybějící infrastruktura a velké vzdálenosti (k vyjíždce za prací) do průmyslových center. K 31. 12. 2016 bylo v celém mikroregionu evidováno 1 288 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 5,2 %. K významným zaměstnavatelům patří Minerva Boskovice, a.s., NOVIBRA Boskovice s.r.o., Nemocnice Boskovice, Jednota

Boskovice, ITAB Shop Concept CZ, a.s. a v Sebranicích společnost ALPS Electric Czech, s.r.o.

Letovicko

Letovicko je průmyslový mikroregion s částečným podílem zemědělství na celkové zaměstnanosti. K významným zaměstnavatelům patří firmy Letovické strojírna, s.r.o, Tylex Letovice a.s., LETOPLAST s.r.o., Ledeko a.s., Keramika Letovice, spol. s r.o. Sídli zde i množství menších firem. Větší část regionu má dobré dopravní spojení jak po silnici, tak i po železnici, problémovou oblastí se špatnou dopravní dostupností je však oblast Kunštátu s převažujícím zemědělským charakterem a absencí nových podnikatelských aktivit. K největším zaměstnavatelům patří firma Best Bussines, a.s. (v Kunštátě). K 31. 12. 2016 bylo v uvedeném mikroregionu evidováno 400 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 5,7 %.

Velkoopatovicko

Jedná se o průmyslově - zemědělský region s jediným dominantním zaměstnavatelem (tím je společnost P–D Refractories CZ a.s.) a několika menšími – VOS zemědělců, a.s., GERBRICH s.r.o, Interkontakt, spediční a obchod. servis, spol. s r.o. a Molat spol. s r.o. K 31. 12. 2016 bylo v tomto mikroregionu evidováno celkem 238 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 5,9 %. V regionu je jen velmi málo volných pracovních míst, v prosinci 2016 na 1 nahlášené místo připadlo 29,1 uchazečů o zaměstnání (tj. druhá nejvyšší hodnota v Jihomoravském kraji).

Okres Brno-město

Město Brno je správním, ekonomickým a kulturním centrem Jihomoravského kraje. Zaměstnanost ve městě je rozložena do širokého spektra odvětví, přičemž žádné z nich nemá na trhu práce dominantní postavení. Největší zaměstnavatelé ve městě vyvíjejí činnost v odvětvích terciární sféry (nemocnice, vysoké školy, dopravní organizace). V důsledku vysokého počtu pracovníků ve veřejné správě (úřady, policie, soudy), školství, zdravotnictví a sociální péči je podíl státu na zaměstnanosti ve městě značný. Takto vázaná pracovní síla je stabilní a méně ohrožena nezaměstnaností, což je při výrazných turbulencích na trhu práce pokládáno za značnou výhodu.

Úroveň nezaměstnanosti v krajském městě se však dlouhodobě pohybuje nad celorepublikovým, a v posledních čtyřech letech dokonce i nad celokrajským průměrem. V roce 2016 dosáhl podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let průměrné roční hodnoty 7,2 % (kraj 6,3 %, ČR 5,5 %). Díky absenci sezónních výkyvů zaměstnanosti se na nebo těsně pod hodnoty kraje či ČR dostávalo Brno-město pouze v zimních měsících a také v období krize v roce 2009.

Tento stav je podmíněn několika faktory. Jednak je pracovní trh města úzce provázán s jeho zázemím, kdy z okolních okresů denně do města dojíždí za prací cca 60 tis. osob a zdařile tak konkuruje místní pracovní síle, jednak je to dáno charakterem velkoměsta, které umožňuje uchazečům déle setrávat ve chtěné nezaměstnanosti.

Silné stránky okresu

- rozsáhlý pracovní potenciál
- kvalitní střední, vyšší a vysoké školství
- kvalifikovaná pracovní síla
- kvalitní infrastruktura pro rozvoj inovativního podnikání a klastrů
- možnost využití vědeckovýzkumného potenciálu města Brna
- rozvoj průmyslových zón

Slabé stránky okresu

- nepříznivá demografická struktura obyvatel města
- vysoká koncentrace osob ohrožených sociální exkluzí a jejich slabá motivace k pracovnímu uplatnění

Tab. 12: Charakteristika okresu Brno-město k 31. 12. 2016

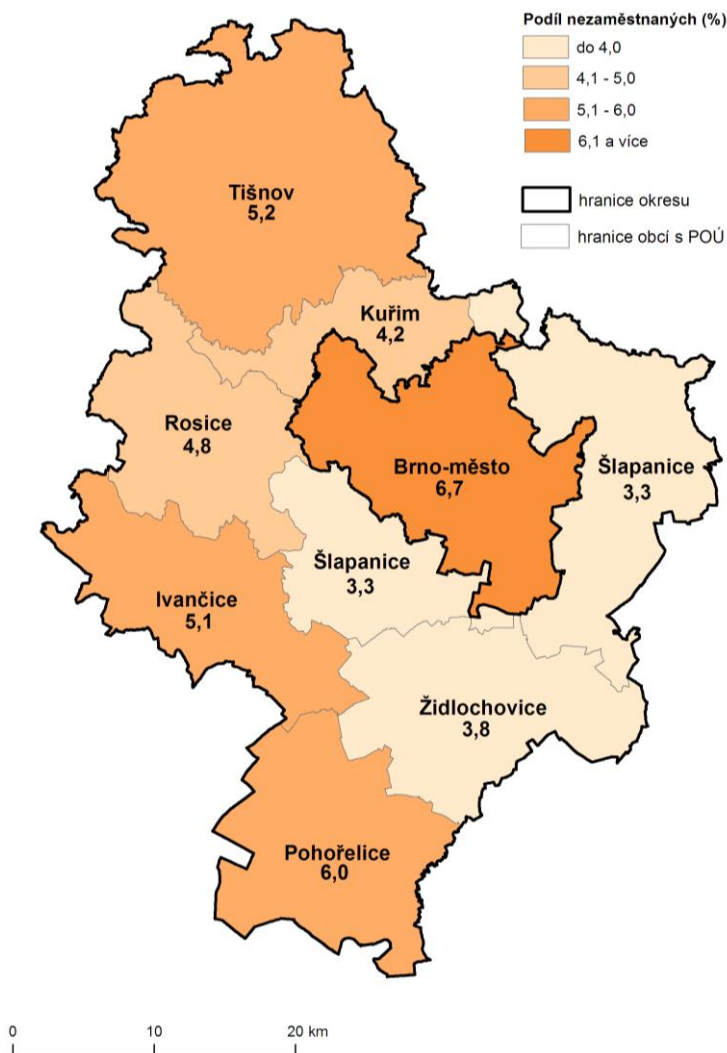
Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Okres Brno-město	17 516	8 325	9 191	617	1 711	3 809	6,7

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2016

Na konci roku 2016 bylo v Brně průměrně měsíčně evidováno celkem 3 809 volných pracovních míst. O každé z nich se tedy ve městě ucházelo 4,6 nezaměstnaných. Vzhledem k tomu, že se jedná o krajské, a zároveň druhé největší město ČR je to hodnota stále vysoká, neboť aktuální průměr celé ČR dosahuje 2,9 osob na jedno volné pracovní místo.

V jihomoravské metropoli získávají díky zahraničním investicím na převaze pracovní místa vyžadující vyšší kvalifikaci. Není proto překvapením skutečnost, že odvětvím, které v období krize navýšilo nejvíce zaměstnanost, bylo odvětví informačních a komunikačních činností.

V brněnských průmyslových zónách rostl počet zaměstnaných i v období krize. V největší zóně Černovická terasa se zvýšil počet pracujících během posledních let na 8 tis., jsou zde lokalizovány např. firmy Acer Czech Republic, Daikin Device Czech Republic, Honeywell, MIELE, ModusLink Czech Republic, Wistron InfoComm(Czech), a další. V Technologickém parku Brno je již zaměstnáno přes 5 tis. osob. Zde na nárůstu počtu zaměstnanců má největší podíl společnost IBM Global Services Delivery Center Czech Republic. Brněnské centrum IBM se zaměřuje na podporu databázového a systémového programového vybavení. Kromě tohoto zaměstnavatele je v CTP Brno lokalizováno dalších 20 zaměstnavatelů mezi nimi např. Y Soft Corporation, Vodafone Czech Republic, MANN & HUMMEL (CZ), ice – industrial services, SILICON GRAPHICS, Red Hat Czech. Navíc díky své výhodné poloze v sousedství kampusu Vysokého učení technického v Brně a výzkumných center CEITEC (Středoevropský technologický institut) a AdMaS (Advanced Materials, Structures and Technologies) nabízí prostor parku zdejším zaměstnavatelům výhody nejen v podobě vysoce kvalifikované pracovní síly „na dosah ruky“, ale také příležitosti ke spolupráci na rozvojových a výzkumných projektech ať už s univerzitou tak i s výše uvedenými výzkumnými centry.

Obr. 20: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Brno-město a Brno venkov k 31.12.2016

Okres Brno-venkov

Okres je tvořen nejbližším zázemím krajského města. Má průmyslový charakter, dříve relativně vysoký podíl zaměstnaných v zemědělství v posledních letech neustále klesá. Díky své poloze má okres Brno-venkov značnou intenzitu dopravy. Silniční doprava (dálnice Brno-Praha-Bratislava-Ostrava) i železniční trasy zákonitě procházejí jeho územím a tím kladně ovlivňují hospodářství i rozvoj podnikatelských aktivit.

Úroveň nezaměstnanosti má okres dlouhodobě pod celorepublikovým průměrem a až do roku 2013 měl i nejnižší nezaměstnanost v kraji (nyní druhou nejnižší po okrese Vyškov). Okres těží ze své geografické polohy. Jednak velká část obyvatel dojíždí za prací do krajského města Brna, jednak řada investorů využila výhodné polohy těsně za hranicemi města a okres díky tomu disponuje i relativně vysokým počtem nabízených volných pracovních míst. **V roce 2016 dosáhl podíl nezaměstnaných průměrné roční hodnoty 4,7 %** (krajský průměr byl 6,3 %, celorepublikový 5,5 %). Počet uchazečů na jedno

nahlášené pracovní místo na konci roku 2016 byl pouze 1,9 osob, což je nejnižší hodnota v rámci celého Jihomoravského kraje a je i velmi příznivá z hlediska celorepublikového srovnání (počet uchazečů na 1 VPM v rámci ČR byl ke konci roku 2016 2,9 osob).

Úřad práce Brno-venkov sídlí v Brně. Detašovaná pracoviště jsou již umístěna ve městech okresu Brno-venkov (Ivančice, Pohořelice, Rosice, Tišnov a Židlochovice).

Silné stránky okresu

- rozmach průmyslových zón
- významné podnikatelské subjekty se zahraničním kapitálem na území okresu
- značný počet kvalifikované pracovní síly
- nižší cena pozemků oproti městu Brnu, což také ovlivňuje vstup zahraničních investorů
- významná tranzitní funkce okresu
- dobrá dopravní dostupnost obyvatel okresu do krajského centra Brna
- sousedství s univerzitním městem Brnem, které je rovněž sídlem řady středních a vyšších odborných škol, tedy dostatečná kapacita škol v dojížďkové vzdálenosti

Slabé stránky okresu

- dlouhodobě podprůměrná úroveň mezd
- nedostatečná mobilita pracovní síly
- nerovnoměrné rozložení pracovních příležitostí na okrese
- větší vliv sezónní zaměstnanosti na trh práce

Tab. 13: Charakteristika mikroregionů v okrese Brno-venkov k 31. 12. 2016

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Ivančice	827	383	444	42	199	123	5,1
Kuřim	623	299	324	30	109	421	4,2
Pohořelice	566	293	273	28	112	384	6,0
Rosice	808	388	420	29	113	238	4,8
Šlapanice	1 449	647	802	85	187	831	3,3
Tišnov	1 030	528	502	59	233	179	5,2
Židlochovice	819	418	401	49	129	213	3,8
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	178	92	86	6	14	955	-
Okres Brno-venkov	6 300	3 048	3 252	328	1 096	3 344	4,5

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2016

Okres Brno-venkov se skládá z následujících mikroregionů:

Ivančicko

Ivančicko je průmyslově - zemědělským regionem, který byl stejně jako sousední region Rosicko v minulosti postižen útlumem hornictví. K tomu se přidává dlouhodobě horší dopravní obslužnost, zejména málo intenzivní napojení na Brno a malý počet významnějších zaměstnavatelů. Nemalý vliv na stav nezaměstnanosti v tomto regionu má i sousedství s okresy Znojmo a Třebíč, což jsou okresy s vyšší podílem nezaměstnaných osob než okres Brno-venkov. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem byla v roce 2016 Nemocnice Ivančice. V Oslavanech je významný zaměstnavatel společnost Metaldyne Oslavany spol. s r.o. a Strojírna Oslavany, spol. s r.o. K 31. 12. 2016 bylo v celém mikroregionu evidováno 827 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 5,1 %.

Kuřimsko

Naopak Kuřimsko je průmyslovým regionem s jednou nejnižších úrovní nezaměstnaností v kraji. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s Brnem. V Kuřimi sídlí nejvýznamnější zaměstnavatel v okrese Brno-venkov, společnost Tyco Electronics Czech (výrobce elektrosoučástí pro automobilový průmysl). Ve Veverské Bítýšce sídlí výrobce zdravotnických a hygienických výrobků společnost Hartmann - Rico, a.s. Dalším významným zaměstnavatelem v mikroregionu je akciová společnost Slévárna Kuřim a výrobce nástrojových brusek společnost Walter s.r.o. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 623 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,2 %.

Pohořelicko

Pohořelicko má průmyslově - zemědělský charakter i proto, že se jedná o vinařskou oblast. Pro zaměstnanost na území mikroregionu mělo významnou roli vybudování průmyslové zóny Pohořelice - Dolní Štignary. Tato skutečnost kladně ovlivňuje situaci na trhu práce v celém regionu, i přesto je však tento mikroregion oblastí s nejvyšší nezaměstnaností v okrese Brno-venkov. Mezi významné zaměstnavatele patří firmy DHL Supply Chain s.r.o, papírenský výrobce CPI Moravia Books s.r.o. a francouzská společnost zabývající se lisováním a svařováním kovových dílů pro automobilový průmysl s. n. o. p. cz . V Branišovicích sídlí spediční společnost Cross Speed s.r.o. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 566 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 6,0 %.

Rosicko

Rosicko bylo v minulosti charakteristické především těžbou černého uhlí v Rosicko-oslavanské pánvi. Těžba však byla na počátku 90. let shledána nerentabilní a doly byly v roce 1992 uzavřeny. Těžební průmysl ustoupil do pozadí a největším zaměstnavatelem se stala strojírenská společnost METALPRES s.r.o. se sídlem v Zastávce u Brna. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 808 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 4,8 %.

Tišnovsko

Tišnovsko je průmyslovým regionem, který dříve patřil v rámci okresu Brno-venkov k oblastem s nižší nezaměstnaností. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s městem Brnem. Situace v mikroregionu se zhoršila od roku 2005, kdy bylo k tomuto mikroregionu přiřazeno 24 převážně menších obcí s vyšší mírou nezaměstnanosti z okresu Žďár nad Sázavou. Z významných zaměstnavatelů v okrese, kteří v tomto mikroregionu působí, lze uvést firmy: Siemens Electric Machines s.r.o. v Drásově, ČSAD Tišnov s.r.o. v Tišnově, Steinhauser s.r.o. v Tišnově. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 030 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 5,2 %.

Šlapanicko

Šlapanicko je regionem s velmi nízkou nezaměstnaností. Na trhu práce se kladně projevuje přítomnost většího počtu středních a velkých zaměstnavatelů a dobré dopravní spojení s Brnem. V roce 1996 byla založena v Modřicích průmyslová zóna CTP Project Incest, ve které mají sídlo nejvýznamnější zaměstnavatelé regionu, ale i Jihomoravského kraje. Mezi významné zaměstnavatele v Modřicích patří následující společnosti: IFE CR, IMI Norgren, akciová společnost Vodňanská drůbež a Kovolit, a.s. Mezi další významné zaměstnavatele regionu patří JULI Motorenwerk, s.r.o. se sídlem v Moravanech a společnost Českomoravský cement, a.s. se sídlem v Mokrém-Horákově. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 449 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 3,3 %, což je v rámci kraje třetí nejnižší hodnota podílu nezaměstnaných osob (po mikroregionech Slavkovsko a Rousínovsko v okrese Vyškov).

Židlochovicko

K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 819 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 3,8 %. Nejvýznamnější zaměstnavatel je výrobce pečárenských a cukrárenských výrobků společnost Karlova pekárna s.r.o. se sídlem v Židlochovicích.

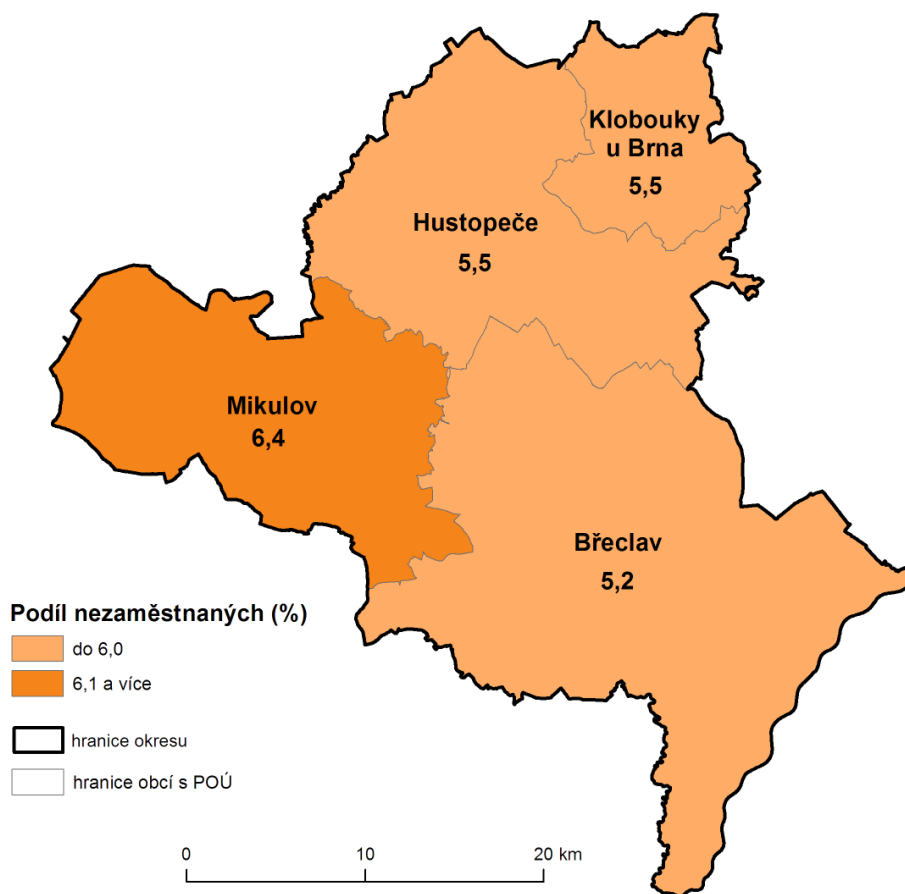
Okres Břeclav

Okres má průmyslově-zemědělský charakter, dříve poměrně významný podíl zemědělské výroby na hospodářství okresu se však postupně snižuje. Nezaměstnanost zde v minulosti bývala vždy nad průměrem ČR a tvrdě se zde projevil i dopad hospodářské krize v letech 2009-2010, kdy drobní subdodavatelé zahraničních firem přišli o zakázky. Okres má však relativně výhodnou polohu při hlavních dopravních tazích do Rakouska a na Slovensko, což se v poslední době příznivě odráží v rozvoji podnikatelských aktivit a nabídce pracovních míst.

Za uplynulé tři roky se nezaměstnanost v okrese výrazně snížila. Průměrný podíl nezaměstnaných osob za rok 2016 dosáhl hodnoty 5,3 % a dostal se tak nejen pod krajský, ale dokonce i pod celorepublikový průměr. Na konci roku 2016 bylo v okrese Břeclav

evidováno celkem 897 volných pracovních míst. O každé z nich se tedy ucházelo 4,9 nezaměstnaných.

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti – Břeclav, Hustopeče a Mikulov.

Obr. 21: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Břeclav k 31. 12. 2016

Silné stránky okresu

- fungující spolupráce mezi obcemi (mikroregiony)
- existence nově vybudovaných průmyslových zón
- významný podíl malého a středního podnikání
- tradice vinařství a ovocnářství

Slabé stránky okresu

- nesoulad mezi profesní kvalifikační strukturou nabídky a poptávky na trhu práce
- nízká kvalifikace pracovních sil
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nedostatečná dopravní síť a dopravní dostupnost mezi malými obcemi

Tab. 14: Charakteristika mikroregionů v okrese Břeclav k 31. 12. 2016

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Břeclav	2 189	1 162	1 027	135	337	405	5,2
Hustopeče	1 061	545	516	55	184	161	5,5
Mikulov	888	462	426	28	168	237	6,4
Klobouky u Brna	268	133	135	26	41	52	5,5
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	14	6	8	1	3	42	-
Okres Břeclav	4 420	2 308	2 112	245	733	897	5,5

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2016

Břeclavsko

Z hlediska odvětví poskytuje nejvíce pracovních míst v okrese odvětví obchodu, dále pak zpracovatelský průmysl a odvětví stavebnictví. Největší průmyslový podnik břeclavského regionu s více než polovinou produkce určenou pro export je akciová společnost Gumotex, která zaměstnává okolo 1 tisíce pracovníků. Dalším významným zaměstnavatelem regionu je Nemocnice Břeclav, dále pak výrobce výtahů a eskalátorů OTIS, či společnost BORS Břeclav zabývající se automobilovou dopravou. Zaměstnavatelé ze zemědělských firem a družstev řeší situaci na trhu práce se zaměstnanci tak, že je vždy ke konci roku propouštějí, posílají na úřad práce a s příchodem jarních měsíců je opětovně přijímají do zaměstnání na sezónní zemědělské práce. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 2 189 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl 5,2 %.

Hustopečsko

Hustopečsko má průmyslově - zemědělský charakter. Vzhledem ke geografické poloze regionu a dojezdovým vzdálenostem je v mikroregionu silná i vrstva živnostníků zabývajících se prvovýrobou a službami. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem regionu je MOSS logistics s.r.o. zabývající automobilovou dopravou. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 061 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 5,5 %.

Kloboucko

K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 268 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 5,5 %. Nejvýznamnější zaměstnavatel je výrobce plastových oken PRAMOS, a.s.

Mikulovsko

Mikulovsko má vzhledem ke specifickému postavení v rámci okresu Břeclav tradičně nejvyšší nezaměstnanost. Tato situace je dána i tím, že jde o region s relativně významnou zaměstnaností v odvětví zemědělství, což se odráží v zaměření podnikatelských aktivit. Vzhledem k přírodním podmínkám je v regionu rozšířené pěstování vinné révy a její následné zpracování. Na tuto oblast podnikání je úzce navázána i agroturistika, další aktivity v oblasti cestovního ruchu a rozvoj služeb s ním spojených. Ve výše uvedených případech však jde převážně o sezónní aktivity, které významně ovlivňují nezaměstnanost pouze v některých obdobích kalendářního roku. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem je rakouská

společnost na výrobu kabelů a kabelových svazků Gebauer a Griller Kabeltechnik. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 888 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 6,4 %.

Okres Hodonín

Okres Hodonín patří úrovni nezaměstnanosti k nejvíce postiženým okresům v rámci celé ČR. Do roku 2014 byl okresem s nejvyšší průměrnou hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji, až v roce 2015 byl „předstižen“ okresem Znojmo. V roce 2016 dosáhl podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu 15-64 let průměrné roční hodnoty 7,8 % (kraj 6,3 %, ČR 5,5 %), což je desátá nejvyšší úroveň nezaměstnanosti v rámci ČR.

Okres Hodonín je zároveň charakterizován relativně vysokým počtem uchazečů na jedno pracovní místo, na konci roku 2016 tento poměr činil 10,4 osob, což je vysoko nad krajským (4,4) i celorepublikovým průměrem (2,9)). Tato situace je dána zejména historickým vývojem, kdy zde po roce 1989 zanikla řada významných zaměstnavatelů a v současné době investoři nejeví o tuto oblast příliš velký zájem díky okrajové poloze regionu. Nezanedbatelným faktorem je také poměrně vysoký počet občanů Slovenska na místním pracovním trhu, kteří využívají možnosti denní dojíždky a konkurují tak domácí pracovní síle. Úroveň nezaměstnanosti v okrese Hodonín je také výrazně ovlivňována průběhem sezónních prací v zemědělství. Nejvíce volných míst bývá proto hlášeno v letních měsících (pro srovnání: zatímco v červnu 2016 bylo evidováno 1 210 míst, v prosinci 2016 pouze 816 volných míst).

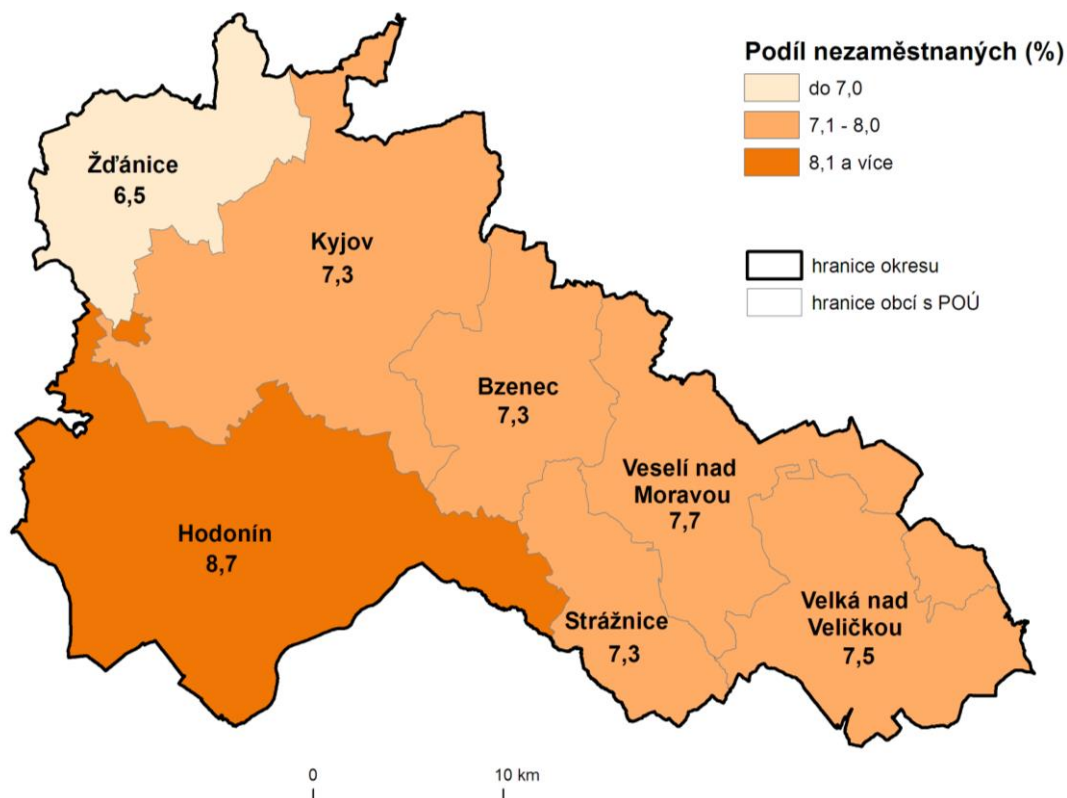
Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti: v Hodoníně, Kyjově a ve Veselí nad Moravou.

Silné stránky okresu

- blízkost dálnice D2 a hustá síť dopravní infrastruktury (ovšem jen pro část území)
- vysoká podpora zvyšování zaměstnanosti z národních i evropských zdrojů
- příhodné podmínky pro zemědělství
- tradice průmyslové výroby

Slabé stránky okresu

- okrajová příhraniční poloha regionu a horší dopravní dostupnost části území
- nadprůměrná nezaměstnanost
- na rozlohu okresu atypicky vysoký počet obyvatel, a tudíž i vysoká pracovní síla, pro kterou v periferním regionu republiky trh práce negeneruje dostatek pracovních příležitostí
- sezónnost trhu práce
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nízká úroveň mezd

Obr. 22: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Hodonín k 31. 12. 2016

Tab. 15: Charakteristika mikroregionů v okrese Hodonín k 31. 12. 2016

Území	Počet nezaměstnaných		Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom muži ženy				
Bzenec	619	323 296	28	95	40	7,3
Hodonín	3 638	1 963 1 675	141	703	301	8,7
Kyjov	1 839	1 002 837	100	347	146	7,3
Strážnice	363	186 177	12	58	29	7,3
Veselí nad Moravou	1 223	648 575	59	219	104	7,7
Velká nad Veličkou	418	234 184	24	90	131	7,5
Ždánice	399	209 190	22	71	6	6,5
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	25	14 11	1	5	59	-
Okres Hodonín	8 524	4 579 3 945	387	1 588	816	8,0

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2016

Bzenecko

V mikroregionu Bzenecka je soustředěno několik středně velkých i velkých firem. Největší zaměstnavatelem je výrobce automobilových konektorů společnost AVX Czech Republic, která je zároveň druhý největší zaměstnavatel okresu. Mezi významné zaměstnavatele v mikroregionu patří konzervářská společnost PIKA a.s., výrobce plastových výrobků společnost WMW a.s. a výrobce zahradního kovového nábytku společnost UNIKOV Steel.

K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 619 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 7,3 %.

Hodonínsko

Hodonínsko je průmyslový mikroregion s významnou zemědělskou produkcí a vysokou hustotou zalidnění. Pro sídelní strukturu je typický častý výskyt městysů a velkých obcí s několika tisíci obyvateli. Hodonínsko bylo ze všech regionů v okrese nejvíce postiženo restrukturalizací hospodářství. V Hodoníně a okolí byla v minulosti nezvykle vysoká koncentrace zaměstnavatelů s několika stovkami, příp. i více než tisícem zaměstnanců. Tyto podniky však během poměrně krátké doby buď zanikly, nebo prošly radikálním snížením stavů zaměstnanců a do dnešní doby za ně nevznikla adekvátní náhrada vytvořením obdobného počtu volných míst v jiných odvětvích. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Hodonín patří společnost Jihomoravská armaturka, Jednota spotřební družstvo Hodonín, Nemocnice TGM Hodonín, Delimax, a.s. Groz-Beckert Czech s.r.o., The Candy Plus Sweet Factory, s.r.o. a MND Drilling&Services, a.s. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 3 638 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 8,7 %, což je nejvyšší hodnota v rámci celého okresu Hodonín a zároveň třetí nejvyšší hodnota v rámci Jihomoravského kraje.

Kyjovsko

Kyjovsko je průmyslově - zemědělský region vyplňující severní část okresu. Většina ekonomických aktivit je soustředěna do osy Kyjov - Bzenec podél hlavní silnice protínající tento region. Na okresní poměry relativně nízkou nezaměstnanost vykazuje samotné město Kyjov (6,8 %). Na druhou stranu na území mikroregionu se nachází obce, kde podíl nezaměstnaných osob je více než 10 % (Skalka, Věteřov, Mouchnice, Stavěšice a Žádovice). Nejvýznamnějším zaměstnavatelem v mikroregionu je Nemocnice Kyjov. Významným zaměstnavatelem je také společnost Vetropack Moravia Glass, a.s. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 839 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 7,3 %.

Strážnicko

Strážnicko je mikroregionem s relativně významným zastoupením zemědělství. Význam zemědělství je však v posledních letech menší, než tomu bývalo dříve. Ekonomickým centrem je město Strážnice. Sídlí zde největší podniky. Největším zaměstnavatelem na Strážnicku je Šohaj Strážnice, a. s., který působí v oblasti textilní výroby. Také druhý největší zaměstnavatel, zemědělský podnik Žerotín, a.s., sídlí ve Strážnici. V Mikroregionu se nachází pouze 3 obce – Radějov, Strážnice, Tvarožná Lhota. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 363 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 7,3 %.

Veselsko

Veselí nad Moravou je průmyslový mikroregion s relativně významným zastoupením zemědělství. Mikroregion se nachází ve východní části okresu, do něhož zasahuje horská část Bílých Karpat. Jako výhoda se projevuje existující přirozená spádovost obcí na sousední hospodářsky silnější Uherskohradištsko. Na Veselsku je většina hospodářských aktivit soustředěna do samotného města Veselí nad Moravou a do dvou významnějších sídel

– do Moravského Písku a Blatnice pod Svatým Antonínkem. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Veselsko patří společnost Z-Group Steel Holding, a.s., STIVAL Automotive s.r.o. a EUROTEC, k.s. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 1 223 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 7,7 %.

Veličsko

Veličsko je mikroregionem ležící v nejvýchodnější části okresu Hodonín, do něhož zasahuje horská část Bílých Karpat. Veličsko díky své odlehlosti a částečně i velké závislosti na jednom zaměstnavateli (Kordárna Plus), mívá spolu s Hodonínem a Veselskem v rámci okresu největší problémy s nezaměstnaností. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 418 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 7,5 %.

Ždánicko

Nejnižší nezaměstnanost v rámci okresu vykazuje mikroregion Ždánicko. Tato situace je z větší míry způsobena vyjížděnou pracovní síly do města Brna. Občané z tohoto mikroregionu tradičně ve velké míře denně dojíždějí za prací do krajského města. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 399 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 6,5 %. Nejvýznamnější zaměstnavatelé regionu jsou společnosti NAREX Ždánice a STAR TECHNIK, s.r.o. V samotném regionu nejsou téměř žádná volná místa, o čemž svědčí to, že na 1 nahlášené místo připadlo v prosinci 2016 rekordních 61,7 uchazečů o zaměstnání (v rámci kraje nejvyšší hodnota).

Důvody vysokého podílu nezaměstnaných ve výše uvedených regionech okresu Hodonín lze nejspíše spatřovat v jejich relativně významném zastoupení zemědělství ve struktuře národního hospodářství – toto provází víceméně všechny výše uváděné mikroregiony. Dalším důvodem je značný úbytek pracovních příležitostí v souvislosti s restrukturalizací hospodářských odvětví sahající do devadesátých let minulého století, a to především ve spádových centrech – Kyjově a zejména Hodoníně, kam byli obyvatelé z mikroregionů léta zvyklí dojíždět za prací.

Okres Vyškov

Okres Vyškov je nejmenším okresem kraje a zároveň okresem s nejnižší hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji v posledních třech letech. Podíl nezaměstnaných osob se trvale pohybuje výrazně pod celokrajským i pod celorepublikovým průměrem. V roce 2016 dosáhl průměrné roční hodnoty 3,9 % (krajský průměr byl 6,3 %, celorepublikový 5,5 %) a měl tak nejnižší úroveň nezaměstnanosti ze všech moravských okresů (v rámci ČR to byla 17. pozice).

Okres těží z blízkosti a dobré dopravní dostupnosti Brna, kam řada obyvatel za prací dojíždí, a také z výhodné polohy na křížení hlavních dopravních tahů na Ostravu a na Zlín, která přilákala řadu investorů. Díky tomu je v okrese nabízeno poměrně velké množství pracovních míst. Počet uchazečů na jedno pracovní místo dosahoval na konci roku 2016 hodnoty 2,6 osob.

Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena třemi kontaktními pracovišti: v Bučovicích, Slavkově a Vyškově.

Silné stránky okresu

- ve struktuře zaměstnavatelů nepřevažuje výrazně jeden obor
- na zaměstnanosti v okrese Vyškov se podílejí především drobné a středně velké firmy
- výborná poloha okresu, kterým prochází páteřní komunikace D1

Slabé stránky okresu

- poměrně nízká úroveň mezd

Obr. 23: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 let v okrese Vyškov k 31. 12. 2016

Tab. 16: Charakteristika mikroregionů v okrese Vyškov k 31. 12. 2016

Území	Počet nezaměstnaných		Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]	
	celkem	v tom					
		muži					ženy
Bučovice	565	281	284	34	94	47	5,1
Ivanovice na Hané	155	80	75	9	34	15	3,8
Rousínov	188	99	89	7	33	213	3,1
Slavkov u Brna	470	218	252	43	84	209	2,9
Vyškov	986	496	490	57	208	347	3,4
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	11	3	8	0	1	79	-
Okres Vyškov	2 375	1 177	1 198	150	454	910	3,6

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2016

Bučovicko

Je jediným dlouhodobě problematickým mikroregionem okresu. Za hlavní příčinu tohoto stavu je možno označit minimum středních a velkých zaměstnavatelských subjektů v této části okresu a dále pak kvalifikační strukturu uchazečů o zaměstnání. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 565 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 5,1 %. Významným zaměstnavatelem v této části okresu je textilní výrobce DINA – HITEX, spol. s r.o. v Bučovicích. Další významní zaměstnavatelé sídlí v průmyslové zóně v Brankovicích, a to výrobce bezpečnostních komponentů do automobilů EMS-PATVAG s.r.o. a výrobce lahůdek společnost KOKR BRANKOVICE, s.r.o.

Ivanovicko

K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 155 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 3,8 %. Mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu patří výrobce veterinárních výrobků společnost Bioveta, a.s, dalším významným zaměstnavatelem mikroregionu je výrobce komponentů do motorových vozidel společnost Fischer automotive systems s.r.o.

Rousínovsko

Hospodářské aktivity na území mikroregionu Rousínov jsou do značné míry podmíněny charakterem a socioekonomickými podmínkami zdejšího území. V mikroregionu má sídlo vedle malých a středních firem (tj. podniku do 250 pracovníků) i jeden větší podnik. V mikroregionu totiž podniká nejvýznamnější zaměstnavatel okresu Vyškov, výrobce výherních automatů a herních systémů – firma European Data Project (EDP), která na konci roku 2016 zaměstnávala přes tisíc pracovníků (v Rousínově má výrobní závod, sídlí v Komořanech u Vyškova). Dalším důvodem nízké nezaměstnanosti mikroregionu je jeho dobrá poloha v rámci Jihomoravského kraje. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 188 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 3,1 % (tj. druhá nejnižší hodnota v rámci Jihomoravského kraje).

Slavkovsko

Slavkovsko je průmyslový mikroregion s relativně výrazným zastoupením zemědělství. Mikroregion se nachází v jižní části vyšovského okresu. Většina ekonomických aktivit je soustředěna do města Slavkov u Brna. Na stabilizaci zaměstnanosti se i nadále podílejí společnost Lohmann & Rauscher, s.r.o., Liko-S, a.s., Pegas - Gonda s.r.o., Devro s.r.o., ViskoTeepak, s.r.o., Chemis engine a.s. a EMP s.r.o. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 470 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 2,9 %, což je nejnižší úroveň nezaměstnanosti v rámci Jihomoravského kraje.

Vyškovsko

Největším zaměstnavatelským subjektem sídlícím na Vyšovsku je již výše zmíněná společnost European Data Project s.r.o. v Komořanech. K největším zaměstnavatelům v okrese Vyškov v nevýrobní sféře stále patří Nemocnice s poliklinikou ve Vyškově a Ministerstvo obrany ČR – vojenské útvary se sídlem ve Vyškově - Dědicích. V mikroregionu Vyškov se nachází několik průmyslových zón. Ve městě Vyškov se nacházejí tři průmyslové zóny, kde mají svá sídla následující společnosti: Lear Corporation Czech Republic s.r.o., Fritzmeier s.r.o., HESTEGO a. s., BKR ČR s.r.o, STAEG, spol. s r.o., Böttcher ČR, k. s., SMC Industrial Automation CZ, s.r.o. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 986 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob dosáhl hodnoty 3,4 %.

Okres Znojmo

Okres Znojmo byl v roce 2016 okresem s nejvyšší hodnotou podílu nezaměstnaných osob v Jihomoravském kraji (8,1 %), a zároveň osmou nejvyšší úrovní nezaměstnanosti mezi okresy ČR. Patří dlouhodobě mezi nezaměstnaností nejvíce postižené okresy zejména díky své geografické vzdálenosti od významných center a nedostatečné dopravní infrastruktury, která limituje možnosti denní dojížděky za prací.

Trh práce v okrese Znojmo je nevyvážený a má výrazně sezónní charakter s velkými výkyvy v zaměstnanosti. V regionu je nedostatek větších zaměstnavatelů a v ekonomice a zaměstnanosti hraje stále významnou roli zemědělská výroba a navazující zpracovatelský průmysl. Průmysl je koncentrován do Znojma a jeho blízkého okolí. Nedostatek pracovních příležitostí je zejména v okrajových mikroregionech Vranovska a Hrušovanska, kde se rovněž nejvíce projevuje sezónnost. Řada místních občanů vyjíždí za prací do blízkého Rakouska, ale v převážné míře se jedná pouze o pomocné sezónní práce v zemědělství a ve službách. V důsledku toho patří okres Znojmo k okresům s nejvyššími sezónními výkyvy v úrovni zaměstnanosti resp. nezaměstnanosti v rámci celé ČR. Počet uchazečů na jedno nahlášené pracovní místo v okrese Znojmo dosahoval k 31. 12. 2016 hodnoty 9,8 osob.

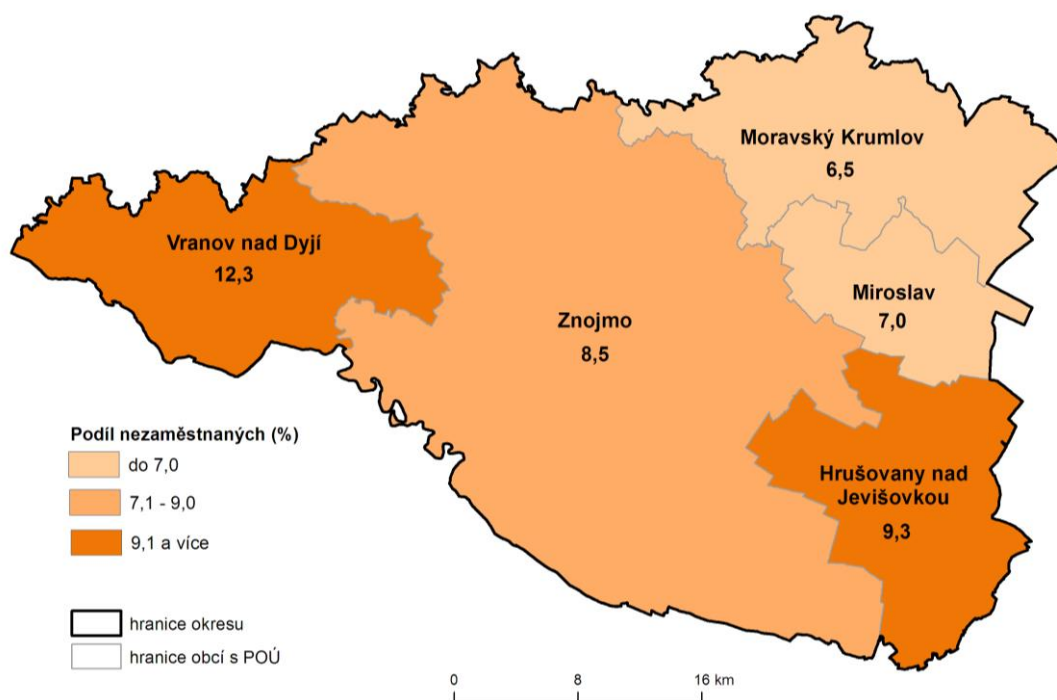
Krajská pobočka úřadu práce je v tomto okrese zastoupena čtyřmi kontaktními pracovišti: v Hrušovanech nad Jevišovkou, Moravském Krumlově, Vranově nad Dyjí a Znojmě.

Silné stránky okresu

- sousedství s Rakouskem

Slabé stránky okresu

- geografická vzdálenost od větších center
- špatná dopravní infrastruktura a špatná dostupnost velké části regionu
- sezónnost trhu práce
- nízká úroveň vzdělanosti obyvatelstva
- nadprůměrná nezaměstnanost

Obr. 24: Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu 15-64 v okrese Znojmo k 31. 12. 2016

Tab. 17: Charakteristika mikroregionů v okrese Znojmo k 31. 12. 2016

Území	Počet nezaměstnaných			Absolventi škol a mladiství	Osoby se ZP	Volná pracovní místa	Podíl nezaměst. [%]
	celkem	v tom					
		muži	ženy				
Hrušovany nad Jevišovkou	743	357	386	28	99	31	9,3
Miroslav	332	162	170	11	55	11	7,0
Moravský Krumlov	669	312	357	36	112	25	6,5
Vranov nad Dyjí	433	194	239	17	55	24	12,3
Znojmo	4 222	2 185	2 037	183	504	565	8,5
<i>uchazeči z jiných okresů</i>	31	19	12	1	4	0	-
Okres Znojmo	6 430	3 229	3 201	276	829	656	8,5

Pramen: MPSV, ČR, GIS Prostorová analýza, 2016

Hrušovansko

Region Hrušovany nad Jevišovkou patří v rámci kraje k nejproblémovějším. Dopravní obslužnost je nedostatečná, zvláště v okrajových oblastech, které jsou odkázány na silniční dopravu. Ta je vzhledem k velké vzdálenosti mezi obcemi neefektivní a přepravci ji trvale redukuje. Velkou výhodou je doprava železniční, neboť mikroregionem prochází trať Znojmo-Břeclav a Znojmo-Brno. Ve srovnání s Vranovskem je zde situace po transformaci zemědělství příznivější. Bývalý Státní statek Znojmo (dříve největší zaměstnavatel okresu) se rozpadl na řadu nových zemědělských subjektů, které zaměstnaly značnou část uvolněných pracovníků. Hlavním odvětvím regionu je zemědělství, které ovlivňuje svou sezonností také místní průmysl, orientovaný na zpracování zemědělských produktů – tj. průmysl cukrovarnický a konzervářský. S produkcí je úzce spjata také činnost přepravních společností. Jedním z největších zaměstnavatelů mikroregionu jsou např. Moravskoslezské cukrovary a.s. v Hrušovanech nad Jevišovkou, které zaměstnávají v době sezony až 300 zaměstnanců (stálých zaměstnanců je cca 180), firma VAPAS a.s., Hrušovany nad Jevišovkou, která v době sezony zaměstnává až 400 zaměstnanců. V menší míře je v regionu zastoupen průmysl stavebních hmot, dřevozpracující, kovoobráběcí a elektro průmysl. V současnosti již dochází k navýšení stálých pracovních míst.

Díky své poloze blízkosti rakouských hranic roste v regionu podíl soukromých firem, jejichž předmětem podnikání je obchod, služby a pohostinství čerpající z potenciálu zahraniční klientely. Řada místních občanů vyjíždí za prací do blízkého Rakouska. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 743 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob, který byl v rámci okresu (i kraje) druhý nejvyšší, dosáhl hodnoty 9,3 %.

Mirotavsko

Malý region při hlavní dopravní komunikaci spojující Znojmo s Brnem. Poměrně výhodná dopravní poloha umožňující dojíždět za prací do krajského města i do větších hospodářských center okresu Brno-venkov (např. Ivančice, Pohorelice) způsobuje, že nezaměstnanost je v tomto mikroregionu na okresní poměry nízká, je dokonce nižší než na vlastním Znojemsku. K datu 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 332 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 7,0 %. V samotném regionu však nejsou téměř žádné pracovní příležitosti, v prosinci 2016 zde připadlo na 1 nahlášené volné místo celkem 30 uchazečů o zaměstnání (což je po Žďánicku a Velkoopatovicku třetí nejvyšší hodnota v rámci celého kraje).

Moravskokrumlovsko

S nejnižší nezaměstnaností v rámci okresu Znojmo se můžeme setkat v regionu Moravský Krumlov. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 669 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 6,5 %. Moravský Krumlov je po okresním městě druhým nejvýznamnějším hospodářským centrem okresu. Ve městě samotném však ubývá pracovních příležitostí. Nedaří se přivést investory, kteří by vytvořili nová pracovní místa, což se odráží v nízkém počtu nahlášených volných pracovních míst, na 1 volné místo tak ke konci roku 2016 připadlo 26,6 uchazečů o zaměstnání.

Významnou roli hraje sousedství regionu s okresem Brno-venkov a rovněž i možnost dojíždět ze severních částí regionu za prací do Brna. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem je spotřební družstvo Jednota Moravský Krumlov. Dalším důležitým zaměstnavatelem je výrobce netkaných textilií RETEX a.s. a výrobní závod společnosti PBS INDUSTRY, a.s.

Vranovsko

V mikroregionu Vranovsko se na trhu práce výrazně projevuje vliv sezónnosti, v důsledku čehož podíl nezaměstnaných osob je o třetinu nižší v letních měsících než v měsících zimních. Jedná se o trvale problémovou část okresu. V jižní části regionu se rozkládá Národní park Podyjí, který svými striktními ochrannými předpisy neumožňuje rozvoj dalšího průmyslu ani podnikání v této oblasti. Trh práce je jednostranně orientován na zemědělství, lesnictví a v letním období i na cestovní ruch v oblasti Vranovské přehrady. Nově vytvářené pracovní příležitosti jsou až na malé výjimky pouze sezónního charakteru. V oblasti není rozvinut téměř žádný průmysl. Pracovní příležitosti v sousedním regionu Rakouska jsou většinou krátkodobého sezónního charakteru. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 433 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 12,3 %. Jedná se o mikroregion, v němž v rámci Jihomoravského kraje je úroveň nezaměstnanosti nejvyšší. V rámci obcí Jihomoravského kraje leží na Vranovsku šest obcí, ve kterých je podíl nezaměstnaných osob k 31. 12. 2016 vyšší než 15 % (Stálky, Uherčice, Zálesí, Podmyče, Vysočany, Onšov).

Znojensko

I přes vysokou nezaměstnanost je Znojensko mikroregionem s nejvyšší hospodářskou a sociální úrovní v rámci okresu. Tato je ovlivňována zejména městem Znojmem, které představuje přirozené centrum regionu s nejvíce pracovními příležitostmi v průmyslu, stavebnictví, obchodě i ve službách. Velká přednost pro budoucí rozvoj této části okresu spočívá v jeho výhodné poloze na příjezdu do České republiky. Ze své polohy, zejména z pohledu mezinárodního, může znojenský region do budoucna více získávat. Jedná se především o pracovní příležitosti ve službách a cestovním ruchu zaměřené z velké části na zahraniční klientelu. Mnoho pracovních míst již v příhraniční části regionu vzniklo; řada podnikatelských aktivit je zaměřena na poskytování služeb zejména rakouským občanům. K 31. 12. 2016 bylo v mikroregionu evidováno celkem 4 222 uchazečů o zaměstnání a podíl nezaměstnaných osob činil 8,5 %. V současné době mezi nejvýznamnější zaměstnavatele v mikroregionu Znojmo patří společnost Saint-Gobain Adfors CZ, Nemocnice Znojmo, Laufen CZ, EGSTON SYSTEM ELECTRONIC, spol. s r.o. a Tamura-Europe-Limited.

Společným znakem mikroregionu Znojensko je především sezonnost prací, a to téměř ve všech odvětvích výrobního i nevýrobního charakteru. Nedochozí k příchodu nových investorů, kteří by mohli pozitivně ovlivnit míru nezaměstnanosti. Některé obce se potýkají s nedostatečnou dopravní obsluhovaností – lidé nemohou migrovat za prací do větších měst, popř. do sousedních regionů. Osoby samostatně podnikající vytvářejí pracovní místa především pro svou osobu a mnohdy pouze na sezonu. Vliv na rozdílnost ve výši nezaměstnanosti pak mají také SÚPM a VPP, která jsou uzavírána v mikroregionu Znojenska sice v hojné míře, nicméně se jedná opět především o místa sezonní.

Nejhorší situace na trhu práce je v oblasti ležící východně od města Znojma (okolí obce Jaroslavice). Jedná se oblast s převažující zemědělskou produkcí a převažujícím sezónním zaměstnáním. Částečně jsou obyvatelé zaměstnáváni v mikroregionu Hrušovany nad Jevišovkou, s níž tato oblast sousedí. I zde jsou především zemědělské popř. stavební činnosti vykonávány v době sezony. Velký podíl na zaměstnanosti v této lokalitě má bezprostřední blízkost hranic, kdy se opět jedná o práci po dobu sezony.

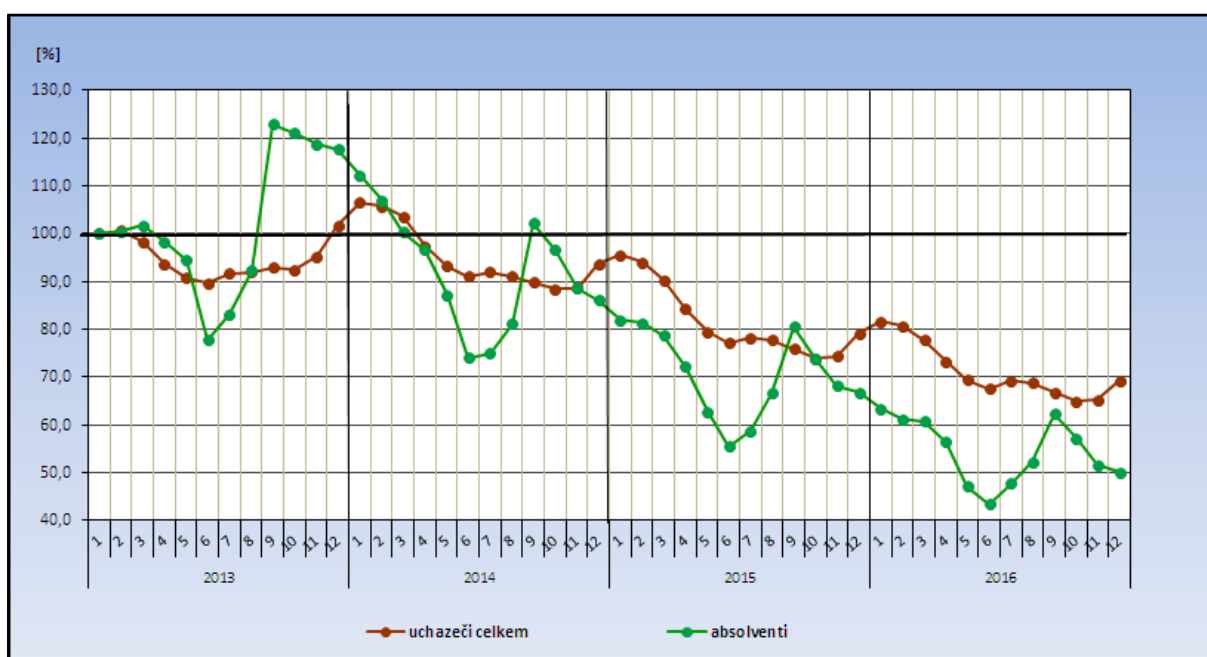
3 Charakteristika problémových skupin na krajském trhu práce a problémových regionů kraje z hlediska rozvoje zaměstnanosti

3.1 Problémové skupiny

K dlouhodobě obtížně umístitelným skupinám osob v Jihomoravském kraji vždy patřily osoby starší 50-ti let, dlouhodobě nezaměstnaní, nekvalifikovaní, zdravotně postižení a částečně také absolventi škol a mladiství. Tyto skupiny se mnohdy vzájemně prolínají a většina problémových uchazečů tak náleží k více skupinám současně.

Absolventi a mladiství

Z celkového počtu uchazečů o zaměstnání tvořili v Jihomoravském kraji na konci roku 2016 absolventi škol a mladiství 4,5 % (2 188 osob), tento podíl byl shodný s celorepublikovým průměrem. Z hlediska absolutního počtu došlo meziročně k poklesu počtu absolventů a mladistvých (o 729 osob, tj. o 25 % jejich stavu ke konci roku 2015). Průměrný roční podíl absolventů a mladistvých na celkovém počtu uchazečů byl v roce 2016 4,7 %, tzn. o 0,6 procentního bodu nižší než v roce 2015.

Obr. 25: Vývoj ukazatelů nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v období 2013 - 2016 (vyjádřeno bazickým indexem)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2016

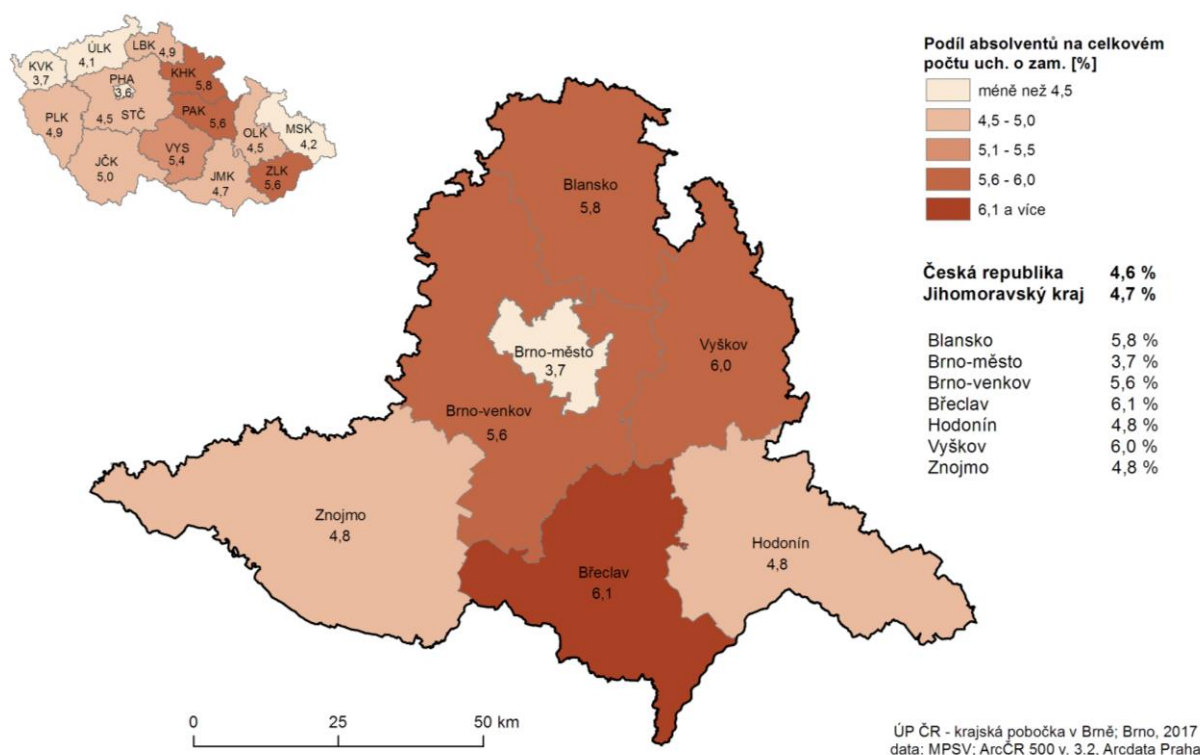
V současné době se s uplatnitelností potýkají zejména absolventi bez jasné profesní profílce a bez dostatečných IT dovedností či jazykových znalostí, případně absolventi

oborů, kterých školy produkují násobně více, než je trh práce schopen absorbovat, přičemž se jedná zejména o humanitní obory.

Z regionálního hlediska byl průměr v roce 2016, měřeno celkovým počtem, absolutně nejnižší počet absolventů evidován v okrese Vyškov (150 osob), nejvíce jich logicky bylo v Brně-městě (617 osob). Z hlediska relativního podílu absolventů na celkovém počtu uchazečů je však situace rozdílná, neboť nejnižší průměrnou roční hodnotu vykazoval okres Brno-město (3,7 %), naopak nejvyšší Břeclav (6,1 %). V případě okresu Brno-město má na nízkém podílu absolventů mezi uchazeči o zaměstnání rovněž vliv rostoucí počet společností zaměřených na poskytování strategických služeb, které často přijímají i osoby bez praxe (administrativní pracovníky, programátory, účetní).

PODÍL ABSOLVENTŮ NA CELKOVÉM POČTU UCHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ

v Jihomoravském kraji v roce 2016 (roční průměr)

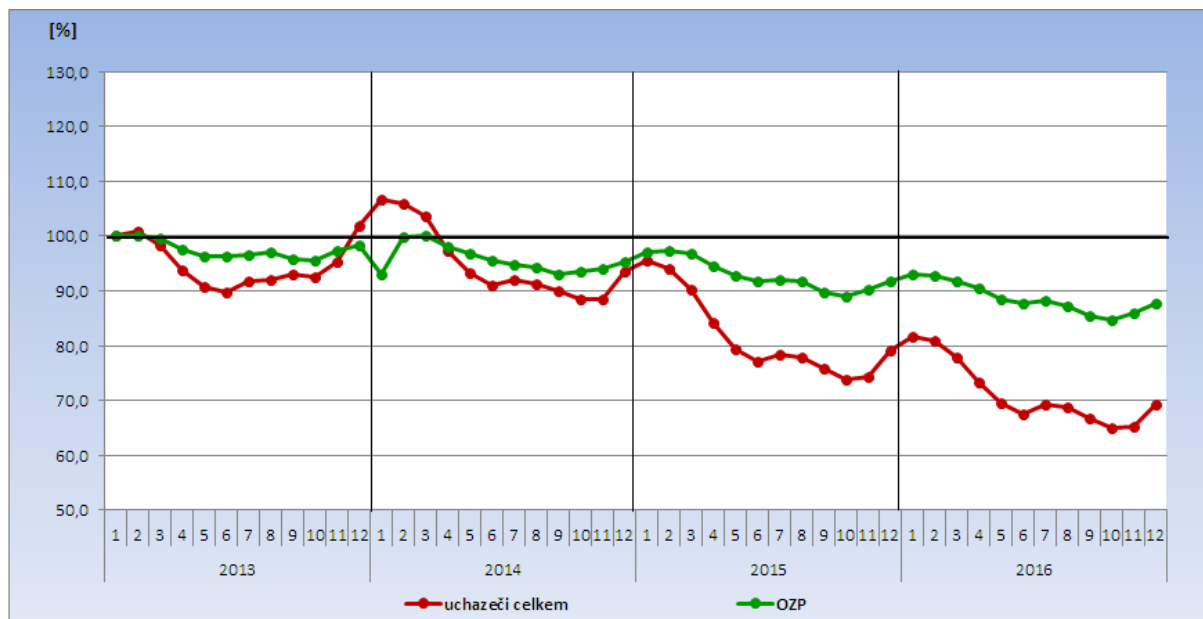

Obr. 26: Podíl absolventů na celkovém počtu uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji v roce 2016

Uplatnění mladých lidí na trhu práce se stále více dostává do popředí zájmu široké odborné veřejnosti ve všech evropských zemích. Známa skutečnost, že úroveň vzdělání je rozhodující pro uplatnění na trhu práce, se potvrzuje i u mladé generace vstupující na pracovní trh. Získání přinejmenším středního vzdělání s maturitou či v posledních letech i vysokoškolského vzdělání, se stává standardem pro mladé lidi. Bohužel však tento tlak na masové zvyšování kvalifikační úrovně s sebou na straně druhé přináší i snížení nároků na účastníky vzdělávání a tím také pokles výsledné kvality dosaženého vzdělání. Zaměstnavatelé si pak často oprávněně stěžují na současnou úroveň absolventů, a to jak středních, tak vysokých škol.

Osoby se ZP

Počet uchazečů o zaměstnání se zdravotním postižením (dále OZP) se v posledních letech v Jihomoravském kraji příliš nemění, pohybuje se mezi 7 - 10 tisíci osob. Na konci prosince 2016 bylo registrováno celkem 7 113 uchazečů se zdravotním postižením, což bylo o 344 osob méně než před rokem. Jejich podíl na celkové nezaměstnanosti však vzhledem k celkovému poklesu úrovně nezaměstnanosti meziročně vzrostl, a to o 1,2 p. b. (z 13,3 % na 14,5 %).

Obr. 27: Vývoj ukazatelů nezaměstnanosti v Jihomoravském kraji v období 2013 - 2016 (vyjádřeno bazickým indexem)

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky, 2016

Z hlediska absolutního počtu osob je téměř čtvrtina OZP koncentrována do okresu Brno-město (24 %). Vysoký počet uchazečů se zdravotním postižením je také lokalizován v okrese Hodonín (22,3 %). Naopak nejméně osob z této skupiny je evidováno v okrese Vyškov (6,4 %).

Z hlediska podílu na celkové nezaměstnanosti je v případě osob se zdravotním postižením situace v jednotlivých okresech víceméně vyrovnaná. Výjimkou je okres Brno-město, kde je lokalizován nejnižší podíl uchazečů OZP (9,8 %). Nejvyšší podíl je pak v okrese Blansko (20,3 %). Hodnota tohoto podílu za celý Jihomoravský kraj byla na konci roku 2016 14,5 % (na úrovni celé ČR tvoří OZP 14,3 % všech uchazečů o zaměstnání).

Mezi osobami se zdravotním postižením je na úřadech práce v JMK nejvíce evidováno osob invalidních v I. stupni invalidity (61 %). Vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o osoby s lehčími formami postižení, lze jim při cílené pomoci místo na trhu práce nalézt. Druhou významnou skupinou jsou invalidní osoby náležející do II. stupně invalidity (31,3 %). Ve struktuře osob se zdravotním postižením lze zaznamenat i některé odlišnosti ve zdravotním omezení podle pohlaví. Převaha žen je u skupiny osob v I. stupni invalidity (o 8,5 %). V kategoriích II. a II. stupně invalidity převažují muži.

Tab. 18: Struktura OZP podle stupně zdravotního postižení v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2016

Území	Uchazeči OZP								
	celkem	ženy (%)	muži (%)	z toho osoba invalidní			z toho osoba zdrav. postižená		
				I. stupeň	II. stupeň	III. stupeň	plně invalidní	částečně invalidní	Zdrav. znevýhodněná
Blansko	703	51,8	48,2	491	187	0	0	0	25
Brno-město	1710	56,1	43,9	1015	486	8	0	1	200
Brno-venkov	1096	54,6	45,4	585	458	1	1	3	48
Břeclav	733	50,3	49,7	479	184	4	0	3	63
Hodonín	1588	49,4	50,6	1027	498	4	0	1	58
Vyškov	454	50,7	49,3	245	159	1	0	1	48
Znojmo	829	51,6	48,4	499	253	1	0	0	76
Jihomoravský kraj	7113	52,5	47,5	4341	2225	19	1	9	518

Pramen: Databáze OKpráce, ÚP ČR, 2016

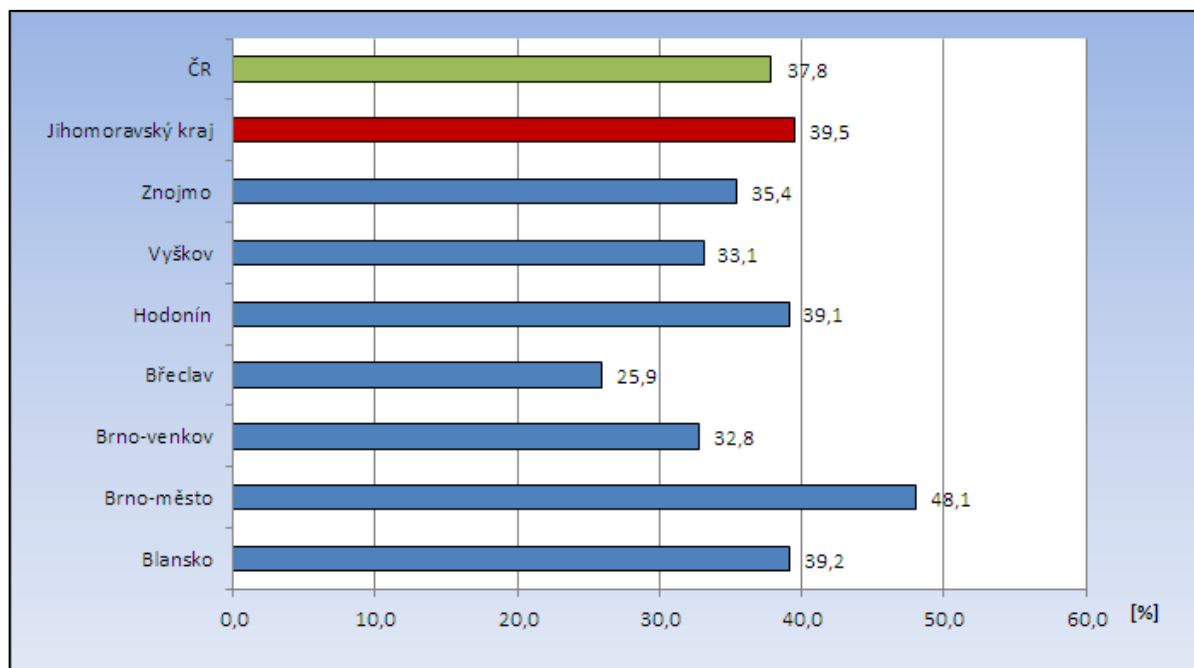
Z hlediska profesního uplatnění nachází osoby se zdravotním postižením práci v jednoduchých pracovních činnostech, které nejsou náročné fyzicky, mentálně ani smyslově. Mezi typy vhodných činností pro osoby s tělesným postižením se obecně řadí lehké či středně těžké manuální práce jakými jsou například: lepení papírových výrobků, zhotovení obalových materiálů, manipulace s nejrůznějšími materiály, měření a vyměřování, kreslení a zakreslování, stříhaní, šití, rýsování, řezání a pilování různých materiálů, práce s ručním nářadím, montáž a demontáž různých součástí, popř. obsluha mechanických strojů, apod.

Uplatnění zdravotně handicapovaných uchazečů na trhu práce v Jihomoravském kraji je v současné době obtížné především z „kvalifikačních“ a osobních důvodů na straně uchazečů. Velká část těchto uchazečů má pouze základní vzdělání, což v kombinaci se zdravotním handicapem znamená, že na trhu práce jsou uplatnitelní jen stěží. Podpora ze strany státu, a to nejen finanční (§ 78 zákona o zaměstnanosti či zvýhodnění dodavatelů zaměstnávajících více než 50 % OZP dle zákona 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách) vytváří pro zaměstnávání OZP podmínky více než dobré a představuje pro řadu zaměstnavatelů významnou motivaci k rozvoji podnikání v této oblasti. Je však otázkou nakolik je tato masivní podpora (§ 78) skutečně efektivní – přestože totiž vynakládané prostředky na podporu zaměstnávání OZP prudce rostou, počet OZP v evidenci Úřadu práce se výrazněji nemění.

Dlouhodobě nezaměstnaní s délkou evidence nad 12 měsíců

Meziročně se podíl dlouhodobě nezaměstnaných na celkovém počtu uchazečů v Jihomoravském kraji snížil, a to ze 42,2 % (ve 4. čtvrtletí 2015) na 39,5 % (ve 4. čtvrtletí 2016). I přes pozorované postupné snižování dosahuje tento podíl stále výrazně vyšších hodnot než před nástupem hospodářské krize (pro porovnání: ve 4. čtvrtletí 2008 činil v kraji podíl dlouhodobě nezaměstnaných pouze 30,3 %). Nezaměstnaností delší než 12 měsíců jsou postiženy především osoby ve věku nad 50 let, dále uchazeči se základním vzděláním a osoby se zdravotním omezením.

Více než dvě třetiny ze všech dlouhodobě nezaměstnaných jsou navíc v evidenci úřadu práce déle než dva roky (jedná se o 13 242 osob z celkového počtu 19 388 osob dlouhodobě nezaměstnaných, tedy o 68,2 %). Zhruba třetina těchto osob již přesáhla věk 50 let, třetina má pouze základní vzdělání, mnoho jich navíc současně spadá do některé z dalších ohrožených skupin na trhu práce (OZP, osoby pečující o děti do 15 let). Tito lidé se, často ne vlastní vinou, „vydělili ze společnosti“ a k možnosti najít nové pracovní uplatnění bývají často skeptičtí. S hledáním zaměstnání mívají negativní zkušenosti – zaměstnavatelé je často již předem považují za osoby nezaměstnatelné. Faktem ovšem zůstává, že část z nich o pracovní uplatnění příliš nestojí a v evidenci úřadu práce setrvává pouze z důvodů možnosti žádat o sociální dávky. Dlouhodobá nezaměstnanost je především problémem sociálním, na jehož řešení běžné nástroje aktivní politiky zaměstnanosti nestačí.

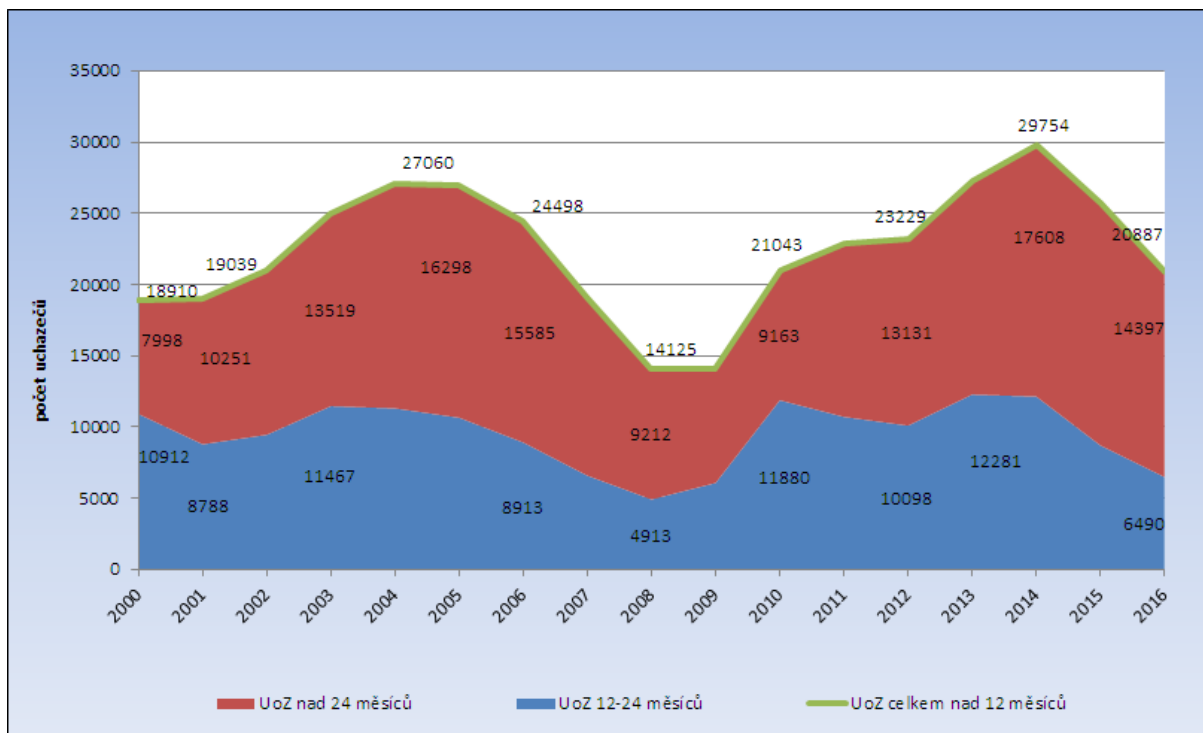

Obr. 28: Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12m+) na celkovém počtu uchazečů v okresech Jihomoravského kraje k 31. 12. 2016

Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

Z regionálního hlediska je k 31. 12. 2016, měřeno celkovým počtem, absolutně nejnižší počet osob dlouhodobě nezaměstnaných evidován v okrese Vyškov (785 osob), nejvíce jich je ve městě Brně (8 424 osob). Z hlediska podílu dlouhodobě nezaměstnaných osob na celkovém počtu uchazečů nejnižší hodnotu vykazuje okres Břeclav (25,9 %), nejvyšší okres

Brno-město (48,1 %). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných v Brně poměrně významně převyšuje hodnotu na úrovni Jihomoravského kraje (39,5 %), dokonce je o 10,3 p. b. vyšší než celorepubliková úroveň (37,8 %). Tato situace je poměrně alarmující, neboť téměř každý druhý uchazeč je v Brně evidován déle než 1 rok. Uchazeči v evidenci ÚP déle než 2 roky tvoří více než 1/3 všech nezaměstnaných v Brně (33,5 %). V Brně je takto vysoká úroveň dlouhodobé nezaměstnanosti do značné míry důsledkem koncentrace sociálně vyloučených osob na straně jedné, a na straně druhé v podmínkách velkoměsta většími možnostmi setrvat ve „chtěné“ nezaměstnanosti.

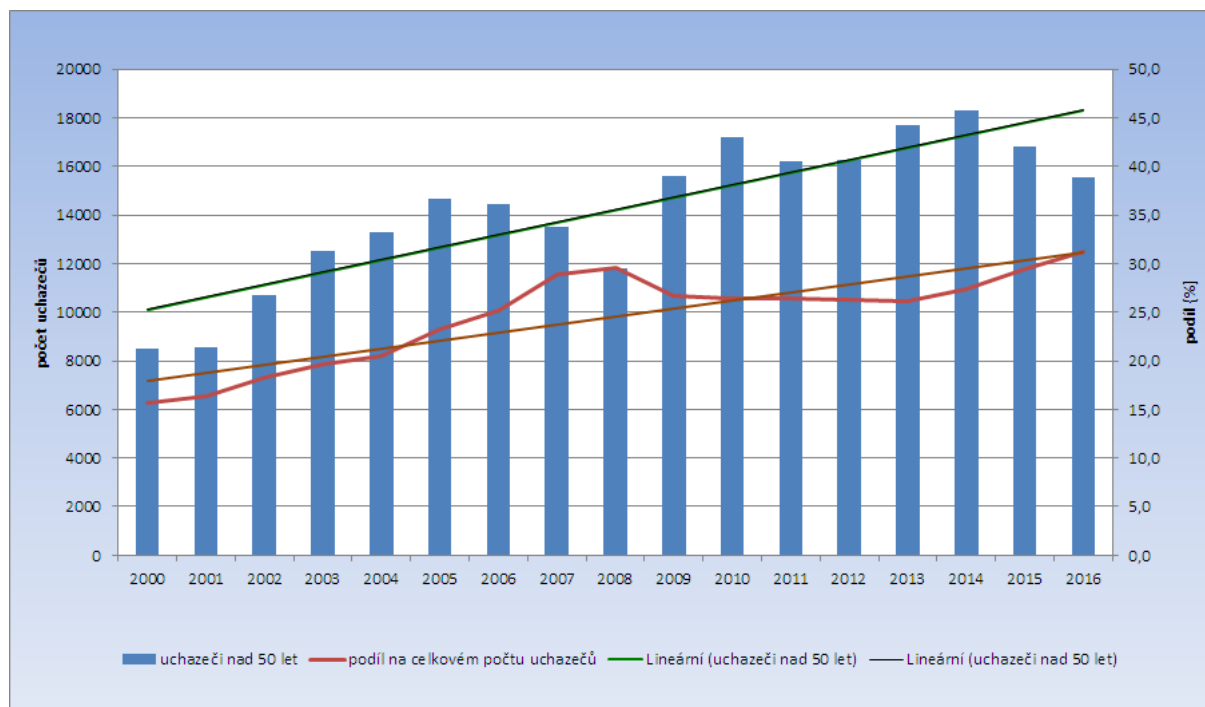
Obr. 29: Vývoj počtu dlouhodobě nezaměstnaných v Jihomoravském kraji v letech 2000 - 2016
 Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

Přes příznivý vývoj ekonomiky a pokles celkové nezaměstnanosti v průběhu posledních dvou let, kdy celkový počet uchazečů oproti 1. čtvrtletí 2014 klesl v Jihomoravském kraji zhruba o třetinu, vývoj v oblasti dlouhodobé nezaměstnanosti již tak příznivý není. Počet dlouhodobě nezaměstnaných klesá výrazně pomaleji, zejména pak ve skupině uchazečů, kteří jsou evidováni déle než dva roky. V této skupině počet nezaměstnaných dokonce ještě během celého roku 2014 rostl a postupně začal klesat až v roce 2015.

Celkově ve skupině uchazečů nad 12 měsíců poklesl počet evidovaných v průběhu roku 2016 o 18 %, pokles byl však dosažen zejména díky výrazné podpoře zaměstnávání těchto uchazečů z prostředků APZ. Dlouhodobě nezaměstnaným by proto měla být i nadále věnována zvýšená pozornost, neboť se jedná o širokou skupinu osob, kterou lze považovat z hlediska jejího ohrožení vyloučením z pracovního trhu za nejrizikovější.

Skupina osob nad 50 let

Počet evidovaných uchazečů o zaměstnání ve věku nad 50 let vzrostl za posledních 16 let v Jihomoravském kraji na téměř dvojnásobek a roste i jejich relativní zastoupení na celkovém počtu uchazečů. To sice kolísá v závislosti na celkové úrovni nezaměstnanosti, avšak celkový trend je zřejmý – viz následující graf. Jestliže v roce 2000, kdy celkový počet uchazečů o zaměstnání v Jihomoravském kraji byl zhruba obdobný jako nyní, byl podíl této skupiny 15,6 %, nyní (rok 2016) představují 31,2 % všech uchazečů (jedná se o průměrné roční hodnoty).

Obr. 30: Vývoj počtu a podílu uchazečů nad 50 let v Jihomoravském kraji v letech 2000 – 2016
 Pramen: MPSV ČR, měsíční statistiky struktury uchazečů a volných pracovních míst, 2016

Současně s rostoucím počtem těchto uchazečů se prodlužuje i doba jejich setrvání v evidenci Úřadu práce. **Více než polovina** osob starších 50-ti let je nyní **evidována déle než 12 měsíců**.

Tato skupina zároveň vykazuje **nízkou úroveň kvalifikace**, téměř tři čtvrtiny mají nižší vzdělání než střední s maturitou. Jejich dosažená kvalifikace navíc již často neodpovídá požadavkům současného trhu práce. Uplatnění osob starších 50-ti let se výrazně snižuje také v souvislosti se zdravotním omezením. Právě kombinace zdravotního omezení spolu s vyšším věkem a nedostatečnou kvalifikací vede ke skutečnosti, že tyto osoby velmi obtížně hledají uplatnění. Zároveň často mají negativní zkušenosti s přístupem zaměstnavatelů, kteří na volném trhu práce upřednostňují mladší věkové kategorie. To vede k postupné rezignaci a ztrátě motivace hledat nové zaměstnání.

Cílená podpora Úřadu práce při zaměstnávání těchto uchazečů je přitom ze strany zaměstnavatelů přijímána velmi pozitivně. Pro posílení možností APZ proto realizuje Krajská pobočka v Brně i Regionální individuální projekty zaměřené na tuto skupinu osob. V období

2016-2018 probíhá realizace projektu „50 PLUS v Jihomoravském kraji“, který je zaměřen na uchazeče ve věku nad 50 let, kteří jsou v evidenci déle než 5 měsíců a jeho hlavním cílem je pomoc klientům z cílové skupiny v jejich návratu na trh práce a získat kvalitní a dlouhodobé zaměstnání.

Z hlediska detailní věkové struktury je nejvíce osob evidováno ve věkové kategorii 55 – 59 let (42,1 %) a stále roste podíl uchazečů ve věkové skupině nad 60 let (ke konci roku 2016 podíl této věkové skupiny činil 22 %, což je o 4,1 p. b. více než v prosinci 2015). S ohledem na současnou věkovou hranici odchodu do důchodu se však jeví jako reálné motivovat k návratu na trh práce spíše uchazeče z věkových kategorií 50 – 58 let u žen a u mužů 50 – 59 let. Ve věkové kategorii nad 60 let lze již zaznamenat menší snahu si práci hledat; tyto osoby z převážné části zůstávají na úřadech práce evidovány až do dosažení jejich důchodového věku, nebo využívají možnost odejít do předčasného důchodu.

Nekvalifikovaní uchazeči

Meziročně se počet uchazečů se základním vzděláním (včetně kategorie „bez vzdělání“) snížil v Jihomoravském kraji o 1 163 osob, tedy o 8,7 % jejich stavu v prosinci 2015. V evidenci poboček úřadu práce v Jihomoravském kraji bylo na konci prosince 2016 registrováno celkem 12 267 uchazečů se základním vzděláním. Podíl této skupiny nezaměstnaných na počtu všech evidovaných činil koncem roku 2016 25 %, což bylo o 1 p. b. více než v prosinci 2015. Šance najít pracovní uplatnění pro tyto uchazeče není v Jihomoravském kraji příliš dobrá, počty těchto uchazečů díky příznivé situaci na trhu práce sice klesají, avšak ne takovým tempem jako celkový počet uchazečů v Jihomoravském kraji, což vede k postupnému zvyšování podílu uchazečů se základním vzděláním na celkovém počtu UoZ. Situace v kraji je však o něco příznivější, než v rámci celé ČR, kde podíl nekvalifikovaných uchazečů činil ke konci roku 2016 30 % a byl tak o celých 5 p. b. vyšší.

Problémem této skupiny osob je často také jejich nízká motivace pracovat. Na trhu práce se tito pracovníci nesnadno umísťují, pomoc úřadů práce proto spočívá i v možnosti nabídnout jim umístění např. prostřednictvím veřejně prospěšných prací (VPP). Důležitá je rovněž organizace rekvalifikačních kurzů či podpora zaměstnavatelů při přijetí a zaškolení těchto uchazečů o zaměstnání.

Z regionálního hlediska je k 31. 12. 2016, měřeno celkovým počtem, absolutně nejnižší počet nekvalifikovaných osob evidován v okrese Vyškov (529 osob), nejvíce jich je ve městě Brně (5 299 osob). Z hlediska podílu nekvalifikovaných osob na celkovém počtu uchazečů nejnižší hodnotu vykazuje okres Blansko (18,7 %), naopak nejvyšší okres Brno-město (30,3 %).

Tato skupina se do značné míry prolíná s výše popsanými skupinami dlouhodobě nezaměstnaných, uchazečů nad 50 let a OZP.

Osoby pečující o děti do 15 let

Výraznému zvýšení zaměstnanosti těchto uchazečů brání, stejně jako v minulosti, nízký počet jednosměnných pracovních míst a míst na zkrácený úvazek, chybějící možnost zabezpečit péči o děti formou finančně nenáročných služeb, či v rámci rodin. Rodiče vracející se z mateřské dovolené zaměstnavatelé přirovnávají k absolventům. Navíc se obávají časté nemocnosti dětí a s tím spojené absence rodiče na pracovišti. K 31. 12. 2016 bylo v evidenci ÚP v Jihomoravském kraji vedeno **8 052 takovýchto osob**.

Této skupině je v rámci APZ věnována zvýšená pozornost a v průběhu roku 2016 bylo **pomocí APZ umístěno 620 osob pečujících o děti ve věku do 10-ti let**.

3.2 Problémové regiony

Nepříznivá situace na trhu práce je dlouhodobě zaznamenávána v příhraničních periferních regionech na jihu kraje. Problémové oblasti v Jihomoravském kraji jsou dislokovány přes téměř celé území okresů Hodonín (mikroregiony Bzenec, Hodonín, Strážnice, Velká nad Veličkou a Veselí nad Moravou) a Znojmo (mikroregiony Hrušovany nad Jevišovkou, Miroslav, Vranov nad Dyjí a Znojmo).

Podrobnější charakteristika jednotlivých mikroregionů je uvedena v kapitole 2.2

4 Cizinci na trhu práce

Ke dni 31. 12. 2016 bylo na kontaktních pracovištích **Úřadu práce ČR** v Jihomoravském kraji **registrováno 44,5 tis. cizinců**. Kromě toho bylo živnostenskými úřady v kraji registrováno dalších 7 tis. cizinců, kteří soukromě podnikají. **Celkem se tedy na trhu práce v Jihomoravském kraji legálně pohybuje zhruba 51,5 tis. zahraničních pracovníků.**

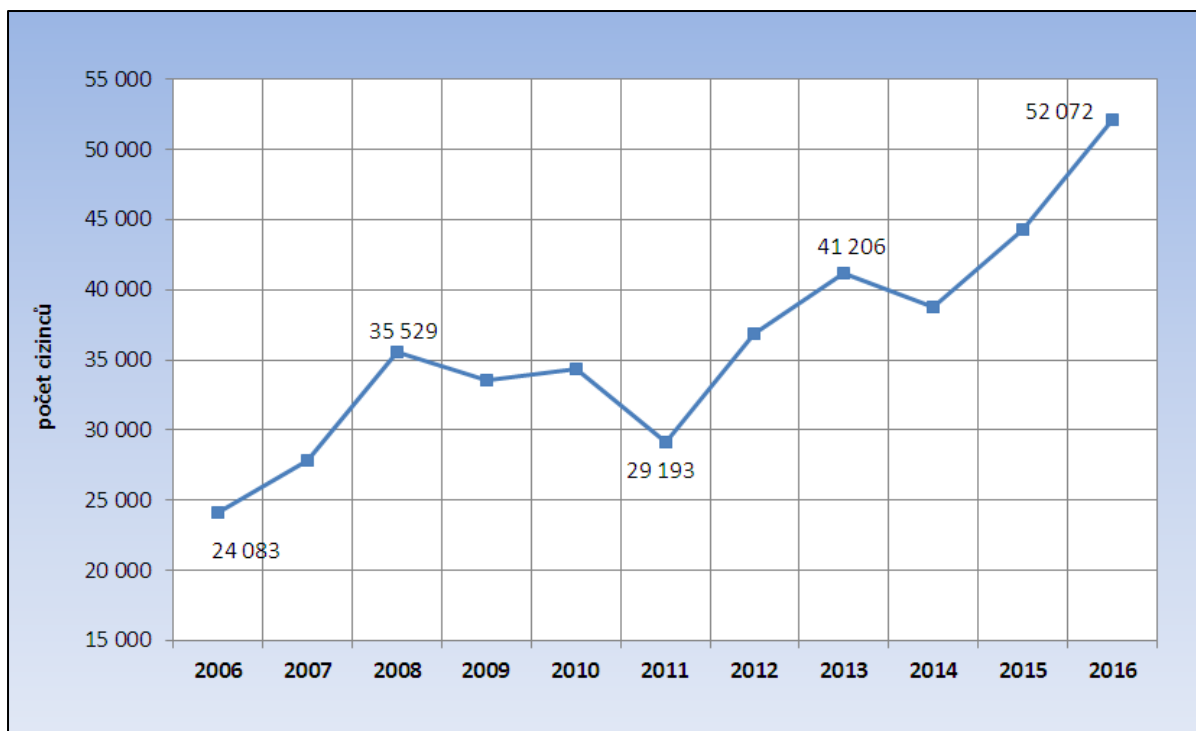
Tab. 19: Počet cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2016

Stav k 31. 12. 2016	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	kraj celkem
Cizinci registrovaní ÚP ČR - celkem	1 355	31 410	4 939	3 302	1 716	1 047	755	44 524
Informace - občané EU/EHP, Švýcarska	1 023	23 563	3 511	2 964	1 585	836	526	34 008
Informace - cizinci nepotřebující povolení	279	6 014	967	288	105	204	185	8 042
Cizinci s povolením celkem	53	1 833	461	50	26	7	44	2 474
<i>z toho</i>								
<i>Zaměstnanecké karty*</i>	22	1 252	169	20	20	6	42	1 531
<i>Modré karty</i>	0	19	0	1	0	0	0	20
<i>Zelené karty</i>	0	4	0	0	0	0	0	4
<i>Povolení k zaměstnání</i>	31	558	292	29	6	1	2	919
Cizinci registrovaní živnostenskými úřady	260	4 203	783	514	435	337	510	7 042
Cizinci na trhu práce - celkem	1 615	35 613	5 722	3 816	2 151	1 384	1 265	51 566

Pramen: MPSV ČR, 2016

** Údaje nejsou zcela přesné. Vycházejí z počtu souhlasných stanovisek vydaných Úřadem práce, není však stále dořešeno zpětné informování Úřadu práce o skutečném obsazení pracovních pozic cizinci.*

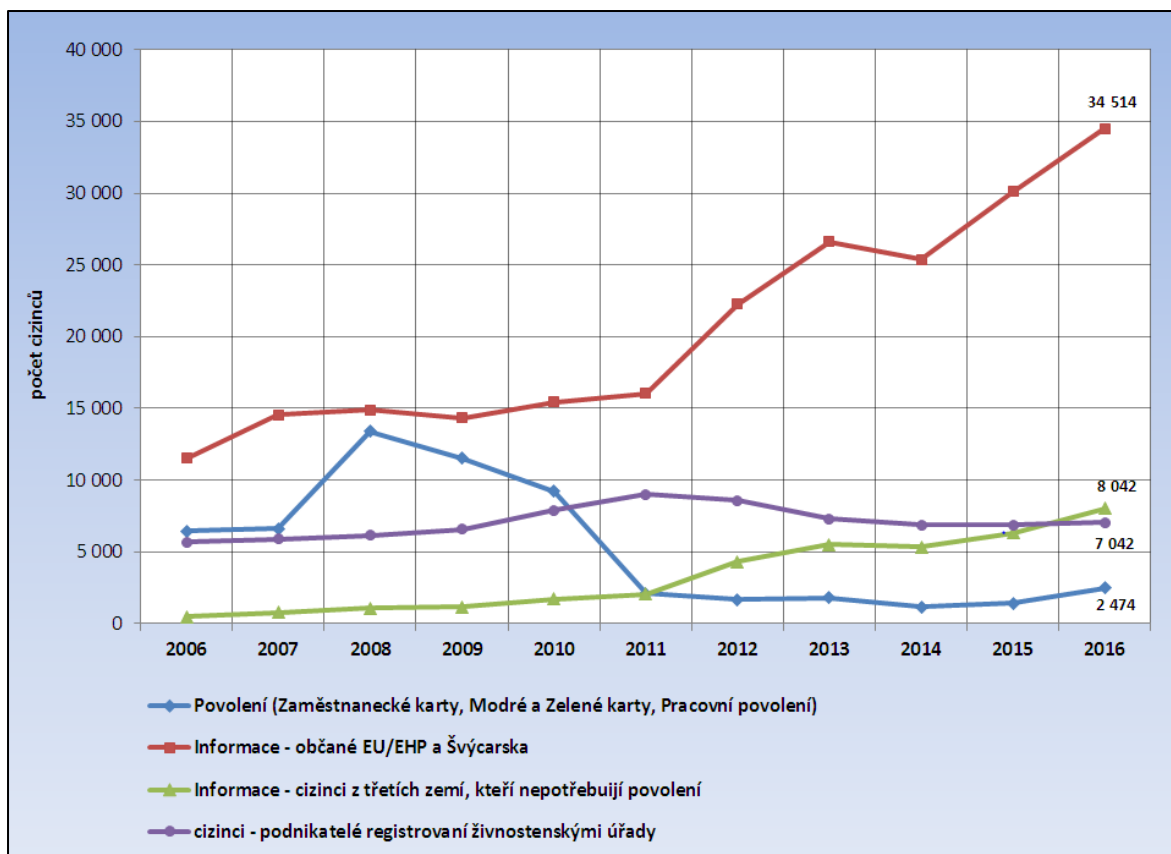
Přes chybějící přesné statistické údaje z let 2012-2014 (způsobené opakovanými změnami v programovém vybavení Úřadu práce a změnami v legislativě týkající se pracovních povolení v roce 2014) je zřejmé, že celkový počet cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji od roku 2011 rychle roste, a to především díky zvyšujícím se počtům pracovníků ze zemí EU. Zaznamenaný pokles počtu cizinců v roce 2014 je pravděpodobně spíše důsledkem nepřesností ve statistikách než poklesem reálným. Meziročně (srovnání stavu s koncem roku 2015) došlo k nárůstu celkového počtu cizinců v kraji o 7,3 tis. pracovníků, s tím, že stav cizinců-podnikatelů evidovaných živnostenskými úřady vzrostl pouze mírně (o 2 %), zatímco stav zaměstnaných cizinců se meziročně navýšil o 19 %.

Obr. 31: Vývoj celkového počtu cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji v letech 2006-2016
 Pramen: MPSV ČR, 2016

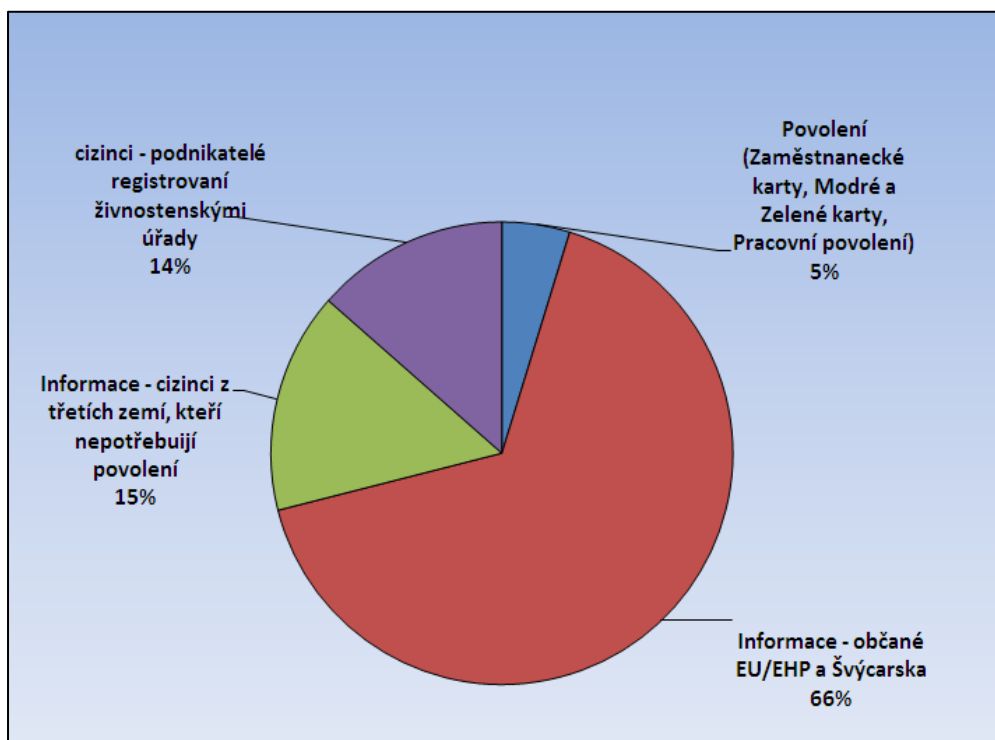
Struktura cizinců působících na trhu práce v Jihomoravském kraji tak doznala od nástupu hospodářské krize v roce 2008 výrazných změn. Zatímco v roce 2008, těsně před nástupem hospodářské krize, byl počet pracovníků ze zemí EU a cizinců ze třetích zemí téměř vyrovnaný, v současné době téměř **80 % cizinců evidovaných úřady práce (tedy cizinců v postavení zaměstnanců) v Jihomoravském kraji představují občané EU/EHP** (ke konci roku 2016 tento podíl činil 76,4 %). Po mírném poklesu počtu pracovníků ze zemí EU těsně po nástupu hospodářské krize došlo naopak k výraznému nárůstu jejich počtu. Zdá se, že hospodářská recese po roce 2008, vedoucí k výraznému omezení počtu cizinců působících zde na pracovní povolení naopak urychlila příliv cizinců, kteří pracovní povolení nepotřebují, a v jejichž zemích původu byly dopady krize výraznější. V uplynulém roce pak ekonomický růst a rostoucí poptávka po pracovní síle v kombinaci s nízkou úrovní nezaměstnanosti (v rámci EU) podnítily další přísun zahraniční pracovní síly.

Pokud jde o celkové počty cizinců v kraji včetně živnostníků, tak podíl cizinců z EU zjistit nelze. Současná statistika živnostenského podnikání totiž nesleduje občanství cizinců-podnikatelů do úrovně krajů či okresů.

Obr. 32: Vývoj počtu cizinců na trhu práce v Jihomoravském kraji v letech 2006 - 2016 podle typu registrace

Pramen: MPSV ČR, 2016

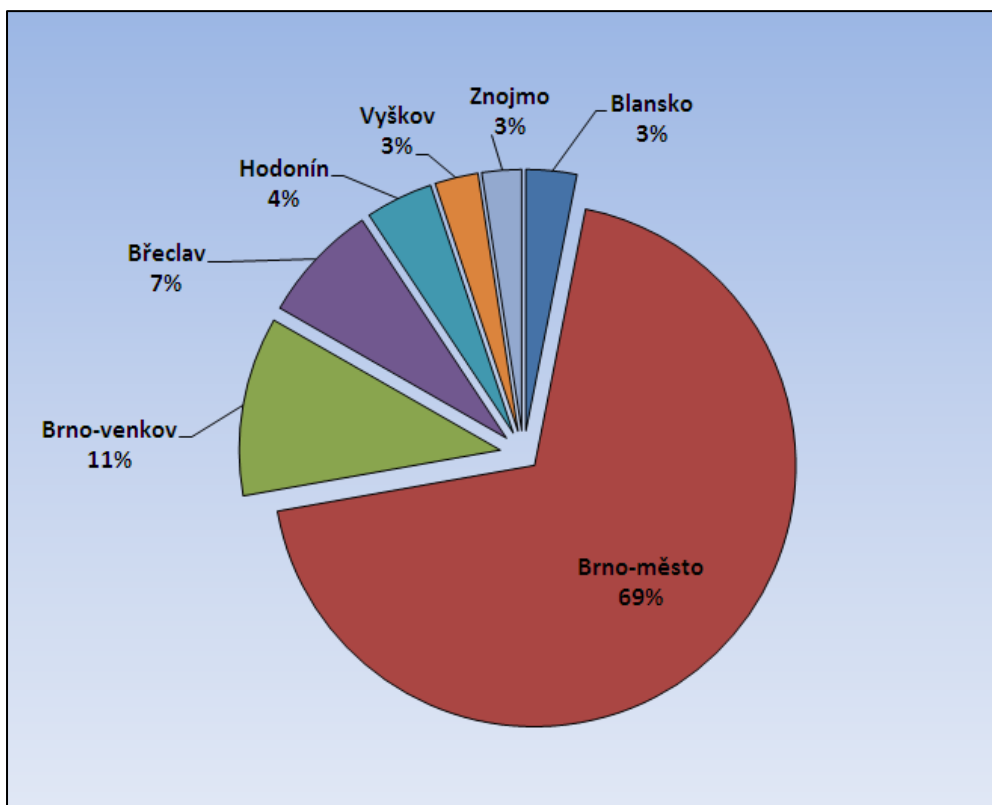

Obr. 33: Cizinci na trhu práce v Jihomoravském kraji k 31. 12. 2016 dle typu registrace

Pramen: MPSV ČR, 2016

Vedle rostoucího počtu cizinců ze zemí EU/EHP **roste trvale také počet cizinců z třetích zemí, kteří pracovní povolení nepotřebují**. Právě do této kategorie totiž (díky splnění zákonných podmínek pro trvalý pobyt) přechází část cizinců, působících zde dříve na standardní pracovní povolení. Rovněž nárůst počtu cizinců - podnikatelů v letech 2009-2011 byl důsledkem toho, že část cizinců, jimž bylo odmítnuto standardní pracovní povolení, řešila situaci založením vlastní živnosti. Bylo to však zřejmě pouze dočasné řešení, protože po roce 2011 počet těchto živností postupně opět klesá na úroveň roku 2009. S velkou pravděpodobností značná část těch, kteří situaci takto řešili, zažádala později o trvalé pobyty a živnostenské oprávnění nyní již k legalizaci pobytu nepotřebují.

Jediným segmentem pracovního trhu, který v oblasti zahraniční zaměstnanosti může Úřad práce regulovat či ovlivňovat, je vydávání pracovních povolení, což v současné době představuje pouze 5 % cizinců na trhu práce v kraji. V případě pracovních povolení **došlo od roku 2011 ze strany Úřadu práce k výraznému omezení vydávání těchto povolení pro nekvalifikovanou pracovní sílu**. Poptávka po této pracovní síle **však neklesá**, neboť pro zaměstnavatele je stále atraktivní zaměstnávat zahraniční pracovníky, kteří jsou ochotni, na rozdíl od českých uchazečů, přistoupit na často fyzicky namáhavou práci a nabízené nízké (obvykle minimální) mzdy. Značnou roli samozřejmě hraje nezájem a nechuť českých uchazečů o zaměstnání pracovat na těchto finančně (a často i fyzicky) neatraktivních pozicích, přestože odpovídají jejich kvalifikační úrovni.

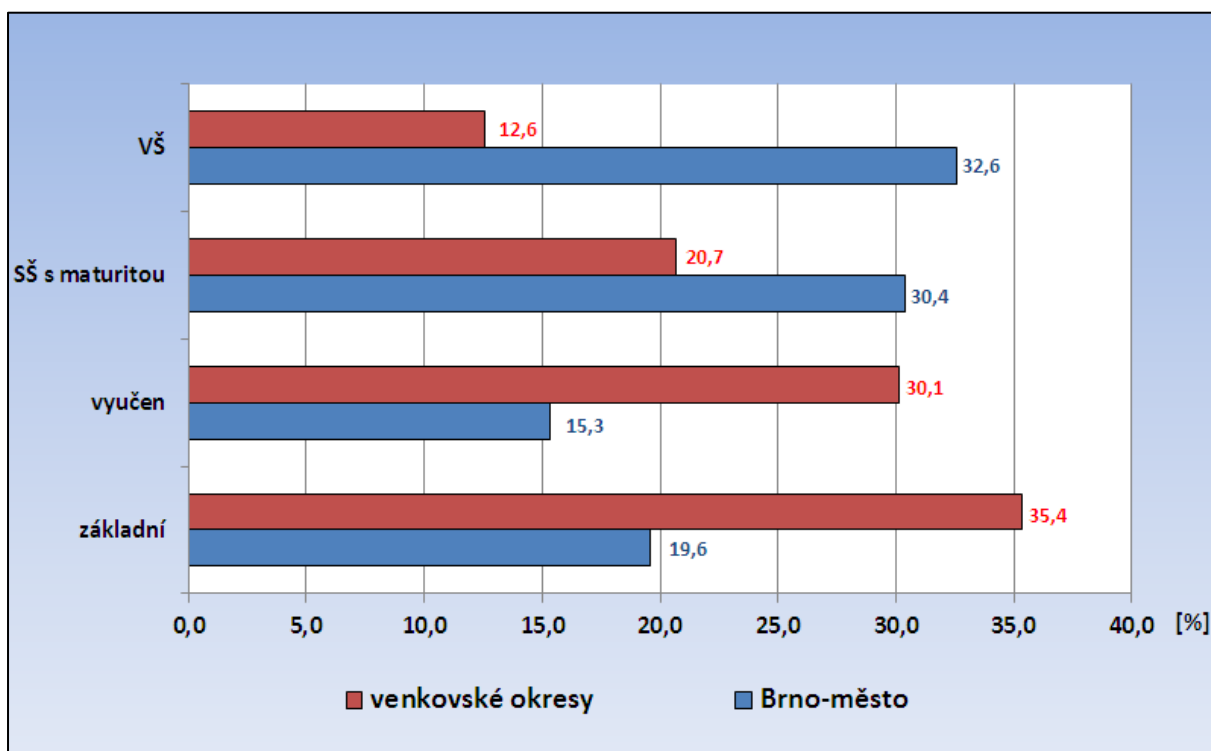

Obr. 34: Podíl jednotlivých okresů v Jihomoravském kraji na celkovém počtu cizinců (včetně podnikatelů) k 31. 12. 2016

Pramen: MPSV ČR, 2016

Téměř 70 % všech cizinců působících v kraji je koncentrováno ve městě Brně. Zahraniční zaměstnanost je v současné době v Jihomoravském kraji relativně vysoká především díky vysokému počtu zde pracujících občanů Slovenska. Brno však nabízí také velký počet pracovních příležitostí v nadnárodních společnostech, které sem umístily svá mezinárodní centra a požadují kvalifikovanou a hlavně dobře jazykově vybavenou pracovní sílu. Na tyto pozice směřují jak cizinci ze západní Evropy, tak i kvalifikovaná pracovní síla ze třetích zemí.

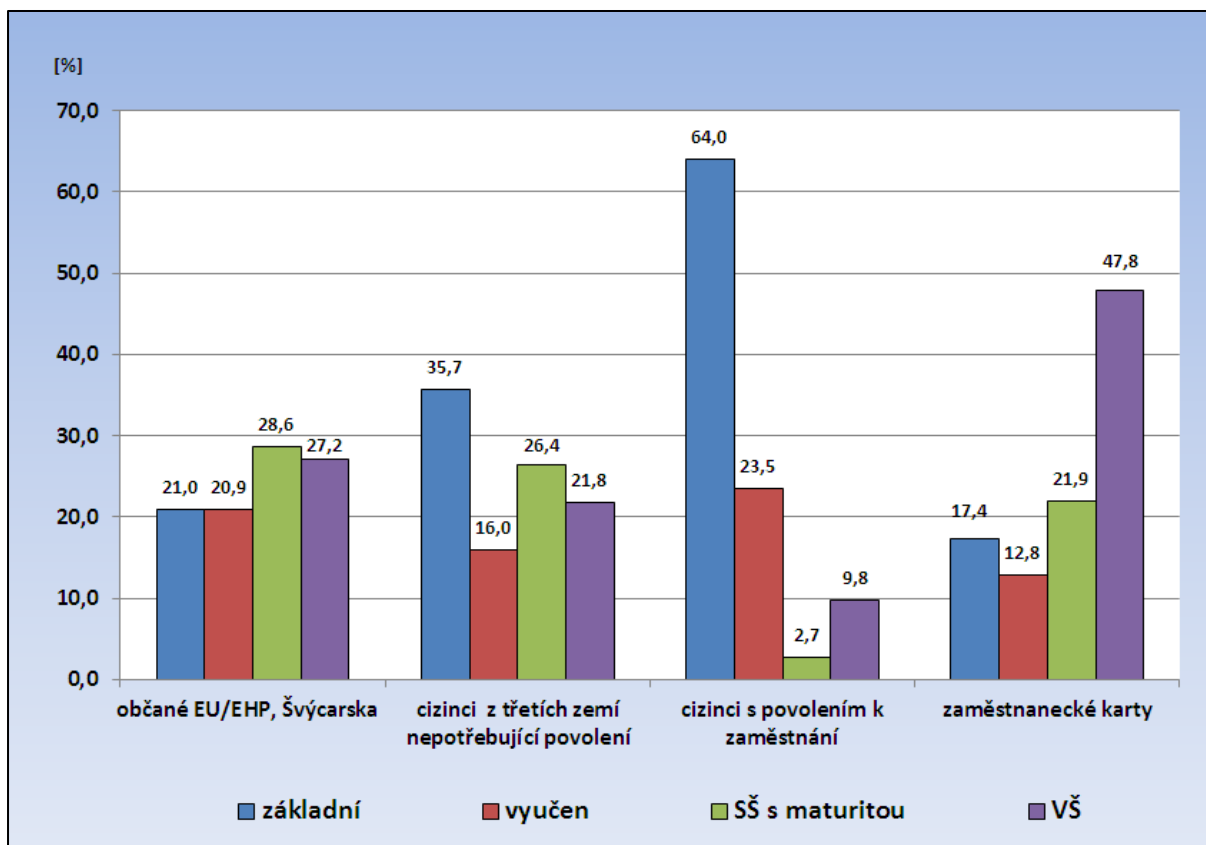
Ve venkovských okresech kraje je zastoupení cizinců výrazně nižší, ačkoli postupně se jejich podíl zvyšuje. Rozdílná je i jejich struktura. Zatímco v Brně převažují cizinci s maturitním a vysokoškolským vzděláním, kdy vysokoškolsky vzdělaní v současnosti tvoří téměř 1/3 všech cizinců v Brně, ve venkovských okresech jsou to naopak cizinci se základním vzděláním a vyučením (2/3 pracujících cizinců ve venkovských okresech má nejvyšší nejvýše výuční list). Pracují zde nejčastěji v dělnických profesích ve zpracovatelském průmyslu a ve stavebnictví a často také jako sezónní dělníci v zemědělství. Srovnání kvalifikační struktury cizinců působících v Brně a ve venkovských okresech kraje znázorňuje graf na následujícím obrázku.

Obr. 35: Kvalifikační struktura cizinců registrovaných Úřadem práce v Brně-městě a ve venkovských okresech Jihomoravského kraje k 31. 12. 2016

Pramen: MPSV ČR, 2016

Kvalifikační struktura zahraniční pracovní síly se ve srovnání s minulostí (roky 2008-2009) zlepšila v souvislosti s výrazným omezením vydávaných pracovních povolení pro nekvalifikované, a v současné době **je v rámci celku poměrně vyrovnaná**. Zhruba 24 % cizinců má základní vzdělání, 20 % tvoří vyučením, maturitní vzdělání má 27 % a rovněž 27 % vzdělání vysokoškolské. U cca 2 % cizinců je vzdělání nezjištěno.

Obr. 36: Kvalifikační struktura cizinců registrovaných Úřadem práce v Jihomoravském kraji dle typu registrace k 31. 12. 2016

Pramen: MPSV ČR, 2016

Rozdíly v kvalifikační struktuře cizinců jsou však jak regionální, jak již bylo uvedeno výše, tak z hlediska typu registrace. Jak je zřejmé z grafu, na pracovní povolení sem přichází především nekvalifikovaná pracovní síla (sezónní zemědělství dělníci a málo kvalifikovaní dělníci ve zpracovatelském průmyslu), zaměstnanecké karty naopak využívá pracovní síla vysoce kvalifikovaná (odborníci v IT, manažeři, učitelé cizích jazyků). Struktura pracovní síly ze zemí Evropské unie je naopak velmi vyrovnaná, což je dáno především vysokým zastoupením Slováků, kteří pracují téměř ve všech oborech. V posledních letech se výrazně mění struktura cizinců ze třetích zemí, kteří nepotřebují pracovní povolení. Dříve se jednalo většinou o vysoce kvalifikovanou pracovní sílu (studenti, vědečtí pracovníci), v současnosti zde již převažují cizinci se základním vzděláním, neboť mnoho cizinců, kteří sem přišli pracovat na dělnické pozice na pracovní povolení, již získalo trvalý pobyt.

Z hlediska národnostního jednoznačně převažují občané Slovenska. Geografická blízkost, neexistence jazykové bariéry a poměrně dobrá dopravní dostupnost umožňují občanům SR uplatnění ve většině oblastí pracovního trhu. Z cizinců registrovaných Úřadem práce v Jihomoravském kraji **Slováci** představují cca 53 %. Druhou nejpočetnější skupinou jsou **Ukrajinci** (cca 12-13 %), přičemž většina z nich zde má již trvalý pobyt. Následují občané **Rumunska** (8 %) a **Bulharska** (4 %). Cizinci ze třetích zemí se koncentrují především do Brna, ve venkovských okresech je (mimo Ukrajinců) jejich počet minimální. Ještě v roce 2014 byla početná skupina pracovníků z Mongolska v okrese Blansko, kteří byli zaměstnání především ve firmě APOS-AUTO s.r.o., ale poté, co firma v roce 2015 postupně ukončila svou činnost, se na Blanensku jejich počty výrazně snížily.

Informační karty - občané EU/EHP a Švýcarska

Ke konci roku 2016 bylo Úřadem práce registrováno v Jihomoravském kraji 34 tis. pracovníků ze zemí Evropské unie. Největší podíl na této pracovní síle mají občané Slovenska (68 %). Ti pracují kromě Brna především v příhraničních okresech Břeclav a Hodonín, kde využívají denní dojížděky do zaměstnání, a dále také na území okresu Brno-venkov. Slovenští občané jsou nejčastěji zaměstnáváni jako dělníci ve strojírenství, ve stavebnictví a zemědělství, navíc se - díky neexistenci jazykové bariéry - velmi často uplatňují rovněž v obchodě, službách a zdravotnictví. V Brně však postupně roste podíl vysoce kvalifikované pracovní síly ze Slovenska, což je spojeno jak s vysokým počtem slovenských studentů na vysokých školách v Brně, kteří zde často po ukončení studia zůstávají a hledají si zaměstnání (typicky lékaři), tak s rozmachem zaměstnavatelů poskytujících služby v oblasti IT, kteří stále kvalifikovanou pracovní sílu hledají.

Cizinci z ostatních zemí Evropské unie jsou koncentrováni především do Brna; jedná se vesměs o vysoce kvalifikovanou pracovní sílu (programátoři, analytici a pracovníci operačních systémů, ale také učitele jazyků, obchodní zástupci či vedoucí a řídicí pracovníci). Největším zaměstnavatelem těchto cizinců je firma IBM.

Počet v kraji registrovaných zahraničních pracovníků ze zemí EU/EHP sice v důsledku krize v první polovině roku 2009 mírně poklesl (uvolňováni byli zejména agenturní pracovníci v dělnických profesích), od druhé poloviny roku 2009 však již jejich počet začal opět růst a **již na konci roku 2010 byl vyšší než před počátkem krize a nyní je jich počet již oproti roku 2008 dvojnásobný.** Po Slovácích jsou nejpočetněji zastoupeni občané Rumunska (10,5 %), Bulharska (5,8 %), Maďarska (3,3 %) a Polska (3,2 %).

Informační karty cizinců třetích zemí dle § 98 Zákona o zaměstnanosti

Cizinci ze třetích zemí, kteří působí v ČR na základě zvláštních předpisů (cizinci s povolením k trvalému pobytu, vědečtí pracovníci, stáže, rodinní příslušníci občana EU apod.), jsou úřady práce také pouze registrováni a nepotřebují pracovní povolení. Jejich počet i význam na pracovním trhu rychle roste. Zejména díky poměrně snadnému způsobu získávání trvalého pobytu tak v této skupině cizinců již nepřevládají vysoce kvalifikovaní pracovníci jako v předchozích letech, ale naopak osoby s nízkou kvalifikací, pocházející z východoevropských a asijských zemí. K 31. 12. 2016 bylo touto formou v Jihomoravském kraji evidováno **8 042 cizinců**, tedy cca 3,5 krát více než současný počet cizinců působících v kraji na základě všech typů povolení. Více než polovinu těchto cizinců v Jihomoravském kraji představují nyní Ukrajinci (53,8 %), početnějšími skupinami jsou ještě Rusové (10,1 %) a Vietnamci (5,6 %).

Cizinci s povolením (Zaměstnanecké karty, Modré a Zelené karty a pracovní povolení)

V současné době mohou cizinci třetích zemí využít pro vstup na pracovní trh v ČR čtyři typy povolení, a to Zaměstnanecké karty, Modré karty, Zelené karty a Pracovní povolení vydávaná Úřadem práce. Jejich bližší specifikace je uvedena dále.

K 31. 12. 2016 bylo v Jihomoravském kraji evidováno celkem **2 474** těchto dokladů. Tato pracovní síla představuje v současné době pouze **5 % cizinců** pohybující se na trhu práce v kraji, přičemž polovina z nich jsou Ukrajinci (49,9 %). Dále pak jsou nejpočetněji zastoupeni Rusové (6,8 %), Vietnamci (5,9 %) a Indové (5,2 %).

Stále značná část pracovních povolení a zaměstnaneckých karet je využívána pro méně kvalifikované, často sezónní práce v zemědělství či stavebnictví. Jedná se však o případy, kdy ÚP není schopen nabídnout a zajistit odpovídající pracovní sílu, a to zejména z důvodů nezájmu ze strany českých uchazečů o zaměstnání (fyzicky náročná a málo placená práce). V Brně se jedná především o stavební dělníky a pracovníky úklidu, ve venkovských okresech pak většinou o sezónní práce v rostlinné výrobě.

Část cizinců z Ukrajiny i dalších východoevropských zemí však působí i **v kvalifikovaných dělnických profesích** (svářeči, zámečníci, brusiči, frézaři, zedníci, tesaři, elektromechanici), které jsou na trhu práce (zejména pokud jde o strojírenské profese) trvale nedostatkové.

Vysokoškolsky kvalifikovaná pracovní síla je soustředěna především do Brna a jejím největším zaměstnavatelem je firma IBM (IBM Global Services Delivery Centre Czech Republic, s.r.o), poskytující široké spektrum služeb v oblasti informačních technologií. Důvodem zaměstnávání cizinců je především nedostatečná jazyková vybavenost českých uchazečů, neboť vedle počítačové odbornosti je zde vyžadována výborná znalost minimálně jednoho světového jazyka. Z mimoevropských zemí jsou zde zaměstnání především Indové. Další cizinci působí v Brně na vysoce kvalifikovaných pozicích především jako manažeři, učitelé cizího jazyka, odborní a pedagogičtí pracovníci na vysokých školách.

Zaměstnanecké karty

V polovině roku 2014 došlo k významné změně v oblasti vydávání pracovních povolení pro cizince. Dne **24. 6. 2014 vstoupila v platnost novela Zákona o pobytu cizinců** a Zákona o zaměstnanosti, **kteřá zavádí** nový druh povolení k dlouhodobému pobytu na území ČR – tzv. **zaměstnanecké karty**. Ty spojují do jednoho dokladu pracovní povolení a povolení k pobytu a vydává je Ministerstvo vnitra. Úřad práce k vydání těchto karet vydává závazné stanovisko, posuzující možnost obsazení daného pracovního místa českými uchazeči o zaměstnání. V souvislosti s touto právní úpravou není stále dořešeno zpětné informování Úřadu práce o počtu platných zaměstnaneckých karet a o skutečném obsazení pracovních pozic cizinci. **Údaje o počtu cizinců se zaměstnaneckou kartou je tedy nutno brát jako orientační.** Vycházejí z počtu souhlasných stanovisek vydaných Úřadem práce. **K 31. 12. 2016** evidoval Úřad práce v Jihomoravském kraji **1 531 vydaných souhlasných stanovisek**, jedná se tak o nejpočetnější skupinu v rámci všech vydaných povolení (podílí se na jejich celkovém počtu 62 %).

Pro vydávání souhlasných stanovisek k vydání zaměstnanecké karty jsou uplatňována obdobná kritéria, jaká byla v roce 2011 nastavena pro vydávání pracovních povolení. Souhlasná stanoviska jsou vydávána pouze pro kvalifikovanou pracovní sílu (vyučení a více), při změně místa výkonu práce, či při specifických požadavcích zaměstnavatele, kdy úřad práce není schopen nabídnout zaměstnavateli pracovníky s odpovídající kvalifikací či zdravotním stavem a ochotou pracovat.

Pracovní povolení

V kompetenci Úřadu práce nadále zůstává vydávání a prodlužování pracovních povolení pro spolence a členy družstev. K 31. 12. 2016 pracovalo v Jihomoravském kraji **919 cizinců na pracovní povolení**.

Pro vydávání nových povolení platí stejná kritéria jako u stanovisek k zaměstnaneckým kartám. Prodlužování starších povolení pak je posuzováno zejména s ohledem na dobu, po kterou zde již žadatel žije a s ohledem na rodinné poměry. Někteří cizinci totiž nechtějí žádat o trvalý pobyt, přestože na území ČR již dlouhodobě žijí i se svými rodinami.

Zelené karty

Možnost zaměstnávat cizince na tzv. **“zelené karty“** byla využívána poměrně zřídka, vzhledem ke složitosti celého procesu. Podle novely Zákona o pobytu cizinců platné od poloviny roku 2014 již nejsou zelené karty dále vydávány. K 31. 12. 2016 pracovalo v Jihomoravském kraji na zelené karty pouze 4 cizinci (všichni okrese Brno-město).

Modré karty

Modrá karta vydaná Českou republikou je povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci. Cizinec, který má modrou kartu, je oprávněn:

- pobývat na území České republiky a
- pracovat na pracovním místě, na které byla modrá karta vydána, a případně toto místo za definovaných podmínek změnit.

Modrá karta tedy (obdobně jako zaměstnanecká karta) spojuje povolení k pobytu i povolení k zaměstnání.

Modrá karta se vydává pracovníkům s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním, kteří mají pracovní smlouvu nejméně na dobu jednoho roku na zákonem stanovenou týdenní pracovní dobu a sjednanou hrubou měsíční nebo roční mzdu, jejíž výše odpovídá alespoň 1,5 násobku průměrné hrubé roční mzdy v České republice. Platnost modré karty je na dobu výkonu zaměstnání stanovenou v pracovní smlouvě plus 3 měsíce, nejdéle však na 2 roky.

K 31. 12. 2016 pracovalo v Jihomoravském kraji na modré karty 20 cizinců, z toho 19 v okrese Brno-město.

5 Prognóza vývoje trhu práce na rok 2017

Předpokládaný vývoj na trhu práce v Jihomoravském kraji. Varianty možného vývoje nezaměstnanosti

V nadcházejícím roce 2017 očekáváme, že nezaměstnanost v Jihomoravském kraji bude dále klesat (s obvyklými sezónními výkyvy), a pokud na mezinárodní scéně nedojde k nepředvídatelným zvrátům, očekáváme v celoročním trendu další pokles nezaměstnanosti. Pokles však očekáváme mírnější, než v předchozích letech, neboť kapacita „vhodných“ uchazečů o zaměstnání je v některých regionech již téměř vyčerpána a zaměstnavatelé budou své personální potřeby v čím dál větší míře řešit zaměstnáváním pracovníků ze zahraničí.

Poptávka po pracovní síle dále roste, avšak zaměstnavatelé stále obtížněji hledají nové zaměstnance. Nejedná se přitom již jen o technické profese, ale i o zcela běžné pozice. V některých regionech (např. Vyškovsko) již je nezaměstnanost téměř na hranici přirozené míry nezaměstnanosti, avšak i v regionech s nezaměstnaností vyšší se zaměstnavatelé potýkají s nedostatkem vhodné pracovní síly.

Uchazeči vedeni v evidenci ÚP velmi často nesplňují požadavky zaměstnavatelů nejen po stránce kvalifikační, ale i z hlediska pracovní morálky, flexibility či ochoty pracovat za nabízenou mzdu. Roste tak tlak zaměstnavatelů na import zahraniční pracovní síly napříč profesemi.

Přes celkový růst zaměstnanosti lze tedy očekávat, že úbytek uchazečů z evidence ÚP již nebude tak rychlý, jako v předchozím období. Na regionálním trhu práce také zůstanou dále vymezeny věkové, vzdělanostní i profesní skupiny osob, u nichž je šance získat práci ztížena z objektivních důvodů (uchazeči starší 50-ti let, osoby pečující o děti do 15 let věku, občané zdravotně postižení). K nejobtížněji uplatnitelným skupinám uchazečů pak budou v kraji i nadále náležet zejména nekvalifikovaní a dlouhodobě nezaměstnaní, pracovníci, u nichž jednak došlo ke ztrátě pracovních návyků a jednak dosažitelný pracovní výdělek není pro ně dostatečně motivující v poměru k pobíraným sociálním dávkám.

Nárůst počtu evidovaných uchazečů o zaměstnání, k němuž dochází na počátku roku, vystřídá v jarních měsících opět pokles nezaměstnanosti spojený s nástupem sezónních prací v zemědělství, stavebnictví a cestovním ruchu. K největšímu poklesu v důsledku těchto pracovních nabídek dojde zejména v jižních okresech kraje (Hodonín, Znojmo, Břeclav), pro které je výrazný sezónní vývoj zaměstnanosti typický. Odhadujeme, že v průběhu 1. pololetí 2017 by se počet nezaměstnaných evidovaných na kontaktních pracovištích Úřadu práce v kraji mohl snížit o 5 – 7 tis. osob. Dále předpokládáme, že v závěru roku nezaměstnanost v kraji opět mírně poroste (vlivem postupného ukončování sezónních prací), v důsledku čehož by se výsledný počet registrovaných nezaměstnaných v Jihomoravském kraji mohl k 31. 12. 2017 pohybovat v rozmezí 45 – 47 tis. osob. Roční průměr podílu nezaměstnaných osob by se mohl pohybovat v rozmezí 5,6 – 5,8 %.

6 Realizace aktivní politiky zaměstnanosti v roce 2016

Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo v roce 2016 vynaloženo celkem 652,0 mil. Kč, z toho v rámci národní APZ 65,9 mil. Kč a z prostředků ESF-OPLZZ 586,1 mil. Kč. Z celkového objemu prostředků vyčleněných na APZ (ze schváleného rozpočtu na rok 2016) tak bylo vyčerpáno cca 82,9 %.

Tab. 20: Přehled APZ od počátku roku do 31. 12. 2016

nástroj APZ	počet vytvořených míst	počet umístěných uchazečů (případně podpořených zaměstnanců)	- z toho OZP	Vyplacené finanční prostředky
VPP	212	182	22	11 826 624
SÚPM zřízená zaměstnavatelem	1	5	0	0
SÚPM vyhrazená zaměstnavatelem	156	152	15	21 341 508
SÚPM - SVČ zřízená UoZ	319	319	9	16 428 043
CHPM zřízená zaměstnavatelem	178	73	73	6 899 715
CHPM - SVČ osob se ZP	1	1	1	90 000
CHPM, CHPM SVČ – provoz	.	7	7	181 508
příspěvek na zapracování	.	0	0	0
překlenovací příspěvek	.	27	0	766 723
rekvalifikace (bez zvolených)	.	371	60	8 191 682
zvolené rekvalifikace	.	315	11	
poradenské činnosti	.	199	.	2 110
pracovní rehabilitace	.	8	8	
regionální mobilita – příspěvek na dojížděku	.	91	11	187 013
celkem národní APZ	867	1 750	217	65 914 926
VPP NIP	1 974	2 082	300	245 373 080
SÚPM NIP vyhrazená	2 146	2 161	178	274 714 095
rekvalifikace NIP (bez zvolených)	.	1 013	118	13 833 509
zvolené rekvalifikace NIP	.	467	20	
poradenské činnosti NIP	.	561	45	1 545 735
pracovní rehabilitace NIP	.	0	0	0
RIP OPZ (bez záruk pro mladé)	330	275	51	13 246 361
Záruky pro mladé	234	227	3	11 815 771
Iniciativa podpory zaměstnanosti mládeže	.	0	0	0
Soutěžní/grantové projekty ESF/SIP- EFES+EURES	.	.	.	154 902
NIP - Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II	.	8 075	.	25 451 357
celkem ESF - OPZ	4 684	14 861	715	586 134 810
celkem nár. APZ + ESF	5 551	16 611	932	652 049 735

Pramen: Statistiky OKpráce, 2016

6.1 Realizace jednotlivých nástrojů APZ v roce 2016

Realizace aktivní politiky zaměstnanosti byla v roce 2016 ve všech okresech Jihomoravského kraje prováděna v souladu s Normativní instrukcí MPSV 1/2014 a Směrnicí GŘ 1/2015 *Postup Úřadu práce ČR při realizaci nástrojů a opatření aktivní politiky zaměstnanosti* v platném znění. Na základě této metodiky byly příspěvky z APZ podpořeny přednostně kategorie uchazečů o zaměstnání znevýhodněných na trhu práce: uchazeči do 25 let a nad 50 let věku, ženy vracející se na trh práce po rodičovské dovolené, osoby pečující o děti do 10 let věku, osoby se zdravotním postižením, uchazeči ohrožení dlouhodobou nezaměstnaností a uchazeči, kterým je třeba věnovat zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání. Z nástrojů APZ byly nejvíce využívány veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa s příspěvkem na vyhrazení, u kterých byla preferována místa s perspektivou trvalého umístění. Oba tyto nástroje byly vytvářeny převážně v rámci NIP Nové pracovní příležitosti, Nové pracovní příležitosti SÚPM a Nové pracovní příležitosti VPP, financovány byly v rámci OP Z, méně pak s využitím rozpočtu národních prostředků na APZ. V oblasti podpory zaměstnávání osob se zdravotním postižením bylo preferováno jejich umístění na otevřeném trhu práce, v odůvodněných případech byla vymezována nebo zřizována chráněná pracovní místa. Při poskytování příspěvků na podporu zaměstnávání OZP byla preferována podpora vzniku nových pracovních míst.

V rámci aktivní politiky zaměstnanosti bylo v Jihomoravském kraji v roce 2016 vytvořeno celkem 5 518 pracovních míst a na tato místa bylo umístěno 5 557 uchazečů o zaměstnání. Chráněných pracovních míst bylo v rámci APZ vytvořeno 179. Celkem 2 241 osob bylo zařazeno do rekvalifikací.

Počet vytvořených pracovních míst klesl oproti předcházejícímu roku zhruba o třetinu, a počet uchazečů zařazených do rekvalifikací téměř na polovinu, což je dáno zlepšující se situací na trhu práce a tudíž i objemem finančních prostředků vyčleněných na APZ v roce 2016.

V roce 2016 byl otestován a zaveden nový nástroj APZ, a to příspěvek na regionální mobilitu, zahrnující příspěvek na dojížďku do zaměstnání a příspěvek na přestěhování.

Intenzita využití nástrojů APZ je v jednotlivých okresech rozdílná. Dlouhodobě mezi okresy s nejvyššími počty vytvářených pracovních míst patří okresy Brno-město a Hodonín. V okrese Brno-město převažuje využívání SÚPM vyhrazených, o vytváření VPP je zde ze strany starostů městských částí nižší zájem než ve zbytku kraje. Naopak v okresech Znojmo a Břeclav dlouhodobě převažuje tvorba míst v rámci VPP a žádostí zaměstnavatelů o vytváření SÚPM je méně.

Přehled počtu osob podpořených vybranými nástroji APZ v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje podává následující tabulka.

Tab. 21: Počet osob podpořených vybranými nástroji APZ v roce 2016

Podpoření uchazeči	Celkem od počátku roku							ke 31.12.2016
	VPP	SÚPM vyhrazená	SUPM- SVČ	SÚPM- RIP - Záruky pro mladé	SÚPM- RIP ostatní	CHPM zřízená	přísp.na dojížděku	CHPM vymezená
Blansko	154	137	25	15	34	0	17	320
Brno-město	574	736	58	65	41	92	4	3 715
Brno-venkov	217	294	38	29	42	7	10	551
Břeclav	334	206	53	33	40	30	9	672
Hodonín	423	533	89	29	43	44	32	1 023
Vyškov	163	227	19	21	16	5	10	164
Znojmo	399	180	37	35	59	0	9	215
Jihomoravský kraj	2 264	2 313	319	227	275	178	91	6 660

Pramen: Statistiky OKpráce, 2016

- **Veřejně prospěšné práce**

Nástroj veřejně prospěšné práce (VPP) je využíván především pro časově omezené umístování dlouhodobě evidovaných uchazečů o zaměstnání s nižší kvalifikací, u kterých je důležitá obnova pracovních návyků. VPP jsou vytvářeny ve spolupráci s městskými a obecními úřady, také v neziskové sféře a charitativních organizacích, zájem o vytváření VPP mají i základní a mateřské školy jako příspěvkové organizace měst a obcí. Následně je podporován i postup uchazeče mezi nástroji VPP a SÚPM, aby došlo k podpoře plynulého začlenění uchazeče na trh práce s perspektivou trvalého pracovního uplatnění. Počty vytvářených VPP jsou podmíněny zájmem obcí tato místa zřizovat. Ve větších městech je dlouhodobě zájem nižší než v menších obcích, ale i ve městě Brně se zájem ze strany městských částí a příspěvkových organizací postupně zvyšuje. V menších obcích je o tento nástroj mezi starosty stále velký zájem, obce využívají VPP především na úklid a údržbu veřejných prostranství a údržbu zeleně. Na tento nástroj jsou umístování výhradně uchazeči evidovaní déle než 12 měsíců, upřednostňováni jsou klienti v hmotné nouzi, opakované umístování je povolováno výjimečně. Nedaří se však plně obsazovat všechna vytvořená místa (zejména v Brně), protože řada klientů v HN nemá zájem o VPP z obavy ze ztráty nároku na dávky v HN a následného poklesu příjmů.

Celkem bylo v rámci VPP vytvořeno **2 159 pracovních míst**, nejvíce v okresech Brno-město (547 míst), Hodonín (410 míst) a Znojmo (378 míst), na které bylo umístěno celkem **2 264 uchazečů**. Ve srovnání s rokem 2015 klesl počet vytvořených míst o 1 430, tj. téměř o 40 %, počet umístěných uchazečů pak klesl o 36 %.

V rámci projektu NIP Nové pracovní příležitosti bylo vytvořeno 1 947 pracovních míst, výše nákladů činila **245 373 080 Kč**. **Z národních zdrojů** bylo podpořeno 212 míst, výše nákladů činila **11 826 624 Kč**.

Realizace v jednotlivých okresech:

Blansko:

V roce 2016 bylo vytvořeno **153 pracovních míst**, na která bylo umístěno 154 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst i umístěných uchazečů zhruba na polovinu.**

Vytváření VPP bylo ovlivněno zejména objemem vyčleněných finančních prostředků na tuto aktivitu. Obecně mají být na VPP zařazováni UoZ, kteří jsou dlouhodobě evidovaní za účelem obnovení pracovníků návyků. Nicméně i přes osobní kontakty se starosty se nedaří ve větší míře zabránit fenoménu opakovaného umístění stejných UoZ u stejných zaměstnavatelů. Bude-li podíl nezaměstnaných osob nadále klesat, což lze v průběhu roku 2017 předpokládat, bude se tento problém dále prohlubovat. Již dnes si někteří starostové stěžují, že umístění UoZ nejsou spolehliví, nemohou pracovat bez dozoru atd. Tento problém se dá řešit u větších obcí vytvořením míst pro koordinátory, ale u malých obcí je to problém prakticky neřešitelný. Objem „vhodných“ uchazečů je prakticky vyčerpán a starostové požadují pracovníky, kteří se jednak již osvědčili a jednak zvládají práci s příslušnou technikou (např. křovinořezy).

Brno-město:

V roce 2016 bylo vytvořeno **547 pracovních míst**, na která bylo umístěno 574 uchazečů o zaměstnání. Jedná se o **jediný okres kraje, ve kterém v roce 2016 došlo k navýšení počtu vytvořených pracovních míst na VPP i počtu umístěných uchazečů**, a to relativně významným způsobem. Počet vytvořených míst vzrostl o 243, tj. o 80 %, počet umístěných uchazečů se zvýšil o 230 osob, tj. o 67 %.

Zájem ze strany městských částí a příspěvkových organizací se postupně zvyšuje. Nejvíce míst je vytvářeno v největší městské části Brno - střed. Vedle městských částí je významným zaměstnavatelem také zoologická zahrada. VPP jsou využívány především na úklid a údržbu veřejných prostranství a údržbu zeleně. Nedaří se však plně obsazovat všechna vytvořená místa, protože řada klientů v HN nemá zájem o VPP z obavy ze ztráty nároku na dávky v HN a následného poklesu příjmů.

Brno-venkov:

V roce 2016 bylo vytvořeno **211 pracovních míst**, na která bylo umístěno 217 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst i umístěných uchazečů zhruba o 60 %.**

Realizace VPP probíhala plynule bez výrazných problémů. S poklesem nezaměstnanosti se oproti roku 2015 výrazně snížil i počet uchazečů o zaměstnání umístěných na veřejně prospěšné práce. Příspěvek v rámci tohoto nástroje byl poskytován převážně obcím na úklid a údržbu veřejných prostranství a budov. V menší míře nástroje VPP potom využívaly příspěvkové organizace, spolky či charita.

Břeclav:

V roce 2016 bylo vytvořeno **310 pracovních míst**, na která bylo umístěno 334 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 48 % a počet umístěných uchazečů o 44 %.**

Realizace VPP byla obdobná jako v roce 2015, avšak v roce 2016 byl objem finančních prostředků na tento dotační titul nižší, proto nebylo možné vyhovět zaměstnavatelům v počtu pracovních míst, který požadovali. Příspěvky byly poskytovány ve většině případů obcím a městům, zbývající část tvořily příspěvkové organizace, zájmové spolky atd.

Přednostně byli doporučováni uchazeči s dlouhodobou evidencí a v hmotné nouzi. Spolupráce se zaměstnavateli byla velmi dobrá, snažili se požadavkům ÚP vyhovět a současně hledat kompromisní řešení. Většina obsazených, problémových uchazečů se osvědčila a setrvali u zaměstnavatele po celou dobu trvání dohody. Část z nich ukončila pracovní poměr (ve zkušební době, dohodou, porušením pracovní kázně), někteří byli v pracovní neschopnosti po celou dobu platnosti dohody.

Hodonín:

V roce 2016 bylo vytvořeno **410 pracovních míst**, na která bylo umístěno 423 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 40 % a počet umístěných uchazečů o 36 %.**

Pokles byl způsobem zejména zpřísněním podmínek na vytvoření pracovního místa. Zpřísněním opakovaného umístění uchazečů v rámci VPP i u malých obcí došlo k výraznému nárůstu umístění UoZ dlouhodobě vedených v evidenci ÚP (nad 12 měsíců) a současně k vyššímu počtu zkrácených úvazků v rámci VPP.

Došlo také k navýšení počtu podpořených míst na asistenta prevence kriminality – v roce 2015 to byli na Hodonínsku 2 UoZ, v roce 2016 8 UoZ.

Zájem o vytváření těchto pracovních míst přetrvává. Všechna pracovní místa byla vytvořena v rámci NIP.

Vyškov:

V roce 2016 bylo vytvořeno **150 pracovních míst**, na která bylo umístěno 163 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst i počet umístěných uchazečů zhruba na polovinu.**

Realizátorem většiny VPP byly tradičně obce, v menším měřítku vytvářely VPP technické služby měst, či jiné subjekty.

Okruh zaměstnavatelských subjektů umožňující VPP je na okrese Vyškov dlouhodobě stabilní a i proto nebyl v minulém roce nezaznamenán zájem o tento nástroj ze strany nových subjektů, byť je okruh možných činností, které lze formou VPP vykonávat, již několik let rozšířený. V důsledku zvýšené nabídky volných pracovních míst a neustálému poklesu počtu uchazečů o zaměstnání v evidenci ÚP, nedošlo u některých obcí k realizaci zamýšleného počtu míst na VPP, respektive k redukci požadovaného počtu míst na VPP ze strany obcí. Uvedená redukce souvisí se skutečností, že se podařilo UoZ, kteří dříve pro obec VPP vykonávali, umístit na trhu práce bez příspěvku. Ve sledovaném období byl také

zaznamenán vyšší počet žádostí starostek a starostů obcí o udělení výjimky z délky evidence u vybraných osob (opět důsledek nízkého počtu vhodných UoZ v daných obcích).

Znojmo:

V roce 2016 bylo vytvořeno **378 pracovních míst**, na která bylo umístěno 399 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst i počet umístěných uchazečů zhruba na polovinu.**

Zájem o vytváření míst na veřejně prospěšné práce v okrese Znojmo je trvale vysoký. Část požadavků v roce 2016 však nebylo možno uspokojit, jak z důvodu stanoveného objemu finančních prostředků vyčleněných na tuto aktivitu, tak v důsledku nedostatku uchazečů splňujících požadovaná kritéria. V některých obcích bylo nelehké obsadit vytvořená místa vhodnými uchazeči, a proto některá místa zůstala neobsazená. Spolupráce s obecními úřady a komunikace se starosty je však na velmi dobré úrovni.

- **Společensky účelná pracovní místa vyhrazená**

Nástroj společensky účelné pracovní místo (SÚPM) je využíván pro umístění uchazečů, jejichž uplatnění nelze zajistit jiným způsobem. Preferována jsou místa umožňující získání nových odborných kompetencí pro další uplatnění na trhu práce. Prioritně byli zařazováni uchazeči o zaměstnání s kumulovanými handicap. Zájem o využívání tohoto nástroje je především ze strany menších a středních firem, žádosti podávají více firmy podnikající v oblasti služeb a obchodu, méně výrobní podniky. Povědomí a zájem zaměstnavatelů o využití příspěvku na vyhrazené pracovní místo se výrazně zvýšily v průběhu roku 2015 a zájem stále trvá.

V roce 2016 bylo vytvořeno **celkem 2 302 SÚPM** u zaměstnavatelů. Na tato místa bylo umístěno celkem **2 313 uchazečů**. Ve srovnání s rokem 2015 klesl počet vytvořených míst o 2 187, tj. téměř o 49 %, počet umístěných uchazečů pak klesl o 2 138, tj. o 48 %. Nejvíce míst bylo vytvořeno v okresech Brno – město (744 míst) a Hodonín (529 míst).

V rámci projektu NIP Nové pracovní příležitosti bylo vytvořeno 2 146 pracovních míst, výše nákladů činila **274 714 095 Kč**. **Z národních zdrojů** bylo podpořeno 156 míst, výše nákladů činila **21 341 508 Kč**.

Realizace v jednotlivých okresech:

Blansko:

V roce 2016 bylo vytvořeno **136 pracovních míst**, na která bylo umístěno 137 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 285, tj. o 68 %.**

S ohledem na pokračující ekonomický růst, pokles podílu nezaměstnaných a rostoucí počet volných pracovních míst v mnoha profesích, došlo ke změně v přístupu k vytváření a finanční podpoře těchto míst. K podstatnému snížení počtu vyhrazených míst oproti předcházejícímu roku došlo i s ohledem na menší množství vyčleněných finančních prostředků.

Stále přetrvává ze strany zaměstnavatelů neznalost v oblasti odměňování – minimální mzda x minimální mzdové tarify. Mnohdy jsou schopni se dlouhodobě přit, že mohou kvalifikovanému zaměstnanci s dlouholetou praxí vykonávajícím samostatnou práci platit pouze minimální mzdu. Stává se, že raději mají snahu změnit název profese i své požadavky na znalosti a dovednosti budoucího zaměstnance, jen aby mohli vyplácet pouze minimální mzdu.

Brno-město:

V roce 2016 bylo vytvořeno **744 pracovních míst**, na která bylo umístěno 736 uchazečů o zaměstnání. Oproti roku 2015 **klesl počet vytvořených míst** o 356, tj. **o 32 %**, což je ve srovnání s ostatními okresy kraje pokles relativně malý (v ostatních okresech kraje byl pokles výrazně vyšší – v průměru přes 50 %).

V okrese Brno-město je počet vytvářených SÚPM vyhrazených dlouhodobě nejvyšší ze všech okresů kraje, což je dáno zejména specifickými podmínkami velkoměsta, ve kterých se tento nástroj osvědčuje jako nejučinnější forma aktivizace uchazečů. V roce 2016 bylo velmi dbáno na prioritní zařazování uchazečů dlouhodobě nezaměstnaných či s kumulovanými handicapy.

Brno-venkov:

V roce 2016 bylo vytvořeno **295 pracovních míst**, na která bylo umístěno 294 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst** o 367, tj. **o 55 %**.

Stejně jako u VPP ovlivnila nízká nezaměstnanost i umístování uchazečů o zaměstnání prostřednictvím nástroje SÚPM – vyhrazená. Dalším faktorem, který ovlivnil počet umístěných uchazečů, bylo zpřísnění kritérií pro umístování nezaměstnaných na místa podpořená příspěvky APZ. Nástroje SÚPM – vyhrazená čerpali především zaměstnavatelé z oblasti služeb a obchodu a průmyslu.

Břeclav:

V roce 2016 bylo vytvořeno **209 pracovních míst**, na která bylo umístěno 206 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst** o 215, tj. **o 51 %**

Nižší počet vytvořených míst byl ovlivněn zejména zpřísněním kritérií ve srovnání s rokem 2015 a rovněž snižujícím se podílem nezaměstnaných během celého roku. Upřednostňování byli uchazeči s kumulací handicapů. Snahou bylo umístit zejména uchazeče s dlouhodobou evidencí. V roce 2016 byli podpořeni na SÚPM rovněž dva UoZ po výkonu trestu odnětí svobody. Při hodnocení žádostí komise zohledňovala také délku nekolidujícího zaměstnání UoZ u žadatelů – doba poskytování příspěvku byla u dlouhodobých NZ krácena pouze na 3 měsíce. Nejvíce zastoupené profese podpořené v rámci SÚPM byly administrativní práce, pomocné práce ve výrobě, pracovníci v obchodě, prodavači.

Hodonín:

V roce 2016 bylo vytvořeno **529 pracovních míst**, na která bylo umístěno 533 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 432, tj. o 45 %.**

V roce 2016 bylo podáno 701 žádostí na společensky účelné pracovní místo vyhrazené, tj. o 435 žádostí méně ve srovnání s rokem 2015. Upřednostňováni byli zaměstnavatelé, kteří sjednávali pracovní poměr na dobu neurčitou a s předpokladem, že uchazeč nalezne dlouhodobější uplatnění. Ve velké většině žádostí měli zaměstnavatelé uchazeče již vybraného, u těch zbývajících probíhal výběr vhodných uchazečů ve spolupráci s Úřadem práce – tj. vydávání doporučenek, výběrová řízení v prostorách Úřadu práce, aj.

Nejčastěji byly žádosti podávány na profese – administrativní pracovník, řidič, číšník/servírka, prodavač/prodavačka, kuchař/kuchařka, dělník/dělnice

Vyškov:

V roce 2016 bylo vytvořeno **223 pracovních míst**, na která bylo umístěno 227 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 249, tj. o 53 %.**

I u tohoto nástroje byl zaznamenán nižší zájem ze strany žadatelů. Uzavřených dohod bylo výrazně méně i vzhledem k tomu, že při posuzování dané žádosti o příspěvek byl kladen důraz na řádné prokázání možnosti umístit na trh práce vybraného uchazeče bez příspěvku APZ. Podpoření tak byli pouze uchazeči, u kterých byla kumulace handicapů znemožňující jim uplatnit se dlouhodobě na trhu práce standardním způsobem.

Znojmo:

V roce 2016 bylo vytvořeno **166 pracovních míst**, na která bylo umístěno 180 uchazečů o zaměstnání. **Ve srovnání s předchozím rokem klesl počet vytvořených míst o 283, tj. o 63 %.**

V roce 2016 došlo ke snížení objemu vyřizovaných žádostí z důvodu odstartování projektů ESF Záruky pro mladé v Jihomoravském kraji a 50 PLUS v Jihomoravském kraji od 1. 3. 2016. Byli do nich zařazováni klienti ve věkových hranicích do 25 a nad 50 let. Finanční nabídka z těchto projektů byla pro zaměstnavatele zajímavější, a ti ji tudíž v plné míře využívali. Na druhé straně ale byli určitým způsobem omezováni stanovením mírně odlišných podmínek - kritérií (např. nekolidující zaměstnání, profese odpovídající vzdělání).

- **Společensky účelná pracovní místa zřízená zaměstnavatelem**

Zřízená společensky účelná pracovní místa jsou nástrojem, kterého zaměstnavatelé příliš často nevyužívají. Zaměstnavatelé raději volí bezpečnější formu příspěvku, a to příspěvku do mzdy (SÚPM vyhrazená). Vzhledem k tomu, že výše příspěvku na mzdové náklady je srovnatelná s výší příspěvku na zřízení, mnohdy i vyšší, není tento nástroj příliš využíván a zaměstnavatelé nová místa nezřizují, pouze navyšují počty stávajících profesí.

V roce 2016 byl tento nástroj **využit pouze jednou, a to v okrese Vyškov**. Poskytnutá částka byla 60 tis. Kč na pracovní místo cukrářky. Po třech měsících však žadatel raději dohodu zrušil a poskytnutou dotaci vrátil.

- **Společensky účelná pracovní místa zřízená za účelem zahájení samostatné výdělečné činnosti**

Příspěvky z APZ na zahájení samostatné výdělečné činnosti (SÚPM – SVČ) slouží uchazečům k částečnému krytí nákladů potřebných k zahájení podnikání. Těchto míst bylo v kraji **nově zřízeno v roce 2016 celkem 319**. Jedná se o významnou pomoc v případech, kdy pro uchazeče není na trhu práce vhodné volné místo, ale jeho kvalifikace umožňuje, aby si své budoucí pracovní místo vytvořil sám. Z hlediska oblastí činností se zájem o zahájení SVČ s pomocí příspěvku od Úřadu práce se ve srovnání s rokem 2015 nezměnil. Nejčastěji uchazeči směřují svoji činnost do oblasti obchodu a služeb (zejména osobní služby, např. kosmetika, manikúra, pedikúra, modeláž nehtů), o něco méně do oblasti řemesel. I přes pečlivé posuzování podnikatelských záměrů je často při průběžných kontrolách zjišťováno porušení dohod, zejména nenahlášení změny provozovny, nenahlášené předčasné ukončení činnosti, čerpání příspěvku v rozporu se schválenými nákladovými položkami.

Ve srovnání s rokem 2015 klesl počet vytvořených míst o 84, tj. o 21 %.

Náklady na SÚPM-SVČ byly hrazeny **pouze z národních prostředků** a činily za rok 2016 celkem **16 428 043 Kč**.

Realizace v jednotlivých okresech:

Blansko:

V roce 2016 bylo vytvořeno **25 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst o 32, tj. o 56 %.

V uplynulém roce došlo k propadu v počtu podaných žádostí. Zajímavé je, že stále množství podaných žádostí je z oblasti „pohostinství“, převážně se jedná o provozovny v malých obcích, kde je problematická životaschopnost podnikatelského záměru. Obtížně se daří žadatelům vysvětlovat, že ke zdárnému rozvoji podnikatelských aktivit nestačí jako zákazníci rodina nebo přátelé – to platí i obecně u služeb.

Brno-město:

V roce 2016 bylo vytvořeno **58 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **vzrostl počet** vytvořených míst o 4, tj. o 7 %.

Zájem o zahájení SVČ s pomocí příspěvku od Úřadu práce se ve srovnání s rokem 2015 nezměnil. Stále směřuje nejčastěji do oblasti osobních služeb (kosmetika, manikúra, pedikúra, modeláž nehtů) a obchodu.

Brno-venkov:

V roce 2016 bylo vytvořeno **38 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst o 25, tj. o 40 %.

V roce 2016 bylo podpořeno menší množství uchazečů o zaměstnání než v roce 2015 z obdobných důvodů u jako předchozích nástrojů APZ (klesající nezaměstnanost, zpřísnění kritérií). Příspěvek v rámci SÚPM – SVČ byl poskytován na zahájení činnosti v různých oblastech. Uchazeči o zaměstnání například začali podnikat jako truhláři, automechanici, pedikérky či kadeřnice.

Břeclav:

V roce 2016 bylo vytvořeno **53 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst o 7, tj. o 12 %.

Z hlediska regionální struktury nových OSVČ bylo zastoupení v roce 2016 v jednotlivých regionech: Břeclavsko (26 uchazečů), Hustopečsko (19) a Mikulovsko (9). Zatímco v případě prvních dvou regionů byla situace ve srovnání s předchozím obdobím téměř stejná, k relativně největšímu poklesu došlo v regionu města Mikulov (na 75% stavu podpořených uchazečů oproti roku 2015).

Z pohledu zaměření vybraných činností podnikatelských záměrů nedošlo oproti roku 2015 k podstatným změnám. Největší zastoupení měly služby (29 uchazečů) a řemeslné činnosti (16 uchazečů). V menším zastoupení se jednalo o obchodní činnosti, zemědělství a vinohradnictví a ostatní činnosti (9 uchazečů).

Pouze ve 2 případech ukončili žadatelé o příspěvek své podnikání v průběhu roku 2016, v jednom případě uchazečka odstoupila od již schválené dohody.

Hodonín:

V roce 2016 bylo vytvořeno **89 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **vzrostl počet** vytvořených míst o 10, tj. o 13 %.

Počet nezaměstnaných, kteří se rozhodli zahájit samostatně výdělečnou činnost s příspěvkem úřadu práce, bylo oproti roku 2015 více. Situace na trhu práce se stabilizovala, jsou dobré hospodářské podmínky a nastal ekonomický rozvoj, což má rozhodující vliv na zahájení podnikatelské činnosti. V roce 2016 bylo celkem podáno 93 žádostí o příspěvek na zřízení společensky účelného pracovního místa uchazečem o zaměstnání za účelem výkonu samostatné výdělečné činnosti. 4 žádostí byly zamítnuty z důvodu nesplnění požadovaných podmínek pro poskytnutí příspěvku (délka evidence, opakované podnikání ve stejné činnosti). Nejčastěji jsou podporované řemeslné činnosti, dále služby a obchodní činnost.

Vyškov:

V roce 2016 bylo vytvořeno **19 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst o 26, tj. o 58 %.

V roce 2016 bylo podpořeno tímto nástrojem výrazně méně osob, než v letech minulých. Důvodem je zejména zvýšený počet klasických pracovních míst u zaměstnavatelů, na která

se umístila většina uchazečů. Část z podaných žádostí o příspěvek na zahájení SVČ byla zamítnuta, zejména pro nesplnění kritérií nebo rizikovost podnikatelského záměru. Podpořeno prostředky APZ bylo v minulém roce pouze 19 osob, kteří podnikatelskou činnost vykonávají nejčastěji v segmentu osobních služeb (pedikúra, manikúra, kosmetické služby), případně ve stavebnictví.

Znojmo:

V roce 2016 bylo vytvořeno **37 pracovních míst**. Ve srovnání s předchozím rokem **klesl počet** vytvořených míst o 8, tj. o 18 %.

Situace byla pro oba roky 2015 a 2016 velmi podobná. V roce 2016 bylo více neúspěšných žádostí, ale rozdíl není velký. V roce 2015 bylo podáno 56 žádostí, zamítnuto 11, v roce 2016 bylo podáno 51 žádostí, zamítnuto 14. V obou letech jeden příjemce příspěvku nedodržel roční dobu podnikání. V roce 2015 žádali uchazeči ve větším počtu o příspěvek na zřízení internetových obchodů, což již v následujícím roce nebylo. Zřejmě tedy není tak jednoduché v tomto oboru začít podnikat. Stejně jako v roce 2015 i v roce 2016 bylo nejvíce žádosti o podporu podnikání ve službách (kadeřnictví, kosmetika...) a ve stavebních oborech.

- **Chráněná pracovní místa**

Celkové prostředky vynaložené **z rozpočtu APZ** na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením **na chráněných pracovních místech (CHPM)** činily v roce 2016 **7 171 223 Kč**. Náklady na zřizování a podporu CHPM jsou hrazeny **výhradně z národních zdrojů**. Ve srovnání s rokem 2015 poklesly a byla tak naplněna priorita strategie APZ umísťovat OZP především na volném trhu práce. (Na SÚPM vyhrazených bylo v roce 2016 umístěno celkem 193 OZP, dalších 54 OZP pak bylo podpořeno na SÚPM v rámci projektů RIP).

Příspěvek na zřízení chráněných pracovních míst byl poskytnut v celkové částce 6 989 715 Kč, z toho 90 000 Kč na jedno pracovní místo SVČ. Celkem bylo **nově zřízeno 179 chráněných pracovních míst** (z toho 178 u zaměstnavatelů a 1 místo SVČ). Na tato místa bylo v průběhu roku 2016 umístěno celkem 74 uchazečů. Nejvíce míst vzniklo opět v okrese Brno - město (92 míst). Vedle okresu Brno-město vznikají tato místa častěji ještě v okresech Hodonín, Břeclav a Brno-venkov, naopak v okresech Znojmo, Vyškov a Blansko je jejich tvorba dlouhodobě minimální.

Příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů CHPM byl vyplacen celkem v částce 181 508 Kč, podporováno bylo celkem 7 míst.

Zaměstnavatelé však při zaměstnávání OZP upřednostňují využití příspěvku dle §78 zákona č. 435/2004 Sb. Zde se nejedná o příspěvek aktivní politiky zaměstnanosti, avšak na uzavření dohod s Úřadem práce o vymezení či zřízení chráněných pracovních míst je vázáno čerpání příspěvku.

Zaměstnavatelé mohou žádat o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením dle § 78 ZoZ, pokud na chráněných pracovních místech zaměstnávají více než 50% OZP z celkového počtu svých zaměstnanců. Příspěvek náleží zaměstnavateli měsíčně ve výši 75 % skutečně vynaložených mzdových nákladů na zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, nejvýše však 8 800 Kč pro OZP a 5 000 Kč pro OZZ.

V Jihomoravském kraji bylo ke 31.12. 2016 **vymezeno 6 660 chráněných pracovních míst**, z toho v roce 2016 nově 930 míst. Více než polovina vymezených míst je v okrese Brno-město (3 715 míst). **V rámci § 78 bylo v roce 2016 vyplaceno 545,1 mil Kč.**

Počet nově vymezených CHPM oproti minulému roku znatelně poklesl (v roce 2015 bylo nově vymezeno 2 031 míst), což je způsobeno především tříletou platností dohod o vymezení CHPM, která u řady zaměstnavatelů končila právě v roce 2015 a v tomto roce si dotčené firmy opětovně vymezovaly CHPM.

- **Regionální mobilita**

Příspěvek na dojíždění:

V roce 2016 bylo **přijato** celkem **171** žádostí o **příspěvek na dojíždění**. Schváleno bylo 97 žádostí a nakonec **podpořeno 91 klientů**. Výše vynaložených prostředků v roce 2016 činila **187 013 Kč** (národní APZ).

Příspěvek se začal realizovat od dubna 2016. V prvních měsících pilotního ověřování nového nástroje APZ byl zájem ze strany UoZ minimální, mj. i proto, že byly nastaveny relativně přísné podmínky pro získání příspěvku. Během dubna až června se klienti spíše informovali na požadavky, během tohoto období bylo přijato jen 14 žádostí, z toho tři byly schváleny. Po zmírnění podmínek v červenci 2016 se příspěvek dostal do širšího obecného povědomí. Zvýšil se zájem o informace a s tím se začal zvyšovat i počet podaných žádostí. Z praxe je zřejmé, že klienti jsou ochotni dojíždět za prací do vzdálenějších regionů, pokud mohou tento příspěvek využít.

Nejvíce klientů využilo příspěvek v okrese Hodonín (32 osob) a v okrese Blansko (17 osob). Nejčastější byla dojíždka ve vzdálenostech 10-25 km, následně pak 25-50 km, vzdálenost nad 50 km se vyskytovala spíše výjimečně. Spektrum profesí uchazečů využívajících příspěvek na dojíždku je velmi široké, nelze jednoznačně říci, že by se některé profese vyskytovaly častěji.

Nejčastějšími důvody pro zamítnutí žádosti bylo nesplnění podmínky evidence v době podání žádosti, neuvedení konkrétního místa výkonu práce a výkon nekolidujícího zaměstnání v době podání žádosti.

Příspěvek na přestěhování:

Příspěvek byl nově zaveden od listopadu 2016, a tudíž byl pro uchazeče v tomto roce poměrně neznámý.

Za celý kraj byly v roce 2016 podány pouze 3 žádosti, a to jedna v okrese Brno-město, jedna v okrese Hodonín (zde 27. 12. 2016) a jedna v okrese Vyškov. Vzhledem k termínu podání došlo k projednávání žádostí až v roce 2017.

- **Pracovní rehabilitace**

Pracovní rehabilitace je souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením. Uskutečňuje se na základě individuálního plánu pracovní rehabilitace.

Za loňský rok bylo v kraji podáno 8 žádostí o pracovní rehabilitaci a v jejím rámci tedy **podpořeno celkem 8 osob** se zdravotním postižením, kdy **celková výše** vynaložených prostředků činila **121 377 Kč**. **Z toho 2 110 Kč** činily **náklady hrazené z APZ** (cestovné) a 119 267 Kč náklady na ergodiagnostická vyšetření (hrazeno z prostředků na pasivní politiku zaměstnanosti).

Uzavřeno bylo celkem 6 individuálních plánů pracovní rehabilitace (tj. o 5 více než v roce 2015), které obsahovaly zejména poradenství v oblasti hledání zaměstnání, realizaci poradenských činností a realizaci ergodiagnostických vyšetření. V roce 2016 se podařilo významně prohloubit spolupráci s poskytovateli sociálních služeb v rámci realizace dostupného systému sociální a pracovní rehabilitace. Tento faktor výrazně ovlivnil nárůst žadatelů o pracovní rehabilitaci v loňském roce.

6.2 Rekvalifikace a poradenství

Do rekvalifikačních a poradenských programů v Jihomoravském kraji bylo v roce 2016 **nově zařazeno celkem 2 247 uchazečů** a zájemců o zaměstnání, z toho 1 481 klientů bylo podpořeno v rámci národního individuálního projektu Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II., kde byly aktivity hrazeny z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu ČR prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost. Z prostředků národní APZ pak bylo podpořeno 687 klientů, 75 klientů prošlo rekvalifikacemi v projektech RIP (Regionální individuální projekty) hrazených převážně z ESF a 4 klienti v grantových projektech realizovaných jinými subjekty.

Přehled o počtech uchazečů a zájemců o zaměstnání zařazených do rekvalifikací dle jednotlivých způsobů financování a typu rekvalifikací podávají následující tabulky.

Tab. 22: Struktura účastníků všech rekvalifikací (tj. zabezpečených i zvolených)

RK kompletní (zabezpečené + zvolené) - účastníci RK	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2016	Ukončené		Pokračují do dalšího roku	Zaměření RK	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
Celkem	2 307	2 247	2 252	2 138	37	464	1 783
z toho ženy	1 129	1 105	1 101	1 051	21	213	892
NIP	1 481	1 481	1 432	1 361	31	316	1 165
RIP	75	75	74	64	1	33	42
Grantové projekty	4	4	4	4	0	4	0
Uchazeči o zam.	2 250	2 193	2 199	2 087	34	458	1 735
Zájemci o zam.	57	54	53	51	3	5	49
Osoby se ZP	223	219	218	207	1	107	112

Pramen: Statistiky OKpráce, 2016

Tab. 23: Struktura účastníků zabezpečených rekvalifikací

Účastníci rekvalifikací zabezpečených	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2016	Ukončené		Pokračují do dalšího roku	Zaměření RK	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
Celkem	1 455	1 455	1 444	1 352	4	356	1 099
z toho ženy	783	783	776	730	4	127	656
NIP	1 013	1 013	1 007	944	0	236	777
RIP	67	67	67	57	0	29	38
Grantové projekty	4	4	4	4	0	4	0
Uchazeči o zam.	1 441	1 441	1 430	1 339	4	354	1 087
Zájemci o zam.	14	14	14	13	0	1	13
Osoby se ZP	187	187	184	174	0	104	83

Pramen: Statistiky OKpráce, 2016

Tab. 24: Struktura účastníků zvolených rekvalifikací

Účastníci RK zvolených	Celkem v rekvalifikaci	Zahájené v roce 2016	Ukončené		Pokračují do dalšího roku	Zaměření RK	
			celkem	z toho úspěšně		profesní	ostatní
Celkem	852	792	808	786	33	108	684
z toho ženy	346	322	325	321	17	86	236
NIP	468	468	425	417	31	80	388
RIP	8	8	7	7	1	4	4
Grantové projekty	0	0	0	0	0	0	0
Uchazeči o zam.	809	752	769	748	30	104	648
Zájemci o zam.	43	40	39	38	3	4	36
Osoby se ZP	36	32	34	33	1	3	29

Pramen: Statistiky OKpráce, 2016

Tab. 25: Zaměstnanecké rekvalifikace

	Počet dohod	Počet zaměstnanců v rekvalifikaci
Celkem	0	0

Pramen: Statistiky OKpráce, 2016

Do rekvalifikací byli klienti zařazováni na základě profesně poradenského pohovoru. Doporučování k rekvalifikaci byli zejména klienti, jimž je při zprostředkování zaměstnání věnována zvýšená péče dle § 33 odst. 1 zákona o zaměstnanosti, osoby sociálně vyloučené, osoby s nízkou kvalifikací či osoby s kvalifikací, která neodpovídá aktuálním požadavkům na trhu práce.

Rekvalifikační kurzy zabezpečované byly nabízeny klientům s ohledem na dosažené vzdělání, dosavadní praxi, zdravotní stav a pracovní perspektivu.

Žádosti o zvolenou rekvalifikaci Úřad práce pečlivě posuzuje s ohledem na reálnou možnost následného pracovního uplatnění klienta a s ohledem na efektivní a hospodárné vynaložení finančních prostředků. O tento typ rekvalifikací, kdy si klienti sami mohou vybrat druh rekvalifikace i rekvalifikační zařízení je velký zájem. Z uchazečů, zařazených do rekvalifikací v roce 2016, jich možnost zvolené rekvalifikace využila více než třetina (35 %).

O rekvalifikace mají největší zájem uchazeči se středoškolským vzděláním (ať už vyučení či s maturitou), kteří dohromady představují téměř tři čtvrtiny rekvalifikovaných. Z hlediska věku velmi záleží na zaměření konkrétních kurzů. Např. u kurzů pro strážné převažuje zájem v kategorii nad 45 let věku, uchazeči do 30 let věku (muži) mají výraznější zájem o přípravu pro profesi řidiče z povolání – konkrétně o získání řidičských oprávnění sk. C., C+E a Vstupní školení odborné způsobilosti řidičů. U ostatních rekvalifikačních kurzů jsou zastoupeny všechny věkové kategorie uchazečů bez výraznější převahy některé z nich.

Z hlediska cílů APZ stanovených na rok 2016 představovali 15,5 % klientů rekvalifikační uchazeči ve věku do 25 let, 20,7 % uchazeči ve věku nad 50 let a 25,5 % uchazeči s délkou evidence nad 12 měsíců.

Zaměření rekvalifikačních kurzů se v jednotlivých okresech Jihomoravského kraje liší jen nepatrně. Ve většině okresů převládá zájem o kurzy z oblasti účetnictví, svářečské kurzy a kurzy z oblasti obchodu, skladování a logistiky.

V rámci zvolených rekvalifikačních pak jednotně vedou kurzy k získání řidičských oprávnění vč. profesní způsobilosti řidičů, následují kurzy z oblasti osobních služeb a počítačové kurzy se specializovaným zaměřením.

Zabezpečované rekvalifikace

Účetnictví

V rámci Jihomoravského kraje byly v roce 2016 nejčastěji realizovány kurzy z oblasti účetnictví. Krajská pobočka zabezpečuje rekvalifikace: Účetnictví a daňová evidence (s využitím VT) a Mzdové účetnictví (s využitím VT). Nejvíce využívají těchto kurzů ženy s následným uplatněním u zaměstnavatelů na pozici účetní, případně zahajují SVČ.

Kurzy svařování

Základní kurzy svařování jsou kombinovány s jednotlivými metodami – svařování obalenou elektrodou, tavící se elektrodou, kyslíko-acetylenovým plamenem, nerez ocelí a svařování hliníku. Zájem o tyto rekvalifikace je ze strany mužů, z řad žen byla v roce 2016 zařazena pouze 1 klientka. Z hlediska následného uplatnění patří tyto kurzy mezi nejefektivnější.

Obchod, skladování, logistika

Nejčastěji realizovanou rekvalifikační z této oblasti je kurz Obsluha elektrovozu a motovozu, přičemž zájem o zařazení do kurzu jeví muži i ženy. Absolventi se uplatňují především na pozici skladníka.

Bezpečnost práce a ochrana majetku a osob

V rámci této oblasti zabezpečuje KrP v Brně rekvalifikační kurz dle Národní soustavy kvalifikací Strážný 68-008-E. Zájem o tuto profesní kvalifikaci projevují ženy i muži, často zastoupená je také skupina OZP. Následně se tyto klienti uplatňují na pozici ostražky nebo vrátných.

Strojírenství

Z této oblasti se realizují kurzy Obsluha CNC obráběcích strojů 23-026-H a Programátor CNC strojů. Do těchto kurzů jsou zařazováni muži, jejichž následná uplatnitelnost je vysoká a nastupují do zaměstnání ve velice krátkém čase po ukončení kurzu, což je způsobeno dlouhodobě vysokou poptávkou na trhu práce po kvalifikované síle do strojírenské výroby.

Počítačové rekvalifikace – základní dovednosti

Kurz Obsluha osobního počítače umožní klientům ÚP zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce napříč obory, jelikož znalost práce na PC je jedním ze základních požadavků zaměstnavatelů.

Příprava k podnikání

KrP v Brně také zabezpečuje rekvalifikační kurz Základy podnikání určený klientům, kteří chtějí zahájit samostatně výdělečnou činnost.

Zvolené rekvalifikace

V rámci nástroje zvolené rekvalifikace jsou nejžádanější rekvalifikace vedoucí k získání **řidičských oprávnění a profesní způsobilosti řidičů**. Nejčastěji realizovaným kurzem je Řidičské oprávnění sk. C, sk. CE a Vstupní školení řidičů v rozsahu 140 hod vedoucí k získání profesního průkazu řidiče. V návaznosti na nabídku volných pracovních míst pak klienti po získání těchto oprávnění nastupují do zaměstnání, které mají ve většině případů předem zajištěné.

V řadách zájemců o rekvalifikaci z této oblasti jsou většinově zastoupeni muži.

Naopak ženy spíše žádají o kurzy z oblasti **osobních služeb – kosmetika, vizážistika, pedikúra, manikúra**. Po absolvování těchto typů rekvalifikací pak klientky spíše zahajují samostatně výdělečnou činnost.

Třetím nejčastěji žádaným typem rekvalifikací jsou **počítačové kurzy se specializovaným zaměřením – Čtení a kreslení technické dokumentace, Tvorba www stránek, Pracovník grafického studia**.

Poradenské činnosti

Poradenské aktivity jsou na KrP v Brně zajišťovány jak interně - odbornými pracovníky, tak externím dodavatelem.

Interní poradenství

V rámci činnosti Informačních a poradenských středisek pro volbu povolání bylo v roce 2016 uskutečněno **531 skupinových besed**, kterých se zúčastnilo 11 571 **studentů základních (63 %) a středních škol (37 %)**. Obsahovou náplní těchto schůzek je informovanost o uplatnitelnosti vzdělání, konkurenceschopnosti na trhu práce a o volbě povolání. Poradci IPS taktéž prezentují svoji činnost na veletrzích, burzách práce či veřejných seminářích, při setkání s výchovnými poradci nebo zástupci škol.

Skupinové informační schůzky slouží k informovanosti klientů ÚP o jejich právech a povinnostech, o nabídce služeb ÚP. V roce 2016 bylo uskutečněno **617** těchto akcí, kterých se zúčastnilo **14 872 klientů**. Cílovými skupinami těchto schůzek jsou klienti nově

vidovaní, klienti dlouhodobě evidovaní (individuální akční plán), mladiství nebo klienti vracející se po rodičovské dovolené.

Individuální interní poradenství je využíváno k posouzení osobnostních předpokladů klientů k výkonu dané profese, na rozvoj sociálních dovedností a sebepoznání a na doplnění dalšího zaměření. V rámci ÚP tuto službu zajišťují odborní poradci a psychologové. V roce 2016 tímto typem poradenské aktivity prošlo **18 501 klientů** (uchazečů nebo zájemců o zaměstnání).

Součástí individuálního poradenství je i tzv. **distanční forma**, kdy je klientům věnována péče prostřednictvím telefonu nebo emailu. Tímto způsobem bylo podpořeno **7 726 osob**.

Externí poradenství

Poradenské aktivity KrP v Brně jsou také zajišťovány externím dodavatelem na základě veřejné zakázky.

V roce 2016 bylo do externích poradenských aktivit **zařazeno 760 klientů**. Externí poradenské služby jsou financovány z rozpočtu projektu NIP - Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II. a z prostředků národní APZ. **V rámci NIP** bylo podpořeno 561 osob, náklady činily **1 545 735 Kč**, z **národní APZ** bylo podpořeno 199 osob, náklady činily **686 456 Kč**.

Největší zájem klienti projeví o **Bilanční diagnostiku**, kterou prošlo 45% podpořených osob.

Druhým nejčastěji realizovaným poradenským programem je **JOB CLUB**, kterého se zúčastnilo 31 % osob podpořených v roce 2016.

Třetí dodavatelsky zajišťovanou skupinovou aktivitou je **Poradenský program se základy počítačové gramotnosti** určený především klientům, kteří doposud nedisponují znalostmi obsluhy osobního počítače.

Do poradenských aktivit byli především zařazováni uchazeči o zaměstnání spadající do skupiny § 33 zákona o zaměstnanosti, kterým je věnována zvýšená péče, osoby sociálně vyloučené, osoby zdravotně či tělesně znevýhodněné, osoby s nízkou kvalifikací či osoby s kvalifikací, která neodpovídá aktuálním požadavkům na trhu práce, osoby dlouhodobě evidované či jinak znevýhodněné při vstupu na trh práce.

Obsah poradenských aktivit je zaměřen na orientaci na trhu práce, techniky vyhledávání zaměstnání a jejich nácvik, vytvoření osobnostního profilu, komunikační dovednosti, sebeprezentace.

6.3 Projekty ESF

Národní individuální projekty (NIP)

- **NoPP I., NoPP SÚPM a NoPP VPP**

V roce 2016 pokračovala realizace NIP **Nové pracovní příležitosti I.** a byla zahájena realizace NIP **Nové pracovní příležitosti SÚPM** a NIP **Nové pracovní příležitosti VPP**, v rámci kterých byly financovány nástroje veřejně prospěšné práce a společensky účelná pracovní místa vyhrazená. Realizací těchto projektů byla významně posílena aktivní politika zaměstnanosti, zejména tyto dva nejvíce využívané nástroje. **Celkem** bylo v rámci těchto projektů v roce 2016 **vynaloženo 520 087 175 Kč.**

V rámci společensky účelných pracovních míst vyhrazených bylo vytvořeno 2 146 míst (o 2 041 méně než v roce 2015) s náklady 274 714 095 Kč. V rámci VPP bylo vytvořeno 1974 míst (o 1 539 méně než v roce 2015) s náklady 245 273 080. **Umístěno** tak bylo **4 243 uchazečů** o zaměstnání (o 3 390 méně než v r. 2015).

- **NIP Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II (VDTP II)**

V roce 2016 byla zahájena realizace národního individuálního projektu **Vzdělávání a dovednosti pro trh práce II**, v jehož rámci byly financovány rekvalifikace uchazečů a zájemců o zaměstnání a byla tak výrazně posílena aktivní politika zaměstnanosti v této oblasti. V rámci tohoto projektu bylo do rekvalifikačních programů zařazeno **1 481 klientů**, tzn. dvě třetiny všech osob zařazených do rekvalifikací v roce 2016. Realizovány byly jak rekvalifikace zabezpečované (1013 osob), tak rekvalifikace zvolené (468 osob). **Celkové náklady činily 15 379 244 Kč.**

- **NIP Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců (POVEZ II)**

V roce 2016 byla zahájena realizace projektu **Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II.** V rámci projektu mohou zaměstnavatelé žádat o příspěvek na vzdělávací aktivitu a na úhradu mzdových nákladů za dobu, kterou zaměstnanci strávili ve vzdělávacím kurzu.

Podpora odborného vzdělávání zaměstnanců II. je projekt určený pro zaměstnavatele s předpokladem hospodářského růstu, kteří mají zájem prohloubit kompetence, odborné znalosti a dovednosti svých zaměstnanců. Projekt umožňuje zaměstnavatelům získat finanční příspěvky na vzdělávání zaměstnanců a zároveň jim jsou hrazeny mzdové náklady vzdělávaných zaměstnanců po dobu jejich vzdělávání. Konkrétním cílem projektu je podpora dalšího vzdělávání. O zapojení do projektu byl ze strany zaměstnavatelů v Jihomoravském kraji zájem daleko přesahující zapojení zaměstnavatelů do POVEZ I. Vzhledem k enormnímu zájmu o zapojení do projektu byl dne 23. 8. 2016 přerušen příjem žádostí, aby

mohly být zpracovány žádosti doručené do tohoto data a postupně uzavírány dohody o poskytnutí příspěvku.

V roce 2016 bylo do projektu zařazeno **451** zaměstnavatelů a podpořeno 8 075 osob. Nejvíce jej využívali zaměstnavatelé v Brně (**269** zaměstnavatelů, 4 445 podpořených osob). Vynaloženo bylo celkem **25 450 357 Kč**.

Regionální individuální projekty (RIP)

V roce 2016 realizovala Krajská pobočka v Brně v rámci Operačního programu Zaměstnanost 4 regionální individuální projekty:

1. Záruky pro mladé v Jihomoravském kraji
2. 50 PLUS v Jihomoravském kraji
3. ŽIVOT BEZ BARIÉR v Jihomoravském kraji
4. Šance pro rodiče v Jihomoravském kraji

Záruky pro mladé v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0./0.0./15 004/0000009

Zahájení realizace: 1. ledna 2016

Ukončení realizace: 31. ledna 2019

Cílová skupina:

- osoby do 29 let věku (včetně)
- pracovní zkušenosti max. 2 roky
- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY:

VÝBĚR KLIENTŮ DO PROJEKTU – Výběry klientů prováděli odborní pracovníci projektu. Uchazeči o zaměstnání byli vybíráni jak dle jejich zájmu, tak s ohledem na konkrétní odborné praxe u zaměstnavatelů. Vybráno a podpořeno aktivitami bylo celkem 495 klientů (z plánovaných 800 osob, což je 62 %). S každým klientem byla uzavřena dohoda o účasti v projektu.

PORADENSTVÍ – Poradenské činnosti byly také zajišťovány odbornými pracovníky projektu. Typy poradenství:

- Individuální (absolvoval každý klient)
- Skupinové (absolvovalo 38 osob z 200 plánovaných, což je 19 %)
- Pracovní diagnostika (absolvovalo 10 klientů z plánovaných 220, což je 5 %; realizace aktivity byla zahájena v listopadu 2016)

Poradenství bylo zaměřeno na témata související s umístěním účastníků na pracovní trh a to s ohledem na odborné schopnosti, znalosti a dovednosti klientů.

REKVALIFIKACE – byly zaměřeny na získání odborných znalostí a dovedností, obecně vyžadovaných na trhu práce, s cílem připravit uchazeče o zaměstnání především na konkrétní profesi (odbornou praxi) nebo přiblížit jejich kvalifikaci požadovaným nebo očekávaným potřebám trhu práce. Bylo možné absolvovat rekvalifikaci klasickou (vysoutěženou) či zvolenou. Celkem bylo zahájeno 15 rekvalifikačních kurzů (z plánovaných 90). Úspěšně ukončeno bylo v roce 2016 celkem 13 kurzů.

ODBORNÉ PRAXE – Hlavní aktivita projektu. Odborné praxe byly realizovány u zaměstnavatelů na území ČR formou SÚPM vyhrazených. Praxe byly zpravidla sjednávány na dobu 12 měsíců. Výše příspěvku se pohybovala do 15.000 Kč/měsíc do 18.000 Kč/měsíc na mzdové náklady (včetně zákonných odvodů) a to dle stanovených kritérií. Na odbornou praxi byli zařazeni uchazeči o zaměstnání s evidencí na ÚP delší než 3 měsíce.

Celkem bylo uzavřeno 254 dohod (z 602 plánovaných, tj. 42 %). V případě potřeby a účelnosti byl poskytnut také finanční příspěvek na mentora (uzavřeno 19 dohod).

KRÁTKODOBÁ PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOST – Jedná se o doplňkovou aktivitu projektu. Na tuto aktivitu, zvanou také práce na zkoušku, byla zařazena 1 klientka (aktivita celkem plánována pro 18 osob). Pracovní smlouva byla uzavřena s maximálním možným úvazkem 0,5 na maximální možnou dobu - 3 měsíce. Cílem práce na zkoušku je zjistit připravenost cílové skupiny k nástupu na pracovní místo (odbornou praxi).

NÁVRAT DO VZDĚLÁVÁNÍ – Doplňková aktivita (plánem je podpořit max. 20 osob). V roce 2016 touto aktivitou prošly dvě klientky projektu. Jejím cílem je zajistit návrat do vzdělávání u uchazečů, u kterých bude tato potřeba zjištěna a zajistit tak jejich lepší uplatnění na trhu práce v budoucnu. Odborní pracovníci trhu práce uchazeče motivovali ke vstupu do vzdělávání, poskytli odborné informace, zprostředkovali kontakt s vhodnou školou.

V roce 2016 bylo do projektu zařazeno celkem 495 uchazečů o zaměstnání.

304 osob z projektu vystoupilo z důvodu nástupu do jakéhokoliv zaměstnání (tj. 90 % z celkově vystoupivších klientů).

Z celkové částky rozpočtu 147 684 004 Kč bylo **v roce 2016 vyčerpáno celkem 15 312 298 Kč.**

50 PLUS v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0/0.0/15 010/0000041

Zahájení realizace: 1. ledna 2016

Ukončení realizace: 31. ledna 2019

Cílová skupina projektu

- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji
- osoby starší 50 let v evidenci déle než 5 měsíců
NEBO
- osoby starší 50 let bez ohledu na délku evidence v případě, že jim nevznikl nárok na podporu v nezaměstnanosti.

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání.

AKTIVITY PROJEKTU PRO KLIENTY

VÝBĚR KLIENTŮ PROJEKTU – je prováděn ve spolupráci s jednotlivými úřady práce v kraji. Potenciální klienti z řad cílové skupiny projektu budou pozváni na individuální nebo skupinovou schůzku s odborným pracovníkem projektu, kde bude účastníkům představen smysl a obsah projektu. Celkem do projektu bude zařazeno min. 650 klientů. Od začátku realizace projektu bylo zařazeno již 746 klientů.

MOTIVAČNÍ PROGRAM – obsahem aktivity je rozvoj sebe prezentace, rozvoj komunikačních a sociálních dovedností, všeobecný přehled v oblasti ekonomiky, práva a zaměstnanosti. Aktivita probíhá skupinově v rozsahu 12 – 15 hodin podle potřeb a možností klientů a je určena pro min. 200 klientů. Aktivitu od začátku realizace projektu absolvovalo již 164 klientů.

PORADENSKÉ ČINNOSTI – cílem aktivity je formou poradenství zvýšení motivace klientů projektu a zjištění jejich pracovního potenciálu.

Aktivita zahrnuje:

- **Individuální poradenství** – možnost konzultace aktuální situace, schopností, dovedností a možností vedoucí k zapojení se zpět na trh práce. Časová dotace individuálně podle potřeb klienta, max. však 5 hodin na jednoho klienta. V rámci této aktivity je možnost využít individuálního poradenství s odborným poradcem – psychologem. V roce 2016 bylo klientům projektu poskytnuto 564,5 hodin individuálního poradenství, některým opakovaně.
- **Pracovní diagnostika** – zjištění možností konkrétního pracovního uplatnění pro klienta projektu. Aktivita je určena pro 200 osob. V roce 2016 absolvovalo tuto aktivitu 44 klientů.

REKVALIFIKAČNÍ KURZY – cílem aktivity je umístění klientů do vhodných rekvalifikačních kurzů vedoucí k získání nové kvalifikace či ke zvýšení nebo prohloubení kvalifikace stávající. Celkem je plánováno zajistit 150 rekvalifikací, jeden klient může absolvovat až 2 rekvalifikační kurzy. V roce 2016 se uskutečnilo 61 rekvalifikačních kurzů, z nichž bylo vydáno 52 osvědčení o úspěšném absolvování kurzu.

MONITORING TRHU PRÁCE A ZPROSTŘEDKOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ – odborní pracovníci trhu práce a poradenství budou soustavným monitoringem trhu práce ve všech okresech JmK zajišťovat vhodná pracovní uplatnění pro klienty projektu a zaměstnavatelé budou motivováni možnostmi využití mzdových příspěvků při zaměstnání klienta projektu. Projekt podpoří formou mzdových příspěvků minimálně 342 tzv. společensky účelných pracovních míst. Výše příspěvku na SÚPM se pohybuje v rozmezí 15 000 – 20 000 Kč v závislosti na věku klienta projektu a délce jeho evidence na ÚP. Příspěvky jsou poskytovány na dobu 6 – 12 měsíců. V roce 2016 nastoupilo 286 klientů projektu na SÚPM.

Z celkové částky rozpočtu 87 320 000 Kč bylo **v roce 2016 vyčerpáno 16 540 668 Kč.**

ŽIVOT BEZ BARIÉR v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0/0.0/15_010/0000037

Zahájení realizace: 1. dubna 2016

Ukončení realizace: 31. dubna 2020

Cílová skupina projektu:

- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji
- osoby v evidenci delší než 12 měsíců
NEBO
- osoby se zdravotním postižením dle zákona č. 435/2004 Sb., § 67 odst. 2 bez ohledu na délku evidence

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání i zájemce o zaměstnání.

Cílem projektu v roce 2016 bylo připravit a zrealizovat výběrové řízení na dodavatele poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivit projektu.

Mandatář na administraci VZ byl vysoutěžen se zpožděním, následně došlo k ukončení spolupráce s tímto mandatářem, protože se nepodařilo vyhlásit prvních 10 VZ na RIP v souladu se zákonem o VZ a u všech projektů, které měly být realizovány dodavatelsky, tak došlo k velkému zpoždění v zahájení skutečné realizace.

GŘ ÚP ČR proto rozhodlo, že projekty ve výzvě č. 010 budou krajské pobočky ÚP ČR realizovat vlastními silami a ne dodavatelsky, jak bylo uvedeno ve schválených projektech.

Realizace aktivit projektu pro klienty započne v roce 2017.

Z celkové částky rozpočtu 35 025 815 Kč bylo **v roce 2016 vyčerpáno 19 912 Kč.**

Šance pro rodiče v Jihomoravském kraji – CZ.03.1.48/0.0/0.0/15_010/0000042

Zahájení realizace: 1. dubna 2016

Ukončení realizace: 30. dubna 2020

Cílová skupina projektu:

- evidence na úřadech práce v Jihomoravském kraji
- péče o dítě do 10 let věku

Projekt je určen pro uchazeče o zaměstnání i zájemce o zaměstnání.

Cílem projektu v roce 2016 bylo připravit a zrealizovat výběrové řízení na dodavatele poradenských, motivačních a vzdělávacích aktivit projektu.

Mandatář na administraci VZ byl vysoutěžen se zpožděním, následně došlo k ukončení spolupráce s tímto mandatářem, protože se nepodařilo vyhlásit prvních 10 VZ na RIP v souladu se zákonem o VZ a u všech projektů, které měly být realizovány dodavatelsky, tak došlo k velkému zpoždění v zahájení skutečné realizace.

GŘ ÚP ČR proto rozhodlo, že projekty ve výzvě č. 010 budou krajské pobočky ÚP ČR realizovat vlastními silami a ne dodavatelsky, jak bylo uvedeno ve schválených projektech.

Realizace aktivit projektu pro klienty započne v roce 2017.

Z celkové částky rozpočtu 33 044 031 Kč bylo **v roce 2016 vyčerpáno 19.836,10 Kč.**

Systemové individuální projekty (SIP)

V rámci Systemových individuálních projektů jsou realizovány projekty ***Efektivní služby zaměstnanosti*** (EFES) a ***Evropské služby zaměstnanosti*** (EURES II), jejichž cílem je zkvalitňování služeb zaměstnanosti (např. zřízení INFO-center, rozšíření poradenství pro mezinárodní evropskou pracovní mobilitu). Náklady na tyto aktivity činily v roce 2016 celkem **154 902 Kč**.

6.4 Vyhodnocení cílů APZ stanovených na rok 2016

Aktivní politika zaměstnanosti v kraji byla v souladu s přijatou Strategií APZ pro rok 2016 zaměřena především na podporu uchazečů o zaměstnání znevýhodněných na trhu práce.

Hlavní pozornost byla věnována aktivním a preventivním opatřením pro uchazeče o zaměstnání nejvíce znevýhodněné na trhu práce, ohrožené dlouhodobou nezaměstnaností a sociální exkluzí. Nejvíce podporovanými kategoriemi byly uchazeči s evidencí delší než 24 měsíců a uchazeči starší 50 let. U uchazečů o zaměstnání ohrožených ztrátou pracovních návyků a ztrátou motivace k hledání vhodného pracovního uplatnění bylo využíváno nástrojů a opatření APZ jako motivačního a aktivizačního prvku.

Přednostně byly do nástrojů APZ zařazovány tyto cílové skupiny uchazečů o zaměstnání:

- dlouhodobě evidovaní uchazeči o zaměstnání (déle než 12 měsíců)
- uchazeči do 25 let věku, zejména absolventi škol bez praxe
- rodiče pečující o dítě do 10 let věku
- uchazeči starší 50 let věku
- osoby se zdravotním postižením
- ženy vracející se z mateřské nebo rodičovské dovolené
- uchazeči, kterým bylo potřeba věnovat zvýšenou péči z jiného důvodu bránícího jejich vstupu na volný trh práce, např. ohrožení sociální exkluzí z důvodu setrvávání v dlouhodobé nezaměstnanosti

Zvýšená pozornost byla věnována především klientům, u nichž docházelo ke kumulaci handicapů ve vztahu k trhu práce (nepříznivý zdravotní stav, vyšší věk, absence kvalifikace, apod.).

Pro umístění uchazečů byly využívány zejména nástroje **společensky účelné pracovní místo a veřejně prospěšné práce**, financované zejména v rámci NIP. V rámci **SÚPM byla preferována místa s příspěvkem na vyhrazení**.

Stanoveny byly tyto cíle:

1. Z podpořených osob na pracovních místech bude minimálně:

25 % UoZ starších 50 let

50 % UoZ evidovaných déle než 12 měsíců

Tento cíl se podařilo naplnit zčásti:

- uchazeči **nad 50 let** představovali **29% podpořených** – splněno
- uchazeči evidovaní **déle než 12 měsíců** představovali **38,6% podpořených**, tedy méně, než jsme si stanovili. Důvodem bylo neschválení plánovaného Cíleného programu, zaměřeného právě na tuto skupinu uchazečů, s jehož realizací jsme při stanovování cílů počítali.

2. Podpořit minimálně **30 % mladých do 30-ti let** z celkového počtu podpořených osob.

Tento cíl se nepodařilo zcela naplnit – cílová skupina představovala **24,8 % podpořených**. Důvodem byl zejména časový posun v začátku realizace projektu RIP – Záruky pro mladé.

3. Podpořit minimálně **300 UoZ** z cílové skupiny rodičů pečujících o děti do 10 let.

Tento cíl se podařilo zcela naplnit – **podpořeno** bylo celkem **620 osob** z cílové skupiny

4. Snížit počet dlouhodobě nezaměstnaných s délkou evidence nad 12 měsíců o minimálně **2 500 osob**.

Cíl byl splněn – počet dlouhodobě nezaměstnaných klesl o **4 248 osob**

Tab. 26: Plnění cílů APZ

Plnění cílů APZ	počet podpořených uchazečů v roce 2016				plnění %	stanovený cíl
	VPP	SÚPM	SVČ	celkem		
celkem podpořených osob	2 264	2 836	319	5 419		
z toho						
DN nad 12 m	831	1 408	93	2 332	38,6	50%
uch. do 25 let	213	752	24	989	16,4	
nad 50	1 008	723	21	1 752	29,0	25%
matky po MD či s dětmi do 10let	211	366	43	620	10,3	300 osob
mladí do 30 let	367	1 081	46	1 494	24,8	30%

7 Cíle APZ pro rok 2017

1. Zaměřit se především na podporu uplatnitelnosti osob dlouhodobě nezaměstnaných, v hmotné nouzi a osob starších 50 let. Cílem je aktivizovat skupiny většinově vyloučené z trhu práce, ohrožené ztrátou pracovních návyků a ztrátou motivace k hledání pracovního uplatnění. Nástrojů a opatření APZ bude využíváno jako aktivizačního a motivačního prvku, který umožní získání nových odborných dovedností a kompetencí pro další uplatnění na volném trhu práce.

Z podpořených osob na pracovních místech bude minimálně:

30 % UoZ starších 50 let

50 % UoZ evidovaných déle než 12 měsíců

2. Věnovat zvýšenou pozornost mladým do 30 let. Podpořit jejich umístění prostřednictvím regionálního individuálního projektu Záruky pro mladé do 30 let, kombinací nástrojů a opatření za využití rekvalifikací nebo poradenství. Podporovat především absolventy bez praxe.

Cílem je podpořit minimálně **20 % mladých do 30-ti let** z celkového počtu podpořených osob.

3. Zaměřit se na podporu návratu rodičů pečujících o děti do 10 let na trh práce, zejména rodičů vracejících se z mateřské a rodičovské dovolené. Podporovat tvorbu zkrácených úvazků a přispět tak k harmonizaci rodinného a pracovního života. K podpoře návratu na trh práce využít kombinaci nástrojů a opatření APZ za využití rekvalifikací, poradenství a pracovní diagnostiky.

Cílem je podpořit minimálně **300 UoZ** z této cílové skupiny.

4. Vytvořit předpoklady pro snížení dlouhodobé nezaměstnanosti na území kraje a snížit počet dlouhodobě nezaměstnaných s délkou evidence nad 12 měsíců o minimálně **5 000 osob**. Zvýšená pozornost bude věnována zejména okresům s nejvyšší úrovní nezaměstnanosti, tedy okresům Hodonín, Znojmo a Brno - město.